

ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΣ





ΧΡΙΣΤΟΣ & ΚΟΣΜΟΣ

Διμηνιαίο Περιοδικό
της Γερᾶς Μητροπόλεως
Κισάμου & Σελίνου

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ' ΕΤΟΣ ΚΗ'
ΤΕΥΧΟΣ 25
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2010

ΙΔΡΥΤΗΣ:
Ο Σεβ. Μητροπολίτης Γέρων
ἀπό Κισάμου & Σελίνου
κ.κ. ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ:
Ο Σεβ. Μητροπολίτης
Κισάμου & Σελίνου
κ.κ. ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΣ

Ταχυδρομική Διεύθυνσις:
Γερά Μητρόπολις Κισάμου & Σελίνου
Κισάμος Χανίων Τ.Κ. 734 00
Τηλ.: 28220 22128 - 22018
Fax: 28220 83037

Ηλεκτρονική Διεύθυνσις:
www.imks.gr
E-mail: info@imks.gr
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ:
2492

Διανέμεται ΔΩΡΕΑΝ
Συνδρομές προαιρετικές
Αριθμ. Λογαριασμοῦ Ἐθνικῆς
Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος:
390/54013303

Ἡλεκτρονική ἐπεξεργασία-Σελιδοποίηση:
Ἄντ. Βακάκης, Θεολόγος-Γραμματεὺς Ι.Μ.Κ.Σ.
Διορθώσεις κειμένων:
Πανοσιολ. Ἀρχιμ. Εἰρηναῖος Μπατσάκης

ΕΞΩΦΥΛΛΟ:

Ἡ Κλίμακα
τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Σιναΐτου



ΟΠΙΣΘΟΦΥΛΛΟ:

«καὶ εἶπεν ὁ Θεός·
βλαστησάτω ἡ γῆ βοτάνη
χόρτου σπείρον σπέρμα κατὰ
γένος καὶ καθ' ὁμοιότητα...»
(Γεν. 1,11)



ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

«Λόγος κατηχητήριος ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς»

Τῆς Α.Θ. Παναγιόττου, τοῦ Οἰκουμενικοῦ ἡμῶν Πατριάρχου κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥσελ. 3-4

«Πατριαρχική καὶ Συνοδική Ἐγκύκλιος ἐπὶ τῇ Κυριακῇ τῆς Ὁρθοδοξίας»

Τῆς Α.Θ. Παναγιόττου, τοῦ Οἰκουμενικοῦ ἡμῶν Πατριάρχου κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥσελ. 5-6

«Ἐγκύκλιος 2/2010 ἐπὶ τῇ Ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ»

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κισάμου & Σελίνου κ.κ. ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΥσελ. 7

«Ἐκκλησία καὶ Διανόση στὴν ἐποχὴ μας»

Τοῦ Σεβ. Γέροντος Μητροπολίτου ἀπὸ Κισάμου & Σελίνου κ.κ. ΕΙΡΗΝΑΙΟΥσελ. 8-9

«Μ. Τεσσαρακοστή. Κάλεσμα ἀφηνιστικὸ»

Τοῦ Πανσο. Ἀρχιμ. Ἰγνατίου Θ. Χατζηνικολάου. Θεολόγου, τ. Λυκείαρχου - Ἀκαδημαϊκοῦ - Ἱεροκέρκυκος Ἱ. Μ. Κισάμου καὶ Σελίνου.....σελ. 9-10

«Μ. Τεσσαρακοστή. Περίοδος πνευματικοῦ ἀγῶνα»

Τοῦ Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρ. Ἐμμανουὴλ Μπαριωτάκη, Ἀρχιεπ. Ἐπιτρόπου Δυτ. Κισάμουσελ. 11-12

«Πρόγραμμα Κατανυκτικῶν Ἑσπερινῶν Μ. Τεσσαρακοστῆς 2010».....σελ. 12

«Διάλογοι αἰφνιδιασμοῦ κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς Κρίσεως»

Τοῦ κ. Κωνσταντίνου Κορναράκη, Ἐπίκουρου Καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν.....σελ. 13-14

«Τὸ παιδί καὶ ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα»

Τῆς κ. Ἄννας Στεφανουδάκη, Νηπιαγωγοῦ-Δντριας 4ου Νηπιαγωγείου Κισάμου.....σελ. 15

«Ἐνορίες τῆς Μητροπόλεώς μας. Ἐνορία Ἁγ. Σπυρίδωνος Παλ. Ρουμάτων Κισάμου»

Τοῦ Αἰδεσ. Γεωργίου Διγενάκη, Ἐφημερίου τῆς Ἐνορίας.....σελ. 16-18

«Κερδοσκοπικὲς πιέσεις δοκιμάζουν τὴν ἀντοχὴ τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας καὶ τοῦ εὐρώ γενικότερα»

Τοῦ κ. Ἰωάννου Γ. Παπαδημητράκη, ΜΒΑ Οἰκονομολόγου Ὑπηρεσίας Δημοσιονομικοῦ Ἐλέγχου Χανίων.....σελ. 19-20

«Προστατευόμενες περιοχὲς καὶ διαχείρισή τους»

Τοῦ κ. Ἰωάννου Ἀργέλλου, Δασολόγου-Μελετητοῦσελ. 21-22

«Ἡ νόσος Πάρκινσον»

Τοῦ κ. Ἰωάννου Στεφανογιάννη, Συγγραφέως - Ἀρθρογράφου.....σελ. 22-24

«Ἡ Ἐκκλησία σὰς ἀπαντᾶ»

[Ἀπαντήσεις σὲ ἐρωτήματα καὶ ἀπορίες πού θέτουν οἱ ἀναγνώστες τοῦ περιοδικοῦ μας].σελ. 25

«Τὸ Χρονικὸ τῆς Μητροπόλεώς μας».

(Ἰανουάριος - Φεβρουάριος 2010).....σελ. 26-28

«Δωρεές ὑπὲρ τῶν Ἱδρυμάτων τῆς Μητροπόλεώς μας».....σελ. 29

«Προσκυνηματικὴ Ἐκδρομὴ σὲ Μυτιλήνη, Εὐβοία, Κόρινθος»σελ. 30

«Βιβλιοπαρουσίαση».....σελ. 31



Λόγος κατηχητήριος ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς

+ Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ,
ΧΑΡΙΣ ΕΙΗ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ
ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ,
ΠΑΡ' ΗΜΩΝ ΔΕ ΕΥΧΗ, ΕΥΛΟΓΙΑ
ΚΑΙ ΣΥΓΧΩΡΗΣΙΣ

Ἀδελφοὶ καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ἀπὸ αὔριον εἰσερχόμεθα εἰς τὸ στάδιον τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς. Εἰς τὸν Κατανυκτικὸν Ἑσπερινὸν τῆς Συγγνώμης ποὺ θὰ ψαλῆ ἀπόψε, θὰ ἀκούσωμεν τὸν ἱερὸν ὕμνογράφον νὰ μᾶς προτρέπη: *«Τὸν τῆς νηστείας καιρὸν φαιδρῶς ἀπαρξώμεθα, πρὸς ἀγῶνας πνευματικοὺς ἑαυτοὺς ὑπο-*



βάλλοντες», προετομαζόμενοι διὰ τὴν ὑποδοχὴν τοῦ Ἀχράντου Πάθους καὶ τῆς ἁγίας Ἀναστάσεως τοῦ Θεανθρώπου Κυρίου μας.

Ζητεῖται, λοιπόν, κατ' ἀρχὴν διάθεσις χαρούμενη, διὰ νὰ ἀποδυθῶμεν ἐπιτυχῶς εἰς τοὺς πνευματικοὺς ἀγῶνας τῆς κατανυκτικῆς περιόδου τῶν καθαρῶν καὶ τῶν ἀναβάσεων. Ἡ νηστεία, ἡ ἐγκράτεια, ἡ λιτότης, ὁ περιορισμὸς τῶν ἐπιθυμιῶν, ἡ πυκνὴ προσευχή, ἡ ἐξομολόγησις καὶ τὰ λοιπὰ στοιχεῖα ποὺ χαρακτηρίζουν τὴν περιόδον τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν πρέπει νὰ ἐκλαμβάνωνται ὡς ἐπαχθῆ καθήκοντα, ὡς βάρη ἀσίκητα ἢ ὡς ἔργα καταναγκαστικά ποὺ φέρουν ἀθυμίαν καὶ κατίφειαν! Οἱ ἰατροὶ ὅταν συνιστοῦν δίαιταν ἢ γυμναστικὴν ἢ ἄλλας ἀσκήσεις, ἀναγκαίως διὰ τὴν ψυχοσωματικὴν ὑγιάν καὶ εὐρωστίαν, τὸ πρῶτον ποὺ ζητοῦν, ὡς ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν ἐπιτυχίας, εἶναι ἡ εὐχάριστος ψυχικὴ διάθεσις τοῦ ἐνδιαφερομένου, τὸ χαμόγελον, καὶ ἡ ἐλπιδοφόρος θετικὴ σκέψις! Ἀνάλογα ἰσχύουν καὶ διὰ τὸ ἅγιον στάδιον τῶν Νηστειῶν ποὺ ἀνοίγεται ἐνώπιόν μας. Τὴν Μεγάλην Τεσσαρακοστὴν πρέπει νὰ τὴν βλέπωμεν ὡς πολῦτιμον θεῖον χάρισμα! Ὡς τὴν μεγάλην ὥραν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, ποὺ θέλει νὰ μᾶς ἀποτραβήξῃ ἀπὸ τὰ ὑλώδη, χαμαῖζηλα καὶ ἀποπνέοντα θάνατον, καὶ νὰ μᾶς ἀνεβάσῃ ὑψηλότερα, εἰς τὴν πλήρη ὑγείας καὶ ζωῆς σφαῖραν τοῦ πνεύματος! Ὡς τὴν μεγάλην εὐκαιρίαν ποὺ μᾶς δίδεται διὰ νὰ ἀποτοξινώσωμεν τὴν

ψυχὴν ἀπὸ κάθε πάθος καὶ νὰ ἀπαλλάξωμεν τὸ σῶμα ἀπὸ ὅ,τι περιττόν, ἐπιζήμιον καὶ θανάσιμον! Ἐπομένως, ὡς μίαν πολὺ μεγάλην ἀγαλλίασιν καὶ χαρὰν μας. Ἀληθινὴν ἑορτὴν καὶ εὐφροσύνην!

Ἀλλὰ ἡ νηστεία, ἀγαπητοί, τὴν ὁποῖαν ζητεῖ ἀπὸ τὰ τέκνα τῆς ἡ Ἐκκλησία, ἡ ἐγκράτεια, ἡ λιτότης, ὁ περιορισμὸς τῶν ἐπιθυμιῶν καὶ τῶν ἀπολαύσεων καὶ τῶν συναφῶν περιττῶν ἐξόδων, ἀποτελοῦν, κυριολεκτικῶς, σωτήριοι συνταγὴν εἰδικῶς ἐφέτος, ποὺ ἔχει ἐκσπάσει ἡ μεγάλη παγκόσμιος οἰκονομικὴ κρίσις, ἡ ὁποία ἐγκυμονεῖ ἄμεσον κίνδυνον χρεωκοπίας ὄχι μόνον «νοικοκυριῶν» καὶ ἐπιχειρήσεων, ἀλλὰ καὶ χωρῶν ὀλοκλήρων ἀνὰ πᾶσαν τὴν ὑφήλιον, μὲ συνακόλουθον ὀλέθριον ἀποτέλεσμα τὴν κατακόρυφον αὔξησιν τῆς ἀνεργίας, τὴν δημιουργίαν ὀλοκλήρων στρατιῶν νεοπτῶχων, τὴν ἀπόγνωσιν, τὴν ἔκρηξιν κοινωνικῶν ἀναστατώσεων, τὴν αὔξησιν τῆς ἐγκληματικότητος καὶ ἄλλα χειρότερα τούτων. Ἡ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ μᾶς διδάσκει νὰ πορευώμεθα καθημερινῶς μὲ ὀλιγώτερα, χωρὶς τὴν ὕβριν τῆς ὑπερβολῆς, τῆς σπατάλης καὶ τῆς ἐπιδείξεως! Νὰ ἀπεμπολοῦμεν τὴν πλεονεξίαν, νὰ ἀγνοοῦμεν τὰς προκλήσεις τῆς διαφημίσεως, ἡ ὁποία προβάλλει διαρκῶς νέας ψευδεῖς ἀνάγκας, καὶ νὰ περιοριζώμεθα εἰς τὰ ἀπολύτως ἀπαραίτητα καὶ ἀναγκαῖα, μὲ ἀξιοπρεπῆ ἠθελμημένην λιτότητα! Νὰ μὴ εἴμεθα καταναλωτικὴ ἀγέλη βουλιμικῶν, ἀπερισκέπτων καὶ ἀκάρδων ἀτόμων, ἀλλὰ κοινωνία εὐαισθητῶν προσώπων, δίδοντες ἐν ἀγάπῃ τόπον καὶ χεῖρα βοηθείας εἰς τὸν ἄλλον, τὸν «πλησίον» μας, ποὺ ὑστερεῖται καὶ δυσπραγεῖ! Μᾶς διδάσκει ἀκόμη τὴν ὑπομονὴν καὶ τὴν ἐγκαρτέρησιν εἰς τὴν μικρὰν ἢ μεγαλυτέραν στέρησιν, ἀλλὰ καὶ τὴν ταυτόχρονον ἐκζήτησιν τῆς βοηθείας καὶ τοῦ ἐλέους τοῦ Θεοῦ, μὲ πολλὴν ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν φιλόστοργον πρόνοιάν Του! Ἔτσι θέλει τὴν Τεσσαρακοστὴν ὁ Χριστός! Ἔτσι τὴν ἐβίωσαν ὅλοι οἱ Ἅγιοι! Ἔτσι ἠγωνίσθησαν τὸν ἀγῶνα τῆς οἱ εὐσεβεῖς πατέρες μας! Ἔτσι τὴν ἐγνώρισε παλαιόθεν τὸ Γένος μας! Ἔτσι τὴν προβάλλει καὶ τὴν κηρύσσει πάντοτε, καὶ ὅλως ἰδιαιτέρως εἰς τὴν παροῦσαν δύσκολον διεθνή συγκυρίαν, ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει πολῦπειρος καὶ ἀδιαλείπτως νήφουσα Μήτηρ Ἐκκλησία!

Ταῦτα ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ Φαναρίου ἐν ἀγάπῃ Χριστοῦ καὶ αἰσθηματι εὐθύνης λέγοντες καὶ κηρύσσοντες, εὐχόμεθα πατρικῶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ καὶ καλῇ καρποφορίᾳ τὸ ἀρχόμενον ἅγιον στάδιον!

**Ἁγία καὶ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ ,βί
+Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ
διάπτυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης πάντων ὑμῶν**



Πατριαρχική και Συνοδική Ἐγκύκλιος ἐπὶ τῇ Κυριακῇ τῆς Ὁρθοδοξίας

+ Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ Τῷ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ, ΧΑΡΙΣ ΕΙΗ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ,
ΠΑΡ' ΗΜΩΝ ΔΕ ΕΥΧΗ, ΕΥΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΓΧΩΡΗΣΙΣ

Ἡ Ἁγιωτάτη Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μας ἐορτάζει σήμερον τὴν κυριώνυμον ἡμέραν τῆς, καὶ ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀπὸ τὸ ἱστορικὸν καὶ μαρτυρικὸν τῆς Κέντρον, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον μας, ἀπευθύνει τὴν εὐλογίαν, τὴν στοργὴν καὶ τὴν ἀγάπην τῆς πρὸς ὅλα τὰ ἀνὰ τὸν κόσμον πιστὰ καὶ ἀφωσιωμένα πνευματικά τῆς τέκνα, καὶ τὰ καλεῖ νὰ ἐορτάσουν μαζί τῆς νοερῶς.

Ἄς εἶναι τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου εὐλογημένον! Ὅσοι προσεπάθησαν διὰ μέσου τῶν αἰῶνων νὰ ἐξαφανίσουν τὴν Ἐκκλησίαν με ποικίλους φανερούς καὶ ἀφανεῖς διωγμούς· ὅσοι ἐπεχείρησαν νὰ τὴν νοθεύσουν με τὴν αἰρετικὴν διδασκαλίαν τῶν ὅσοι ἐπεδίωξαν νὰ τὴν φιμώσουν καὶ νὰ τῆς στερῆσουν τὴν φωνὴν καὶ μαρτυρίαν τῆς εἰς τὸν κόσμον· ὅλοι αὐτοὶ ἀπέτυχαν. Τὰ νέφη τῶν Μαρτύρων, τὰ δάκρυα τῶν Ὁσίων καὶ αἱ προσευχαὶ τῶν Ἁγίων τὴν σκεπάζουν νοερῶς καὶ τὴν προστατεύουν, ὁ δὲ Παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, τὴν ὁδηγεῖ εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν.

Μὲ συναίσθησιν τοῦ χρέους καὶ τῆς εὐθύνης του, παρὰ τὰ ἐμπόδια καὶ τὰς δυσκολίας, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ὡς ἡ πρωτόθρονος Ἐκκλησία τῆς Ὁρθοδοξίας, μερμνᾷ διὰ τὴν διαφύλαξιν καὶ ἐδραίωσιν τῆς ἐνότητος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὥστε με ἓνα στόμα καὶ μίαν καρδίαν νὰ ὁμολογῆται ἡ Ὁρθόδοξος πίστις τῶν πατέρων

μας εἰς κάθε ἐποχὴν καὶ εἰς τὰς ἡμέρας μας. Διότι ἡ Ὁρθοδοξία δὲν εἶναι μουσειακὸς θησαυρὸς, διὰ νὰ συντηρῆται, ἀλλὰ πνοὴ ζωῆς, διὰ νὰ μεταδίδεται καὶ ζωογονῆ τοὺς ἀνθρώπους. Ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι πάντοτε ἐπίκαιρος, ἀρκεῖ νὰ τὴν προβάλλωμε με ταπεινοφροσύνην καὶ νὰ τὴν ἐρμηνεύωμε λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὰς ἀναζητήσεις καὶ τὰς ὑπαρξιακὰς ἀνάγκας τοῦ ἀνθρώπου εἰς κάθε ἐποχὴν καὶ πολιτισμικὸν περίγυρον.

Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἡ Ὁρθοδοξία πρέπει νὰ εὐρίσκεται εἰς διαρκῆ διάλογον με τὸν κόσμον. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία δὲν φοβεῖται τὸν διάλογον, διότι καὶ ἡ ἀλήθεια δὲν τὸν φοβεῖται. Ἄντιθέτως, ἐὰν ἡ Ὁρθοδοξία κλεισθῆ εἰς τὸν ἑαυτὸν τῆς καὶ δὲν διαλέγεται με τοὺς ἐκτὸς αὐτῆς, ὅχι μόνον θὰ ἀποτύχη εἰς τὴν ἀποστολὴν τῆς, ἀλλὰ καὶ θὰ μετατραπῆ ἀπὸ «καθολικὴ» καὶ «κατὰ τὴν οἰκουμένην» Ἐκκλησία πού εἶναι, εἰς μίαν ἐσωστρεφῆ καὶ αὐτάρεσκον ὁμάδα, εἰς ἓνα «γκέττο» εἰς τὸ περιθώριον τῆς ἱστορίας. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν καὶ οἱ μεγάλοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας οὐδέποτε ἐφοβήθησαν τὸν διάλογον με τὸν πνευματικὸν περίγυρον τῆς ἐποχῆς τῶν, ἀκόμη καὶ με τοὺς εἰδωλολάτραι φιλοσόφους τῶν χρόνων τῶν, καὶ με τὸν τρόπον αὐτὸν ἐπηρεάσαν καὶ διεμόρφωσαν τὸν πολιτισμὸν τῆς ἐποχῆς τῶν καὶ μᾶς παρέδωσαν μίαν Ἐκκλησίαν ἀληθινὰ οἰκουμενικὴν.

Τὸν διάλογον αὐτὸν με τὸν ἔξω κόσμον καλεῖται νὰ συνεχίσῃ καὶ σήμερον ἡ Ὁρθοδοξία, διὰ νὰ δώσῃ καὶ ἀπάλιν τὴν μαρτυρίαν τῆς καὶ τὴν ζωογόνο πνοὴν τῆς πίστεώς τῆς. Ὁ διάλογος αὐτὸς ὅμως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ φθάσῃ εἰς τὸν ἔξω κόσμον, ἂν δὲν περάσῃ πρῶτα ἀπὸ ὅσους φέρουν τὸ ὄνομα τοῦ χριστιανοῦ. Ὁφείλομεν πρῶτον νὰ συνομιλήσωμεν οἱ χριστιανοὶ μεταξὺ μας καὶ νὰ λύσωμεν τὰς διαφορὰς μας, διὰ νὰ εἶναι ἀξιόπιστος ἡ μαρτυρία μας πρὸς τὸν ἔξω κόσμον. Ἡ προσπάθεια διὰ τὴν ἐνότητα τῶν χριστιανῶν εἶναι θέλημα καὶ ἐντολὴ τοῦ Κυρίου, ὁ Ὅποιος πρὸ τοῦ Πάθους Του προσηύχετο πρὸς τὸν Πατέρα «ἵνα πάντες (οἱ μαθηταὶ Του) ἔν ὧσιν, ἵνα ὁ κόσμος πιστεύσῃ ὅτι σύ με ἀπέστειλας» (Ἰωάν. 17, 21). Δὲν εἶναι δυνατὸν ὁ



Κύριος νὰ ἀγωνιᾷ διὰ τὴν ἐνότητα τῶν χριστιανῶν καὶ ἡμεῖς νὰ μὲνωμεν ἀδιάφοροι. Τοῦτο θὰ ἀποτελοῦσε ἐγκληματικὴν προδοσίαν καὶ παράβασιν τῆς ἐντολῆς Του.

Ἀκριβῶς δι' αὐτοὺς τοὺς λόγους, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον μὲ τὴν σύμφωνον γνώμην καὶ συμμετοχὴν ὄλων τῶν κατὰ τόπους Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν διεξάγει ἀπὸ πολλῶν δεκαετιῶν πανορθοδόξους ἐπισήμους θεολογικοὺς διαλόγους μετὰ τῶν μεγαλυτέρων χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ Ὁμολογιῶν. Σκοπὸς αὐτῶν τῶν διαλόγων εἶναι νὰ συζητηθοῦν μὲ πνεῦμα ἀγάπης ὅλα ὅσα χωρίζουν τοὺς χριστιανούς τόσο εἰς τὴν πίστιν των ὅσον καὶ εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας.

Τοὺς διαλόγους αὐτοὺς καὶ κάθε προσπάθειαν εἰρηνικῶν καὶ ἀδελφικῶν σχέσεων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μὲ τοὺς ἄλλους χριστιανούς πολεμοῦν σήμερον, δυστυχῶς, καὶ μάλιστα μὲ φανατισμὸν ἀπαράδεκτον διὰ τὸ Ὁρθοδόξον ἦθος, ὠρισμένοι κύκλοι ποῦ διεκδικοῦν διὰ τὸν ἑαυτὸν των ἀποκλειστικῶς τὸν τίτλον τοῦ ζηλωτοῦ καὶ ὑπερασπιστοῦ τῆς Ὁρθοδοξίας. Ὡσὰν νὰ μὴ ἦσαν Ὁρθόδοξοι ὅλοι οἱ Πατριάρχαι καὶ αἱ Ἱεραὶ Σύνοδοι τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, οἱ ὁποῖοι ὁμοφώνως ἀπεφάσισαν καὶ στηρίζουν αὐτοὺς τοὺς διαλόγους, οἱ πολέμιοι κάθε προσπάθειάς ἀποκαταστάσεως τῆς ἐνότητος μεταξὺ τῶν χριστιανῶν ὑψώνουν τοὺς ἑαυτοὺς των ὑπεράνω τῶν Ἐπισκοπικῶν Συνόδων τῆς Ἐκκλησίας μὲ κίνδυνον νὰ δημιουργήσουν σχίσματα μέσα εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν.

Εἰς τὴν πολεμικὴν των αὐτὴν οἱ ἐπικρίνοντες τὴν προσπάθειαν ἀποκαταστάσεως τῆς ἐνότητος τῶν χριστιανῶν δὲν διστάζουν ἀκόμη καὶ νὰ διαστρέφουν τὴν πραγματικότητα, διὰ νὰ παραπλανήσουν καὶ ἐξεγείρουν τὸν πιστὸν λαόν. Ἔτσι, ἀποσιωποῦν τὸ γεγονός ὅτι οἱ θεολογικοὶ διάλογοι διεξάγονται μὲ ὁμόφωνον ἀπόφασιν ὄλων τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, καὶ ἐπιτίθενται μόνον κατὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Διαδίδουν ψευδῶς ὅτι ἐπίκειται ἡ ἔνωσις μεταξὺ Ρωμαιοκαθολικῶν καὶ Ὁρθοδόξων, ἐνῶ γνωρίζουν ὅτι αἱ διαφοραὶ ποῦ συζητοῦνται εἰς τὸν θεολογικὸν διάλογον μεταξὺ αὐτῶν, εἶναι ἀκόμη πολλαί, καὶ θὰ ἀπαιτήσῃ μακρὸν χρόνον ἢ συζήτησις των, καθὼς καὶ ὅτι τὴν ἔνωσιν τὴν ἀποφασίζουσιν αἱ σύνοδοι τῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ ὄχι αἱ Ἐπιτροπαὶ τῶν διαλόγων. Διατείνονται ὅτι ὁ Πάπας θὰ καθυποτάξῃ δῆθεν τοὺς Ὁρθοδόξους, διότι οὗτοι διαλέγονται μὲ τοὺς Ρωμαιοκαθολικούς! Κατηγοροῦν ὅσους διεξάγουν τοὺς διαλόγους ὡς δῆθεν «αἰρετικούς» καὶ «προδότας» τῆς Ὁρθοδοξίας, ἀπλῶς καὶ μόνον διότι διαλέγονται μὲ τοὺς ἑτεροδόξους, προβάλλοντες εἰς αὐτοὺς τὸν πλοῦτον καὶ τὴν ἀλήθειαν τῆς Ὁρθοδόξου πίστεώς μας. Ὁμιλοῦν ἀπαξιωτικὰ διὰ κάθε προσπάθειαν συνδιαλλαγῆς μεταξὺ τῶν διηρημένων χριστιανῶν καὶ ἀποκαταστάσεως τῆς ἐνότητος των ὡς δῆθεν «παναίρεσιν τοῦ οἰκουμενισμοῦ» χωρὶς νὰ παρέχουν καμμίαν ἀπόδειξιν ὅτι κατὰ τὰς ἐπαφάς της μὲ τοὺς μὴ Ὁρθοδόξους ἢ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἐγκατέλειψε ἢ ἀρνήθηκε τὰ δόγματα

τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων καὶ τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ἀδελφοὶ καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ πεφιλημένα,

Ἡ Ὁρθοδοξία δὲν ἔχει ἀνάγκην οὔτε φανατισμοῦ οὔτε μισαλλοδοξίας διὰ νὰ προστατευθῇ. Ὅποιος πιστεύει ὅτι ἡ Ὁρθοδοξία ἔχει τὴν ἀλήθειαν δὲν φοβεῖται τὸν διάλογον, διότι ποτὲ ἡ ἀλήθεια δὲν ἐκινδύνευσε ἀπὸ τὸν διάλογον. Ἀντιθέτως, ὅταν ὅλοι σήμερον προσπαθοῦν νὰ λύσουν τὰς διαφοράς των μὲ τὸν διάλογον, ἡ Ὁρθοδοξία δὲν ἠμπορεῖ νὰ πορευεταί μὲ μισαλλοδοξίαν καὶ φανατισμόν. Ἐχετε πλήρη ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν σας. Αὐτὴ ἐκράτησεν ἀνόθευτον ἐπὶ αἰῶνας καὶ μετέδωσε καὶ εἰς τοὺς ἄλλους λαοὺς τὴν Ὁρθοδοξίαν. Αὐτὴ καὶ σήμερον ἀγωνίζεται μέσα ἀπὸ ἀντιξοὺς συνθήκας νὰ κρατήσῃ τὴν Ὁρθοδοξίαν ζωντανὴν καὶ σεβαστὴν εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην.

Ἀπὸ τὸ Ἱερὸν αὐτὸ Κέντρον τῆς Ὁρθοδοξίας, τὸ ἱστορικὸν Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ἀσπάζομεθα ἀδελφικῶς καὶ εὐλογοῦμεν πατρικῶς ὅλους σας, ἀδελφοὶ καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ, εὐχόμενοι νὰ διανύσετε μὲ ὑγίαν καὶ ἱερὰν κατάνυξιν τὸ στάδιον τῶν ἀρετῶν καὶ τῶν πνευματικῶν ἀγώνων τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς καὶ νὰ ἀξιωθῆτε μαζί μὲ ὅλους τοὺς ἀνὰ τὴν οἰκουμένην εὐσεβεῖς καὶ πιστοὺς Ὁρθοδόξους χριστιανούς νὰ προσκυνήσετε τὰ ἄχραντα πάθη καὶ τὴν ἔνδοξον Ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ.

Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας, βί'
+ Ὁ Κωνσταντινουπόλεως, ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ
διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης πάντων ὑμῶν.

+ ὁ Δέρκων Κωνσταντίνος
+ ὁ Πέργης Εὐάγγελος
+ ὁ Λύστρων Καλλίνικος
+ ὁ Αὐστρίας Μιχαὴλ
+ ὁ Ἀτλάντας Ἀλέξιος
+ ὁ Προικοννήσου Ἰωσήφ
+ ὁ Σεβαστείας Δημήτριος
+ ὁ Μυριοφύτου καὶ Περιστάσεως Εἰρηναῖος
+ ὁ Μύρων Χρυσόστομος
+ ὁ Γαλλίας Ἐμμανουὴλ
+ ὁ Γορτύνης καὶ Ἀρκαδίας Μακάριος
+ ὁ Νέας Ζηλανδίας Ἀμφιλόχιος



ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 2/2010

Ἐπί τῇ Ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ

Πρὸς
τὸ Χριστεπώνυμον Πλήρωμα
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κισιάμου & Σελίνου

Αγαπητοί μου ἀδελφοί,
Ἴδου ἐνώπιόν μας ἀνοίγεται καὶ πάλι τὸ «στάδιον τῶν ἀρετῶν», ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Τεσσαρακοστή, ἡ ἀπελευθέρωση διὰ τῆς συγγνώμης, σύμφωνα μὲ τὸν μεγάλο θεολόγο π. Ἀλέξανδρο Σμέμαν, καθὼς, ὅπως τονίζει: «πρῶτο σπάσιμο στό φρούριο τῆς ἁμαρτίας εἶναι ἡ συγχωρητικότητα». Καὶ συμπληρώνει: «Ἡ Μεγάλη Σαρακοστή εἶναι ἡ ἀπελευθέρωσή μας ἀπὸ τὴν σκλαβιά τῆς ἁμαρτίας, ἀπὸ τὴν φυλακὴ τοῦ κόσμου τούτου...».

Τὴν περίοδο αὐτὴ καλούμεθα νὰ συνειδητοποιήσουμε τὴν κατάστασή μας, καὶ στὸν βαθμὸ πού αὐτὴ χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, τὴν ἀδυναμία, τὴν νωθρότητα, τὴν ἀδιαφορία. Νὰ συνειδητοποιήσουμε δηλ. πὼς τελικὰ ὁ Θεὸς δὲν εἶναι, δυστυχῶς, τὸ Α καὶ τὸ Ω γιὰ τὴ ζωὴ μας. Καὶ στή συνέχεια νὰ ἐπανατοποθετηθοῦμε ἔναντι τοῦ ἑαυτοῦ μας, πού ζητᾶ τὴν οὐσία τῆς ζωῆς, τὸ ἀληθινὸ πνευματικὸ βίωμα.

Ἡ κατανυκτικὴ αὐτὴ περίοδος μετανοίας προσφέρεται ὡς τρόπος ζωῆς. Τρόπος ζωῆς πού θὰ φέρει τὴν συγχώρηση ἀπὸ τὸν Θεό, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀδελφούς μας. Καὶ εἶναι πολὺ χαρακτηριστικὸ αὐτὸ πού ἔχει γραφεῖ: «τὸ συν-χωρῶ σημαίνει πὼς χωρῶ μαζί μὲ τὸν Θεό, μαζί μὲ τοὺς συνανθρώπους μου». Μὲ τὴ συν-χώρηση δὲν παίρνουμε μιά ἀπλή ἄφεση ἁμαρτιῶν, ἀλλὰ μὲ τὴ συν-χώρηση μὲ τὸ Θεὸ ὁ ὡκεανὸς τῆς θείας ἀγαθότητος ἐξαφανίζει τίς ἀνθρώπινες ἁμαρτίες. Καὶ ἔτσι στήν πλήρη τῆς πραγματικότητας ἡ συγχώρηση γίνεται κοινωνία Χριστοῦ καὶ τῆς Βασιλείας Αὐτοῦ. Γιατί, τὸ νὰ συγχωρήσω κάποιον, σημαίνει νὰ βάζω ἀνάμεσα σὲ μένα καὶ στὸν «ἐχθρό» μου τὴν ἀκτινοβόλα συγχώρηση τοῦ ἴδιου τοῦ Θεοῦ. Σημαίνει δηλ. νὰ ἀγνοήσω τὸ ἀπελπιστικὸ ἀδιέξοδο στὶς ἀνθρώπινες σχέσεις καὶ νὰ τὸ ἀναφέρω στὸ Χριστό. Αὐτὸ βασικὰ ὀδηγεῖ στή μετανοία, πού ἐκφράζεται μὲ τὴν ἐσωτερικὴ ἀνάγκη «νὰ κάνουμε κάτι», γιὰ νὰ βγοῦμε ἀπὸ τὸ ἀδιέξοδο τῆς ὑπαρξῆς μας, ὅσο οἱ δυνάμεις καὶ ὁ χρόνος μᾶς τὸ ἐπιτρέπουν. Ἦδη, «τὸ τέλος ἐγγίζει» καὶ «ὁ καιρὸς εἶναι εὐπρόσδεκτος» γιὰ μιά τέτοια ἀλλαγὴ.

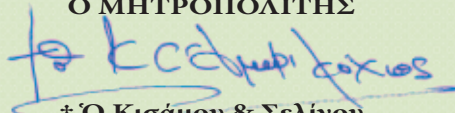
Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς πορείας μας αὐτῆς πρὸς τὸ Πάσχα ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, ἄς ἀλληλοσυγχωροῦμαστε ξεχνώντας ὅλες τίς διαφορές, ἄς ἀλληλοπροστατευόμαστε, ὥστε ὅλοι νὰ φτάσουμε στὸν προορισμὸ μας. Αὐτὸ πού πρέπει οὐσιαστικὰ νὰ ζήσουμε εἶναι, ὅτι ὁ Θεὸς μᾶς καλεῖ σὲ μιά μοναδικὴ ἐνότητα, μὲ τὴ συγγνώμη πού θὰ προσφέρουμε ὁ ἓνας στὸν ἄλλον. Ἐτσι ἡ ἄσκησή μας, ἡ νηστεία μας καὶ ἡ πορεία μας πρὸς τὴν ἀρετὴ θὰ ἔχουν ἀντίκρουσμα, θὰ μᾶς ὀδηγήσουν στήν κατάνυξη, τὸν προβληματισμὸ, τὴν συστολή, τὴν συντριβὴ τῆς καρδιάς.

Ἀγαπητοί μου ἀδελφοί,

Ἡ Μεγάλη Σαρακοστή πού ξεκινᾶ μᾶς ἀνοίγει ἕναν δρόμο: τὸν δρόμο τῆς ἀγάπης, τῆς προσευχῆς, τῆς συγχώρησης, τῆς ταπεινώσεως, τῆς γνησιότητας, τοῦ ἀγῶνα ἔναντι τῶν παθῶν μας. Εἶναι ἡ πορεία πρὸς τὸν γνήσιο Παράδεισο, τὸν παράδεισο τῆς ἀγάπης καὶ τῆς αἰωνιότητος. Γιατί ἡ Μεγάλη Σαρακοστή εἶναι ἕνα σχολεῖο μετανοίας, στό ὁποῖο καλούμεθα ὅλοι νὰ μαθητεύουμε γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ ἐμβαθύνουμε στήν πίστη καὶ νὰ ἀλλάξουμε τὴ ζωὴ μας.

Εὐχόμενος ἀπὸ καρδιάς αὐτὴ ἡ Σαρακοστή, ἡ Σαρακοστή τοῦ 2010, νὰ γίνῃ γιὰ ὅλους μας ἡ ἀπαρχὴ γιὰ τὴν ἀναζήτηση καὶ ἀνεύρεση τοῦ παραδείσου τῆς ἀγάπης καὶ τῆς αἰωνιότητος πού ἐπαγγέλλεται ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, διατελώ.

Μετά πολλῶν εὐχῶν
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ


† Ὁ Κισιάμου & Σελίνου
ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΣ

Ἐκκλησία καί Διανόηση στήν ἐποχή μας

*Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Γέροντος
ἀπό Κισάμου & Σελίνου κ. Εἰρηναίου*

Η ἐορτή τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου καί Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, πού μπήκε στήν παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας τόν 11ον αἰῶνα ἐπί Κωνσταντίνου τοῦ Μονομάχου καί καθιερώθηκε σάν ἐορτή τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων τό 1834, θέτει σήμερα μερικά ἐρωτηματικά, τόσο στήν ἴδια τήν Ἐκκλησία ὅσο καί στήν Παιδεία καί γενικότερα τήν σύγχρονη Ἑλληνική μας Διανόηση. Καί πρῶτα – πρῶτα ποιά στάση θά τηρήσει ἡ σημερινή Ἐκκλησία μπροστά σέ μιὰ Διανόηση πού ὄλο καί περισσότερο αὐτονομεῖται καί ἀποκόπτεται ἀπό κάθε μεταφυσική καί ἠθική ἀρχή;

Θά ἐπιχειρήσει ἡ Ἐκκλησία μιὰ νέα σύζευξη τῆς πίστεως μέ τήν πολυδιάστατη γνώση (ἐπιστημονική-τεχνολογική κ.λ.π.) τοῦ σημερινοῦ κόσμου, ἢ θά παραμείνει ἀπομονωμένη στό παραδοσιακό της ὄχυρό; Θά ἐξαγιάσει ἡ Ἐκκλησία τά δημιουργήματα τῆς σύγχρονης ἐπιστήμης καί τῆς τεχνικῆς, δημιουργήματα τοῦ ἀνθρώπου μέ τήν ἐντολή τοῦ Θεοῦ, γιά νά τά ἐντάξει στό ἀρχικό κεφάλαιο τῆς Θείας δημιουργίας, ἢ θά τά ἀφήσει ἔξω ἀπό τήν ἁγιαστική της χάρι στήν ἐξουσία καί τήν διαστροφή τοῦ δαιμονισμοῦ; Θά ἀπλώσει ἡ Ἐκκλησία τό πνεῦμα τοῦ Θεοῦ πάνω ἀπό τήν «ἄβυσσο» τῆς σημερινῆς διανόησης γιά νά τήν κάμει «φῶς», ἢ θά τήν ἀφήσει νά πλανιέται

σκοτός σύγχυσης καί μηδενιστικῆς κουλτούρας στή ζωή ἀνθρώπων καί λαῶν; Θά ἐνορκώσει ἡ Ἐκκλησία δραστηριότερα καί πρακτικότερα τό μήνυμα τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου στίς κοινωνικές πραγματικότητες τοῦ σημερινοῦ κόσμου, ἢ θά τό ἀφήσει μόνο σάν μακρινή ἐσχατολογική ἐλπίδα;

Τά ἐρωτήματα αὐτά πρέπει νά ἀπασχολήσουν τήν Ἐκκλησία καί τή χριστιανική Διανόηση γενικά, γιατί μέσα σ' αὐτά ὑπάρχουν θέματα καί προβλήματα πού ἔχουν σχέση μέ τό σημερινό ἀδιέξοδο καί τό μέλλον τῆς ἀνθρωπότητας.

Ἀπό τό ἄλλο μέρος ἡ ἐορτή τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν θέτει καί στήν σύγχρονη Διανόηση (καί μιλοῦμε ἐδῶ γιά τήν Ἑλληνική Διανόηση), μερικά ἄλλα ἐρωτηματικά:

Θά ἐξακολουθήσει ἡ ἑλληνική μας Διανόηση, ἀγνοώντας τήν Ἑλληνοχριστιανική της κληρονομιά, νά ἀπομονώνεται στό στεγνό ὀρθολογισμό τοῦ δεκάτου ὀγδοῦ αἰῶνα καί στά μηδενιστικά ρεύματα τῆς ἐποχῆς μας, ἢ θά ἀγκαλιάσει εὐρύτερες περιοχές τοῦ ἠθικοῦ κόσμου γιά νά δώσει μιὰ ἰσορροπη ἀνάπτυξη στόν πνευματικό βίο τοῦ τόπου μας καί τοῦ Λαοῦ μας; Θά ἀπολιθωθεῖ ἡ Διανόησή μας στόν λαθεμένο δογματισμό «ἡ ἐπιστήμη γιά τήν ἐπιστήμη» καί «ἡ τέχνη γιά τήν τέχνη» γιά νά στρέψει τελικά τήν πρόοδό της ἐναντίον τοῦ ἴδιου τοῦ ἀνθρώπου, ἢ θά εὔρη τρόπους καί μεθόδους νά ἀνθρωποποιήσει τήν ἐπιστήμη καί τήν τεχνική τῆς ἐποχῆς μας;

Εἶναι ἄραγε ἀκίνδونه ἡ αὐτοθέωση τοῦ ἀνθρώπου τῆς σημερινῆς Παιδείας καί εἶναι τάχα ἀσυμβίβαστη ἡ ἀνάπτυξη τοῦ ἀνθρώπου μέ τήν «θέωσή» του, ὅπως τήν ἐννοεῖ ἡ χριστιανική ἀποκάλυψη;

Γιατί ἡ σύγχρονη Παιδεία καί διανόησή μας, ἀγνοώντας τήν πνευματική (παγκόσμια) κρίση τῶν καιρῶν ρίχνει τό βάρος της μόνο στίς γλωσσικές καί μεθοδολογικές μεταρρυθμίσεις, χωρίς καμιά ἀναφορά σέ βαθύτερες ἀναπλαστικές δυνάμεις πού ὀδηγοῦνε ἀνθρώπους καί πολιτισμούς νά ξεπερνοῦν τίς πτώσεις καί τίς κρίσεις τῶν;

Γιατί καταργοῦμε στήν ἐποχή μας τίς κλασικές ἐννοιες καί λέξεις «πνευματικός βίος», «πνευματικές ἐκδηλώσεις» κ.λ.π., καί τίς ἀντικαθιστοῦμε μέ τά ἄχυρα καί τά σκόβηλα τῶν «πολιτιστικῶν ἐκδηλώσεων» πού



Κάλεσμα άφυπνιστικό

«Ψυχή μου, ψυχή μου, ανάστα, τί καθεύδεις;»

(Μέγα Απόδειπνον)

Τοῦ Πανος Ἀρχιμ. Ἰγνατίου Θ. Χατζηνικολάου
Θεολόγου τ. Λυκείαρχου – Ἀκαδημαϊκοῦ
Τεροκήρυκος Ἰ. Μ. Κισάμου καί Σελίνου

Πορευόμαστε στό λυτρωτικό στρα-
τί τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Τεσ-
σαρακοστῆς. Τό στάδιο τῶν ἀρετῶν ἀνοιξε
καί ὅσοι ἀθλητές θέλουν μποροῦν νά μποῦν
σ' αὐτό καί νά ἀσκηθοῦν ὀρμώμενοι ἀπό
τήν ταπεινώση, φθάνοντας στήν μετάνοια.
Αὐτά εἶναι τά ἅγια ὀρμήματα καί ὄχι ἐκεῖνα
τῆς ἀμαρτίας. Τά πρῶτα λυτρώνουν, τά δεύ-
τερα καταστρέφουν.

Ἐνῶ ὁ ἄνθρωπος καμαρώνει, κομπάζει
καί ἀπολαμβάνει τά τεχνικά ἐπιτεύγματά
του, δυστυχῶς ἡ πορεία του εἶναι περιπέτεια
ἀποστασίας ἀπό τήν ὀρθή καί πνευματική
ζωή πού μᾶς δίδαξε ὁ Χριστός καί ἡ Ἐκκλη-
σία Του.

Ἀρκετά ἐγοητεύτηκε. Ἀρκετά παραφρό-
νησε. Ἀρκετά ἐπιμένει στήν ἄρνηση τοῦ τιμί-
ου καί ἀληθινοῦ καί ἀρκετά, ἐπίσης, ἐπιμέ-

νει στήν ἀποδοχή καί βίωση τοῦ κακοῦ, τοῦ
ψυχοφθόρου καί ἀνθρωποκτόνου. Παρά τά
ἄπτά ἐπακόλουθα αὐτῆς τῆς τακτικῆς του,
αὐτός ἐπιμένει. Καθεύδει ὡς πρός τό ἀγαθόν
καί γρηγορεῖ ὡς πρός τό πονηρόν. Κι ἔρχεται
ἡ φωνή μέσα ἀπό τά πλάτη τοῦ Παραδεί-
σου νά μᾶς ξυπνήσει γιά νά τόν ἀπολαύσο-
με. «Ψυχή μου, ψυχή μου, ανάστα, τί καθεύ-
δεις;». Σήκω, ξύπνα, τίναξε σάν τόν ἀετό τήν
σκόνη ἀπό τά φτερά σου. Δέν εἶναι γραφτό
σου τό κύλισμα στήν λάσπη καί στήν σκόνη.
Πλασμένος γιά τά οὐράνια εἶσαι. Τά μόνιμα
καί ἀσύγκριτα σκηνώματά σου εἶναι ὁ οὐρα-
νός. (Φιλιπ. 3,20).

Πολλές οἱ εὐκαιρίες εἰδικά τήν Μεγάλη
Τεσσαρακοστή γι' αὐτό τό πέταγμα, γι' αὐτό
τό ἀπαγκίστρωμα ἀπό τήν ἐλκυστική ὕλη,
τήν φθειρόμενη καί φθειρούσα: Προσευχές

προσφέρομε στό Λαό μας;

Θά βροῦμε ἄραγε ἓνα οὐσίτημα Παιδείας πού
πέρα ἀπό τή βαθμομανία, πέρα ἀπό τή θεολογία καί
τήν φτηνή πολιτικολογία, θά δίνει καί κάποιο νόημα
στήν ἀνθρώπινη ὕπαρξη καί θά προσφέρει μιά ἀγωγή
πού θά βοηθᾷ τήν κοινωνική συμπεριφορά καί τήν
πολιτική βούληση στήν λύση τῶν μεγάλων παγκόσμι-
ων προβλημάτων;

Ἡ ἀπάντηση στά ἐρωτήματα αὐτά χρειάζεται,
νομίζομε, μιά νέα πνευματική σύνθεση. Μιά νέα σύ-
ζευξη γνώσης καί ἀρετῆς, ὅπως ἐγινε μέ τήν ἑλληνική
φιλοσοφία καί τήν χριστιανική ἠθική στήν ἐποχή
τῶν οἰκουμενικῶν Διδασκάλων. Μιά νέα «σάρκω-
ση» τοῦ Χριστιανικοῦ Λόγου στόν πανανθρώπινο

λόγο τῆς ἐποχῆς μας.

Δέν εἶναι ἀσυμβίβαστη, τό ἐπαναλαμβάνο-
με, ἡ ἀνέλιξη καί ἡ πορεία πού ζητεῖ ὁ σύγχρονος
ἄνθρωπος ἀπό τό μέλλον του, ὅπως τό ὁραματίζεται
ἡ χριστιανική ἀποκάλυψη: «Ὁ Θεός καί ὁ ἄνθρωπος
- λέγει ὁ Ὀρθόδοξος Θεολόγος Δημήτριος Σταυλιδάης -
δέν εἶναι χωρισμένοι καί πολύ περισσότερο δέν εἶναι
ἀντίθετοι. Ὁ Θεός παραμένει πάντα μιά ζωντανή πηγή
γιά τήν πλήρη ἀνάπτυξη τοῦ ἀνθρώπου».

Ἀπό τό Βιβλίο τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου ἀπό Κισάμου
& Σελίνου κ.κ. Εἰρηναίου: «Μηνύματα Εὐθύνης καί
Ἀφύπνισης, ΧΑΝΙΑ 1988



καί κατανυκτικές Ἀκολουθίες, νηστεία καί κατάνυξη. Μόνο νά λέμε αὐτό τοῦ Μεγάλου Ἀποδείπνου, τώρα τήν Μεγάλη Τεσσαρακοστή: «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, Ἐλέησον με» φθάνει νά μᾶς κατανύξει καί διά τῆς ταπεινώσεως νά φθάσομε στήν μετάνοια καί δι' αὐτῆς στήν σωτηρία.

Ὅμως, ἐλάχιστοι κάνουν αὐτήν τήν κίνηση. Καί ψυχροί κι ἀμετανόητοι, παραμένουν στήν ἁμαρτία καί στήν ἄρνηση τοῦ Θεοῦ. Τό καλό. Ἡ ἀρετή. Ἡ καλωσύνη. Ἡ ὑλικοπνευματική φιλανθρωπία. Ἡ φιλαδελφία καί ἡ πλειάς τῶν θείων καί ἀνθρωπίνων ἀρετῶν δέν τούς συγκινεῖ. Τούς τραβᾷ, ὁ μέγας μαγνήτης τῆς ἁμαρτίας καί τούς θέλγει. Καί τούς ἀπορροφᾷ κυριολεκτικά ἡ χαμαιζηλία. Τά λόγια τοῦ γνησίου χριστιανοῦ καί ἀνθρώπου, πού ὁ ἱερός ὑμνωδός λέει «Ἡ καρδιά μου πρὸς σέ Λόγε ὑψωθήτω, καί οὐδέν θέλξει με τῶν τοῦ κόσμου τερπνῶν πρὸς χαμαιζηλίαν». (Ἀντίφωνον Γ, Δ' ἤχου, ἀναβαθμοί τοῦ ὄρθρου τῆς Κυριακῆς), δέν τούς ἀγγίζουν. Καί αὐτό δυστυχῶς τό θλιβερό, καί ἐν πολλοῖς ὀδυνηρό φαινόμενο, αὐξάνεται.

Παρατηροῦμε ἀραίωση Ἐκκλησιάσματος, ἀπροθυμία μέχρι καί ἀποχή. Βεβαίως, δέν φταῖνε μόνο αὐτοί, φταῖνε καί πολύ ἡ Ἐκκλησία μέ τήν προϊοῦσα ἐκκοσμίκευση, μέ τά ἐναγκαλίσματα μέ τούς αἰρετικούς καί μάλιστα μέ τόν Πάπα, κάποια ἐμπορευματοποίηση καί ἄλλα τινά, τά ὅποια ψυχραίνουν καί προκαλοῦν τούς πιστούς. Δέν ζοῦμε τήν Ἀποστολική Ἐκκλησία καί τήν ζωή τῶν πρώτων χριστιανῶν. Συσηματιστήκαμε μέ τά ἐκάστοτε ρεύματα καί κατεστημένα, καί καταντήσαμε μιά δημόσια ὑπηρεσία μέ αἰσθητή ἀπουσία τῆς πνευματικότητος καί τοῦ πρώτου χριστιανικοῦ φρονήματος. Κάτι πομπώδεις φιέστες καί ἐπέτειοι μέ θριάμβους δέν προάγουν πνευματική περισυλλογή καί ἀνάταση. Δέν ταπεινώνουν καί δέν μετανιώνουν τόν ἄνθρωπο. Δέν τοῦ δίνουν τήν ἀληθινή χαρά πού εἶναι πιό δυνατή ἀπό τούτη τή ζωή. Λέγει πάνω σ' αὐτό ὁ μέγας καί δυστυχῶς ἀμίλητος, Ἅγιος Ἰσαάκ ὁ Σύρος. «Ἡ χαρά πού νιώθει ὁποῖος ἀγαπᾷ τόν Θεόν, εἶναι πιό δυνατή ἀπό τούτη τή ζωή. Ἡ ἀγάπη εἶναι πιό γλυκειά ἀπό τή ζωή, καί πιό γλυκειά ἀκόμη εἶναι ἡ γνώση τοῦ Θεοῦ ἀπό τήν ὁποία γεννιέται ἡ ἀγάπη».

Δέν εἶναι μόνο νά «ἀφορίζομε» τούς αἰρετικούς. Καί μεῖς γινόμαστε αἰρετικοί μέ τό νά ζοῦμε τήν μεγάλη αἵρεση τοῦ ἐγωῖσμοῦ, τῆς κοσμικῆς φιγούρας, ἀπορρίπτοντες τήν ἀληθινή ταπείνωση καί μετάνοια.



ΜΕΓΑΛΗ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗ

Περίοδος Πνευματικού αγώνα

Τοῦ Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρ. Ἐμμανουὴλ Μπαριωτάκη
Ἄρχιερ. Ἐπιτρόπου Διτ. Κισιάμου

«Ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς σῆναι πρὸς τὰς μεθοδείας τοῦ διαβόλου»

(Ἐφ. 6,11)

Η Ἐκκλησία μας ὡς φιλόστοργος μητέρα κάθε λεπτὸ καὶ ὦρα, ἀλλὰ εἰδικὰ αὐτὴ τὴν περίοδο τῆς ἁγίας Τεσσαρακοστῆς προσπαθεῖ νὰ ἐτοιμάσει τοὺς στρατιῶτες τῆς, δηλαδὴ τὰ παιδιά τῆς, γιὰ μάχες καὶ ἀγῶνες ἐναντίον ἐχθρῶν ὑποφύλων καὶ ἐπικίνδυνων οἱ ὅποιοι τὰ πλησιάζουν.

Ἐχθρῶν πού δὲν διακρίνονται εὐκόλα μὲ γυμνὸ ὀφθαλμὸ ἀλλὰ χρειάζονται πνευματικὸ, εἰδικὸ μικροσκοπιο. Ἐχθρῶν πού δὲν ἔχουν αἷμα καὶ σάρκα, τοὺς ὁποίους εὐκόλα καταβάλλει ἡ ἀνδρεία τοῦ Ἑλλήνα χριστιανοῦ στρατιώτη, ἀλλ' εἶναι ἀόρατοι καὶ ὡς μικρόβια πλησιάζουν καὶ εἰσχωροῦν καὶ εἰς τὸν πλέον εὐρωστο ἄνθρωπο, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ τοῦ θολώνουν τὸ μυαλό, νὰ μολύνουν τὴν καρδιά του, νὰ παραλύουν τὰ νεῦρα του, νὰ σαπίζουν τὰ κόκκαλά του, νὰ τοῦ διαλύουν τοὺς πνεύμονες γιὰ νὰ μὴν ἀναπνέει πνευματικὸ ὀξυγόνο, νὰ τὸν καταντοῦν ἓνα ράκος καὶ ἓνα κουρέλι καὶ τέλος νὰ τὸν ὀδηγοῦν εἰς τοὺς πνευματικὰ νεκρούς.



Κανένας πόλεμος, κανένα ὄπλο, κανεὶς ἐχθρὸς, ὅσο αἰμοβόρος καὶ αἰμοσταγῆς καὶ νὰ εἶναι, δὲν ἔχει νὰ ἐπιδείξει τόσα θύματα καὶ νὰ ἐπιφέρει τὴν πανωλεθρία τὴν ὁποία κατορθώνουν ἐκεῖνοι οἱ ἀόρατοι ἐχθροί.

Καὶ ποιὸί εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ἐχθροὶ οἱ τόσο ἐπικίνδυνοι στὴ ζωὴ μας; Πῶς θὰ τοὺς διακρίνομε; Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἀδελφοί, πού μᾶς δώρισε πνευματικὸ μικροσκοπιο καὶ ἱερὸ χημεῖο πού λέγεται Εὐαγγέλιο, Ἁγία Γραφή, μὲ τὰ ὁποῖα μπορούμε νὰ ἀναλύομε καὶ νὰ ἐντοπίζομε τοὺς ἐχθρούς αὐτούς, πρὶν ἀκόμα διεισδύσουν σ' ἐμᾶς, πρὶν δράσουν καὶ ἐπιφέρουν τὸ δυσάρεστο ἀποτέλεσμα.

Φιλαρχία, φιλαργυρία, πλεονεξία, ἀσέλγεια, μίσος, φθόνος, ὀργὴ εἶναι μερικὰ ἀπὸ τὰ ἀόρατα ἐκεῖνα μικρόβια, τὰ ὁποῖα καλλιεργεῖ μὲ τέχνη καὶ ἐπιστήμη ὁ ἐφευρέτης τῶν, ὁ Ἐωσφόρος, ὁ σατανᾶς, καὶ τὰ διασκορπίζει παντοῦ, στὶς κοινωνίες καὶ τὰ ἄτομα καὶ μολύνει ὅλη τὴν ἀτμόσφαιρα τοῦ πλανήτη μας. Αὐτὰ εἶναι οἱ τρομεροὶ ληστές πού δὲν μπορεῖ νὰ φονεύσει κανένας ἐπιστήμων καὶ νὰ ἐξοντώσει καμιά ὀργανωμένη ἀστυνομικὴ δύναμη τοῦ κόσμου. Αὐτὰ εἶναι ἐκεῖνα πού γεννοῦν τὶς ἀδικίες, τὶς δικόνειες, τὶς συρράξεις, τὶς διαμάχες, τὶς μάχες, τοὺς αἱματηροὺς πολέμους καὶ τὴν πνευματικὴ ἐξαθλίωση ἀτόμων καὶ λαῶν.

Ὅλα αὐτὰ τὰ μικρόβια ὡς ὑποφύλοι ἐχθροὶ τρέφονται καὶ καλλιεργοῦνται ἐκτὸς καὶ ἐντὸς τοῦ ἀνθρώπου. Ἐκτὸς ἀπ' αὐτόν, στὴν κοινωνία, στὴ φύση, στὴν κτίση, ἀλλὰ καὶ ἐντὸς του, στὴν καρδιά του, στὴν ψυχὴ του, στὴ συνείδησή του.

Ὁ ἄνθρωπος, καθημερινὰ, ὅσο καὶ νὰ στολίζεται, ὅσο καὶ νὰ λούεται καὶ νὰ ἀρωματίζεται μὲ τὰ λογιῆς πολυτελεῖ ἀρώματα, ἐξαπίας αὐτῶν τῶν μικροβίων ἢ ψυχὴ του καὶ ἡ ζωὴ του ἐκπέμπει δυσωδία, ἢ ὁποῖα προκαλεῖ τὴν δυσαρέσκεια τῶν ἁγίων ἀγγέλων καὶ ἀρχαγγέλων καὶ αὐτῆς τῆς Ἁγίας Τριάδος. Ἡ ἀκάθαρτος ἐκείνη ψυχὴ, ἡ ὑποδουλωμένη στὴν κακία τῶν πονηρῶν ἐχθρῶν καὶ παθῶν τῆς, γιὰ νὰ ἐλευθερωθεῖ, γιὰ νὰ ἀναπνεύσει τὸ θεῖο ὀξυγόνο καὶ νὰ ἐκπέμψει θεῖο ἄρωμα, χρειάζεται διαρκῆ ἀγῶνα καὶ ἀκατάπαυστο πόλεμο, κατὰ τοῦ Ἐωσφόρου, ὁ ὁποῖος προσπαθεῖ νὰ τὴν κρατήσῃ στὸ βοῦρκο, νὰ ἀφαιρέσει τὴν ἐλευθερία τῆς, νὰ τὴν ἀπελπίσει, νὰ τὴν ἀποξενώσει ἀπὸ τὴν τοῦ παραδείσου ἀπόλαυση καὶ νὰ τὴν ρίψει σὲ μία κόλαση, πού οὔτε ὁ Δάντης μπόρεσε νὰ περιγράψῃ.

Χρειάζεται ὁ μαχητὴς χριστιανὸς, σὺν στρατιώτης

τοῦ Χριστοῦ γενναῖος, νὰ ἀναλάβει τὰ ὄπλα, τὰ ὄπλα ποὺ ἀστράπουν ἀπὸ θεῖα δόξα, τὰ ὄπλα τὰ δοκιμασμένα ποὺ δόξασαν μυριάδες ἀγίων καὶ μαρτύρων, τὰ ὄπλα ποὺ ὁ ἄριστος πνευματικὸς στρατηγός, ὁ θεῖος Παῦλος ἀναφέρει σὴν πρὸς Ἐφεσίους Ἐπιστολή Του.

«...ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς σῆναι πρὸς τὰς μεθοδεῖας τοῦ διαβόλου ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικά τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. Διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ καὶ ἅπαντα κατεργασάμενοι σῆναι. σῆτε οὖν περιωσάμενοι τὴν ὁσφὺν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἐτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης, ἐπὶ πᾶσιν ἀναλαμβάνοντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, ἐν ᾧ δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα σβέσαι καὶ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθε, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ Πνεύματος, ὃ ἐστὶ ρῆμα Θεοῦ...» (κεφ. 6,

στίχ. 11- 18)

Ἀδελφοί μου, αὐτὰ εἶναι τὰ θεῖα ὄπλα ἃς τὰ ἀναλάβουμε, ἃς θωρακίσουμε μ' αὐτὰ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴ μας, γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ συντρίψουμε τὰ βέλη τὰ ἀκονισμένα τοῦ πονηροῦ, «τὰ καθ' ἡμῶν δολίως κινούμενα». Μ' αὐτὰ νὰ κηρύξουμε τὸν πόλεμο ἐναντίον τοῦ Ἐωσφόρου ὁ ὁποῖος λυσσαλέα μᾶς πολεμᾷ, ἀλλὰ καὶ ἐναντίον τῶν πολλῶν παθῶν τῆς ψυχῆς μας. Μ' αὐτὰ νὰ δώσουμε νικηφόρες μάχες ἐναντίον ἐκείνων τῶν ἀοράτων ἐχθρῶν τῆς ζωῆς μας καὶ εὐρισκόμενοι ἐν ἐπιφυλακῇ, νὰ ἀποκρούμε τοὺς αἰφνιδισμοὺς των, ἐκκενούμενοι ἐπάνω των ὅλο τὸ πῦρ τοῦ Χριστοῦ.

Ἀδελφοί! Μεγάλη Τεσσαρακοστή! Καιρὸς εὐπρόσδεκτος, καιρὸς σωτηρίας. Ἄς κατευνάσουμε διὰ τῆς ἀνδρείας τὸν θυμὸ, διὰ τῆς σωφροσύνης τὴν ἐπιθυμία, διὰ τῆς φρονήσεως τὰ πάθη, διὰ τῆς ταπεινώσεως τὴν ἀμαρτία. Καὶ τότε πεποικιλμένοι «τῷ κάλει τῶν ἀρετῶν» καὶ δυναμούμενοι ἀπὸ τὰ Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας, θὰ ἀπολαύσουμε τὸ δένδρο τῆς ζωῆς, τὸν γλυκύτατο Ἰησοῦ, τὸν Σωτήρα μας.



ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΤΗΣ ΣΥΓΓΝΩΜΗΣ - ΚΑΤΑΝΥΚΤΙΚΩΝ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ 2010

ΗΜΕΡΑ	ΩΡΑ	ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ	ΟΜΙΛΗΤΗΣ	ΘΕΜΑ
Κυριακὴ τῆς Τυρινῆς 14/2/2010	5.00μ.μ.	Ἱ. Πατριαρχικὴ Μονὴ Γωνιάς	Θεοφ. Ἐπίσκοπος Κνωσοῦ κ. ΕΥΓΕΝΙΟΣ	«Μεγάλη Σαρακοστή. Πορεία πρὸς τὸ Πάσχα»
Α' Κυριακὴ τῶν Νη- στεϊῶν 21/2/2010	6.00μ.μ.	Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου	Αἰδес. Πρωτοπρ. π. Ἀδαμάντιος Αὐγουστίδης Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν	«Μὴ κατακρίνειν τὸν ἀδελφόν μου»
Β' Κυριακὴ τῶν Νη- στεϊῶν 28/2/2010	6.00μ.μ.	Ἁγίου Σπυρίδωνος	Πανοσ. Ἀρχιμ. π. Εἰρηναῖος Βερυκάκης, Ἡγούμενος τῆς Ἱεράς Πατριαρχικῆς Μονῆς Γουβερνέτου	«Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς καὶ ἡ συμβολὴ του στὴν ἀντίσταση τῆς ἀλλοτρίωσης τοῦ Ὁρθό- δοξου φρονήματος ἀπὸ τὴν πτώση τοῦ Βυζαντίου μέχρι καὶ σήμερα»
Γ' Κυριακὴ τῶν Νη- στεϊῶν 7/3/2010	6.00μ.μ.	Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου	Πανοσ. Ἀρχιμ. π. Τίτος Τα- μπακάκης Ἱεροκήρυκας Ἱ.Μ. Πέτρας & Χερρονήσου	«Ὁ Σταυρὸς τοῦ Κυρίου ὡς σύμβολο θυσίας, ἀγια- σμοῦ καὶ Χριστιανικῆς μαρτυρίας»
Δ' Κυριακὴ τῶν Νη- στεϊῶν 14/3/2010	6.00μ.μ.	Ἁγίου Σπυρίδωνος	Πανοσ. Ἀρχιμ. π. Αντώνιος Φραγκάκης Ἱεροκήρυκας Ἱ.Μ. Γορτύνης & Ἀρκαδίας	«Οἱ Ἄγγελοι στὴ ζωὴ μας»
Ε' Κυριακὴ τῶν Νη- στεϊῶν 21/3/2010	6.00μ.μ.	Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου	Αἰδес. Πρωτοπρ. π. Κων/νος Σφαρηγόπουλος, Ἵπεύθυνος Νεανικοῦ Ἔργου Ἱ.Μ. Γλυφάδας	«Νόημα ζωῆς καὶ ἐλευ- θερίας σέ μιά ἔρημο»



Διάλογοι αϊφνιδιασμοῦ τὴν ἡμέρα τῆς Κρίσεως!

Τοῦ κ. Κωνσταντίνου Κορναράκη
Ἐπίκουρου Καθηγητοῦ τῆς
Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Ὁ αϊφνιδιασμός τῶν ἀνθρώπων, κεντρικὸ σημεῖο τῆς παραβολῆς τῆς Κρίσεως (Ματθ. 25, 31-46)!

Μία ἀπὸ τὶς πλέον προκλητικὲς εὐαγγελικὲς περικοπὲς εἶναι ὅπωςδήποτε ἡ περικοπὴ τῆς Κρίσεως, κατὰ τὴν ὁποία ὁ Κύριος, προσδιορίζοντας τὰ κριτήρια τῆς σωτηρίας ἢ τῆς καταδίκης τῶν ἀνθρώπων, περιγράφει στοὺς ἀκροατὲς τῶν λόγων του τὴν ἔνδοξη ἔλευση τῆς Δευτέρας Παρουσίας Του καὶ τὴν τελικὴ κρίση τῶν ἀνθρώπων, ἐνώπιον τῆς σύναξης τῶν Ἀγγέλων.

Κύριο στοιχεῖο τῆς περικοπῆς, ὅπως φαίνεται, εἶναι οἱ διάλογοι αϊφνιδιασμοῦ! Τόσο ἐκεῖνοι πού θὰ κληρονομήσουν τὴ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὅσο καὶ ἐκεῖνοι πού θὰ ριφθοῦν στό «πῦρ τὸ αἰώνιον τὸ ἠτομασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις του», ἐκπλήσσονται! Γιά διαφορετικούς ὁμως λόγους!

Ἡ «εὐλογία» ἀπορία τῶν «ἐξ εὐωνύμων» γιά τὴν καταδίκη τους!

Ἐπιχειρώντας νά κατανοήσουμε καλύτερα τὴν ἐκπλήξη τῶν δικαίων, ἂς ξεκινήσουμε ἀντίστροφα. Ἀπὸ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἐξεπλάγησαν, διότι δέν εἶχαν ἀντιληφθεῖ σὲ τί ἔσφαλαν. Πράγ-

ματι! Ὑπὸ ὀρισμένη ὀπτικὴ γωνία φαίνεται ὅτι δίκαια διαμαρτυρήθηκαν. Ἐὰν εἶχαν συναντήσει τὸν Κύριο πεινῶντα ἢ διψῶντα ἢ γυμνὸ ἢ φυλακισμένο ἢ νοσηλεύόμενο, δέν θὰ εἶχαν ἄραγε ἐπιχειρήσει νά ἐξασφαλίσουν τὴν εὐνοιά Του, παρουσιάζοντας – ἐνδεχομένως καὶ μὲ αὐτοθυσία – τὸν καλύτερο ἑαυτὸ τους; Ἀναμφίβολα αὐτὸ θὰ ἔπρατταν!

Ἡ ἀπορία τῶν «ἐξ εὐωνύμων» ὡς κριτήριο ἐνοχῆς τους!

Αὐτὴ, ὅμως, ἀκριβῶς ἡ ἔκφραση τῆς ἀπορίας τους ἀποδεικνύει ὅτι ἡ καταδίκη τους ἦταν πράξη δικαιοσύνης! Τὸ κομβικὸ σημεῖο τῆς περικοπῆς κρύπτεται στό γεγονός ὅτι οἱ «ἐξ εὐωνύμων» εἶχαν βουλευτεῖ σὲ ἓνα τρόπο ζωῆς πού ἀπέκλειε ἀπὸ τὴ ζωὴ τους τὴν «ἐκπλήξη», ὡς στέρηση τῶν ἀνέσεων καὶ τῶν θελημάτων τους. Δέν εἶναι ἀπίθανο νά ἀσκοῦσαν τό, κατ' αὐτοὺς, καθῆκον τῆς φιλανθρωπίας. Μάλιστα, δύσκολα μπορεῖ κάποιος νά ἀμφιβάλει ὅτι, ἐὰν εἶχαν ἀντιληφθεῖ ἐκ τῶν προτέρων τὴ σημαίνει συνάντηση μὲ τὸν Χριστό, κάποιοι ἀπὸ αὐτοὺς – ἴσως ὅλοι – νά ἔδειχναν μεγάλη προθυμία νά ἀνταποκριθοῦν στὰ κριτήρια σωτηρίας τους! Δέν θὰ ἦταν ἀφελεῖς γιά νά ἀδιαφορήσουν!

Ὡστόσο, ἡ ἔκφραση ἀπορίας τους ὑποκρύπτει ὅτι ἔπρεπε νά εἶναι βέβαιοι ὅτι θὰ ἄξιζε τὸν κόπο νά ἀναστατώσουν τὴ ζωὴ τους γιά τὶς ἀνάγκες κάποιου ἄλλου! Καὶ ὅπως συμπεραίνουμε ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ Κυρίου, μέχρι τὴ στιγμὴ πού θὰ βεβαιώνονταν γιά τὴν ἀνάγκη τῆς ἀναστάτωσης τῆς ζωῆς τους, εἶχαν σημαντικότερα πράγματα νά κάνουν, δηλαδὴ νά ἀσχοληθοῦν μὲ τὶς ἐπιθυμίες τους καὶ τὰ δικαιώματά τους!

Ἡ αὐτονομία τῶν «ἐξ εὐωνύμων» καὶ ἡ κένωση τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ.

Τὸ πρόβλημα βεβαίως εἶναι ὅτι οἱ «ἐξ εὐωνύμων» ἀδιαφόρησαν γιά τὸ γεγονός ὅτι ὁ ἴδιος ὁ Κύριος, ὁ ὁποῖος ἔθεσε τὶς προϋποθέσεις σωτηρίας τους, εἶναι ἐκεῖνος πού μὲ τὴ σταυρικὴ του θυσία δίδαξε κατὰ μοναδικὸ τρόπο τὴν ἐκστατικὴν κίνηση πρὸς τὸν ἄλλο, τὴν ἔξοδο τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν ἐγωισμό, τὴν ἰδιοτέλεια καὶ τὴν αὐτοαναφορικότητα. Κένωσε ἑαυτόν, ἄδειασε ἀπὸ τὴ λαμπρότητα τῆς θεότητας: «καὶ εἶδομεν αὐτὸν καὶ οὐκ εἶχεν εἶδος οὐδὲ κάλλος, ἀλλὰ τὸ εἶδος αὐτοῦ ἄτιμον καὶ ἐκλείπον παρὰ πάντα ἀνθρώπους» (Ἦσ. 53, 2-3). Ἀργότερα, στὸν κῆπο τῆς Γεθσημανῆ, τέλεσε τὴν πιὸ συ-

γκλονιστική ἀγρυπνία ἐκ μέρους τοῦ ἀνθρωπίνου γένους! Ἀγρύπνησε, ἀγωνιώντας καὶ προσευχόμενος γιὰ τὸν ταλαιπωρημένο ἄνθρωπο, ἐνῶ ὁ ἰδρώτας Του ἔρρεε ὡς θρόμβοι αἵματος (Λουκ. 22, 44)!

Ἄν λοιπὸν καταδικάζονται οἱ «ἐξ εὐωνύμων», αὐτὸ δὲν ὀφείλεται στό γεγονός ὅτι παρέλειψαν πράξεις ἐλεημοσύνης. Ἀλλὰ διότι δὲν κατάφεραν νὰ ἐξέλθουν τοῦ ἑαυτοῦ τους γιὰ χάρι τοῦ ἀδελφοῦ τους. Δὲν εἶναι ἴσως τυχαῖο, ὅτι δύο ἀπὸ τὶς προϋποθέσεις πού ἔθεσε ὁ Χριστὸς (ἐπισκέψεις σὲ φυλακὴ καὶ σὲ νοσοκομεῖο) ἀπαιτοῦν καὶ τοπικὴ μετακίνηση, συμβολίζοντας κατὰ κάποιον τρόπο τὴν ἔξοδο τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν προσωπικὸ τοῦ χώρου καὶ τὴν κίνηση πρὸς τὸν ἐνδεῆ ἀδελφὸ του.

Οἱ «ἐξ εὐωνύμων» ἀδιαφόρησαν νὰ γίνουν μιμητὲς Χριστοῦ. Ἐγκλωβίστηκαν στίς συνήθειές τους καὶ καθηλώθηκαν στίς ἐπιθυμίες τους. Μάλιστα, γιὰ νὰ καταλάβει κάποιος τὴ σχετικὴ περικοπή πρέπει νὰ λάβει ὑπ' ὄψη του τὴν περικοπή τοῦ Ψυχολογισμοῦ, ἡ ὁποία κινεῖται στό ἴδιο μῆκος κύματος. Ἐκεῖ ἐπισημαίνεται ὅτι ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ προσέχει, διότι ἡ μέρα ἐκεῖνῃ τῆς κρίσεως θὰ τὸν αἰφνιδιάσει ὅπως ἡ παγίδα τὰ θηράματα καὶ αἴφνης θὰ βρεθεῖ ἐνώπιον τοῦ Κυρίου γιὰ νὰ κριθεῖ ἂν ὑπῆρξε ἄξιος τῆς θυσίας Του γιὰ νὰ κατασταεῖ κοινωνὸς Του. Τὸ κήρυγμα λοιπὸν τοῦ Χριστοῦ ὀρίζει ὡς κύρια μέρη τοῦ ἀνθρώπου τὴν ἐγκράτεια ἐναντι τῶν ἡδονικῶν προκλήσεων τοῦ βίου καὶ τὴν ἄμυνά του ἐναντι τῶν πολυδιασπάσεων του (Λουκ. 21, 34), ὥστε νὰ μὴ λησμονεῖ τὸ οὐσιαστικὸ νόημα τῆς ζωῆς, πού εἶναι ἡ ἀγρυπνία τῆς ὑπάρξεώς του μαζί με τὸν Χριστὸ στή νοητὴ Γεθσημανῆ κατὰ τὴν προσημολογία τῆς κρίσεως καὶ τῆς ἀληθινῆς ζωῆς.

Ἡ «παράλογη» ἀπορία τῶν «ἐκ δεξιῶν»!

Ὁ ἀναγνώστης ὅμως τῆς περικοπῆς αἰσθάνεται μεγαλύτερη ἐκπληξη ὅταν συνδυάζει τὸν αἰφνιδιασμὸ τῶν δικαίων μετὰ τὸν αἰφνιδιασμὸ τῶν ἀδίκων. Ἡ καταδίκη τῶν ἀδίκων, μ' ὅλο πού οἱ ἴδιοι ἀδυνατοῦν νὰ κατανοήσουν τίς παραλείψεις ἢ τὰ σφάλματά τους, ἔχει ἐρείσματα καὶ ἐπομένως ὁ αἰφνιδιασμὸς τους μπορεῖ νὰ ἐξηγηθεῖ ὡς ἀλαζονικὴ ἐγωπάθεια. Οἱ δίκαιοι ὅμως, γιὰ τὴν αἰφνιδιάζονται; Δὲν εἶχαν, ἄραγε, ὑποψιαστεῖ ὅτι εἶχαν πράξει στή ζωὴ τους ἀγαθὰ ἔργα καὶ τώρα θὰ ἀπολάμβαναν τῆς ἀνταμοιβῆς τους; Ἐπράτταν τὸ ἀγαθὸ ἄνευ ἐπιγνώσεως; Μηχανικά;

Ἡ ὑπαρξιακὴ ἀγρυπνία τῶν «ἐκ δεξιῶν» ὡς κριτήριον πνευματικῆς τελειώσεως!

Ἴσως αὐτὸ τὸ σημεῖο τῆς περικοπῆς νὰ εἶναι τελικὰ ἓνα ἀπὸ τὰ σημαντικότερα τεκμήρια τοῦ τρόπου βιώσεως τῆς πνευματικῆς ζωῆς! Οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, οἱ ὁποῖοι ἔσκυψαν πάνω ἀπὸ τὸ πρόβλημα τῆς βιώσεως τῆς ἀρετῆς στήν πνευματικὴ ζωὴ, μᾶς πληροφοροῦν ὅτι πολὺ μικροτερὴ σημασία ἔχει ἡ ἀρετὴ καθ' ἑαυτήν, ὅσο ὁ τρόπος πού κάποιος τὴ βιώνει. Ὁ ἐνάρετος «ἐτοιμάζει τὶς ὁδοὺς τοῦ Κυρίου». Ὅταν αὐτὸ γίνεται ἐν ταπεινώσει, τότε «ἰσιώνει τὸ δρόμο» πού θὰ βαδίσει ὁ Κύριος μέσα του. Ἐὰν «ἐτοιμάζει τὶς ὁδοὺς τοῦ Κυρίου» ἀπὸ ἀνθρωπαρέσκεια, τότε οἱ ὁδοὶ θὰ ἐτοιμαστοῦν, ἀλλὰ ὁ Κύριος δὲν θὰ βαδίσει ποτὲ μέσα του! Ὅπως φαίνεται, οἱ δίκαιοι εἶχαν ἐξέλθει τοῦ ἑαυτοῦ τους γιὰ νὰ συνδράμουν τὸν ἐνδεῆ ἀδελφὸ τους. Δὲν διατηροῦσαν κάποια μνήμη τοῦ γεγονότος, διότι ἔχοντας «νοῦ Χριστοῦ», ἀγρυπνοῦσαν ὡς σῶμα Χριστοῦ καὶ ὄχι ὡς ἀτομικὲς ὄντοτες. Μιλώντας μετὰ ὄρους τῆς Ἐκκλησιολογίας, θὰ λέγαμε ὅτι ἡ μνήμη τους εἶχε

ἀναφορὰ στή συλλογικὴ μνήμη τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ συλλογικὴ μνήμη τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἡ νοσταλγία τῆς προπρωτικῆς ἐνότητος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἐν τῇ κοινωνίᾳ μετὰ τὸν Θεὸ καὶ ὁ διακαὴς πόθος τῆς πραγμάτωσής αὐτῆς τῆς κοινωνίας.

Ὁ αἰφνιδιασμὸς τὴν ἡμέρα τῆς Κρίσεως θὰ εἶναι ἀναπόφευκτος καὶ ἀπόλυτος!

Ἄν καὶ ὁ ἴδιος ὁ Κύριος ἔχει προειδοποιήσει τὸν ἄνθρωπο γιὰ τὸν αἰφνιδιασμὸ πού θὰ ὑποστεῖ καὶ παρὰ τὴ διαβεβαίωση τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὸ αἰφνίδιο τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Κυρίου κατὰ τὴν ἡμέρα ἐκεῖνῃ, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὰ ὑπαρξιακὰ ἀδιέξοδα τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου, ὁ αἰφνιδιασμὸς θὰ εἶναι ἀπόλυτος! Γι' αὐτὸ ἴσως, ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος νὰ ἐπισημαίνει ὅτι δὲν εἴμαστε ἐμεῖς οἱ κύριοι γιὰ νὰ προσδιορίσουμε τὸ τέλος τῆς Ἰστορίας, μποροῦμε ὅμως νὰ εἴμαστε κύριοι τῆς ἀρετῆς μας. Καὶ ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὴν περικοπή, ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἄρρηκτα συνδεδεμένη μετὰ τὸν τρόπο καὶ τὴν ποιότητα κοινωνίας μετὰ τὸν ἀδελφὸ του.

Ἐπομένως, ἡ ἐπὶ γῆς πρόγευση τῆς χαρᾶς τῶν δικαίων ἀπὸ τὸν πνευματικὸ ἀνθρώπο ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴ θετικὴ ἀπάντηση στό ἐρώτημα: «διαθέτει τίς ἀντοχὲς νὰ ἀγρυπνήσει γιὰ νὰ μπορέσει νὰ συναντήσῃ τὸν ἀδελφὸ του καὶ τὶς ἀναγκὲς του»;



Τό παιδί και ἡ Ἑλληνική γλῶσσα

Τῆς κ. Άνας Στεφανουδάκη, Νηπιαγωγού-Δντριας 4ου Νηπιαγωγείου Κισάμου

Στὴν ἐποχὴ μας, πού οἱ ἀληθινὲς ἀξίες ἔχουν παραμεριστεῖ ἀπὸ τὶς ἐφήμερες, τεχνητὲς δῆθεν ἀναγκαιότητες, εἶναι σημαντικό νά συνειδητοποιήσουμε πόσο μεγάλη εἶναι ἡ σημασία τοῦ νά βοηθήσουμε τὸ μικρὸ παιδί νά μάθει σωστὰ τὴ μητρικὴ του γλῶσσα.

Ὁ ποιητὴς Νικηφόρος Βρεττάκος, ἀναφέρει γιὰ τὴν ἐλληνικὴ γλῶσσα: «Ὅταν κάποιε φύγω ἀπὸ τοῦτο ἐδῶ τὸ φῶς, θά ἐλιχθῶ πρὸς τὰ πάντα, ὅπως ἓνα ρυάκι πού μουρμουρίζει, καὶ ἂν τυχόν κάποι ἀνάμεσα στοὺς γαλαξιακοὺς διαδρόμους συναντήσω ἀγγέλους, θά τοὺς μιλήσω ἐλληνικά, ἐπειδὴ δέν ξέρουνε γλῶσσες. Μιλᾶνε μεταξύ τους μὲ μουσική».

Οἱ λέξεις δέν εἶναι ἀπλὰ ἠχητικὰ μορφώματα, οἱ λέξεις εἶναι ἔννοιες. Καὶ οἱ ἔννοιες συνθέτουν νοήματα, αὐτὰ πού συνιστοῦν καὶ καθορίζουν τὴ λειτουργία τῆς νόσης μας.

Ἡ ἐπικοινωνία ἀποτελεῖ μέρος τῶν διαπροσωπικῶν σχέσεων τοῦ ἀτόμου μὲ τὴν κοινωνία καὶ ἡ ἀπόκτησή της ἐντάσσεται στό πλαίσιο μιᾶς διαδικασίας, ἡ ὁποία χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὴν ἐπαφή καὶ τὴν ἐπικοινωνία τοῦ παιδιοῦ μὲ τὸ περιβάλλον. Ὅταν ἓνα παιδί μαθαίνει τὴ γλῶσσα του δέν μαθαίνει ἓνα σύνολο λέξεων ἀλλὰ ἓνα σύνολο ἀξιῶν. «Ἡ μητρικὴ γλῶσσα δέν εἶναι ἀπλὸ ἐργαλεῖο, εἶναι ἀξία».

Σήμερα ὁ κύριος προβληματισμὸς μας πρέπει νά σχετίζεται μὲ τὸ τί θέση δίνουμε σπὴ συνείδησή μας καὶ στοὺς στόχους πού ἐπιδιώκουμε. Πόσο ἡ γλῶσσα ἀποτελεῖ ἀξία γιὰ μᾶς- ἀξία πού πρέπει νά κατακτηθεῖ μὲ τὸν ἴδιο ἀγῶνα πού ἀπαιτεῖ ἡ ἐλευθερία, ἡ ἀξιοπρέπεια καὶ ἡ δημοκρατία. Τὸ γλωσσικὸ μέλλον τῶν παιδιῶν μας ἔχει σχέση μὲ τὴν δικὴ μας ἱεράρχηση τῶν ἀξιῶν καὶ ἐπιδιώξεων.

Σὲ μία κοινωνία πού προκλητικὰ πλειοδοτεῖ τὴν ἐκμάθηση ξένων γλωσσῶν ὡς ἀναγκαιότητα, χρειάζεται τόλμη, ὥστε νά ἔχει τὸ προβάδισμα σπὴν κλίμακα τῶν ἀξιῶν ἡ διδαχὴ τῆς ἐλληνικῆς γλώσσας.

Ἡ εὐθύνη ἑνὸς τέτοιου ἔργου ἀφορᾷ ἐξίσου σπὴν οἰκογένεια καὶ στοὺς σχολεῖο.

Ἡ γλῶσσα εἶναι τὸ μέσο μὲ τὸ ὁποῖο ἐκφράζεται ἀλλὰ καὶ ἀναπτύσσεται ἡ ἀνθρώπινη σκέψη, ὀφείλουμε ὅμως νά διευκρινίσουμε, ὅτι ἡ ἀνάπτυξη τῆς γλώσσας δέν ταυτίζεται μὲ τὴν νοητικὴ ἀνάπτυξη.

Ἡ πορεία τῆς γλωσσικῆς ὠρίμανσης ἔχει πρῶτα νά κάνει μὲ τὴν κατανόηση τοῦ λόγου καὶ κατὰ δεύτερον μὲ τὴν ἐκφραση. Ἀπὸ τὶς δύο αὐτὲς διεργασίες, ἡ κατανόηση σὲ ὅλα ἀνεξαιρέτως τὰ ἐπίπεδα γλωσσικῆς ἀνάλυσης- φωνητικῆς, μορφολογικῆς, σημασιολογικῆς- προηγεῖται τῆς ἐκφρασης.

Ἡ γλωσσικὴ ἐξέλιξη τοῦ παιδιοῦ σχετίζεται ἄμεσα μὲ τὴν περιρρέουσα γλωσσικὴ ἀτμόσφαιρα

καὶ ὁ ρόλος τῆς οἰκογένειας θεωρεῖται θεμελιακός.

Ἐνα περιβάλλον σιγουριάς καὶ ἀγάπης καὶ ἡ ποικιλία τῶν γλωσσικῶν ἐρεθισμάτων, βοηθοῦν τὸ παιδί μὲ γρήγορους ρυθμούς σπὴν ἀνάπτυξη τοῦ γλωσσικοῦ αἰσθήματος, παράλληλα μὲ τὴν ἐξέλιξη τῆς σκέψης.

Τὸ μικρὸ παιδί πρῶτα αἰσθάνεται ἓνα λόγο τρυφερό, σοργικό, ἐνθαρρυντικό ἀπὸ τὸ ἀγαπημένο του πρόσωπο καὶ ὕστερα τὸν καταλαβαίνει.

Σήμερα οἱ γονεῖς ἔχουν ἴσως γνώσεις ἀλλὰ δέν ἔχουν χρόνο γιὰ τὰ παιδιά. Ἀπὸ μικρὴ ἡλικία οἱ γονεῖς ἀναθέτουν συνήθως σὲ κάποιον ἄλλο τὸ παιδί. Σπὴν οἰκιακὴ βοηθὸ -ἡ ὁποία εἶναι συχνὰ ξενόγλωσση- σπὸν ὑπάλληλο τοῦ παιδικοῦ σταθμοῦ κλπ. Πνιγμένοι σπὶς πολλὲς ἔννοιες καὶ δουλειὲς δέν ἔχουν χρόνο γιὰ ἱστορίες, τὶς ὁποῖες διηγεῖται ἢ διαβάσει κανεὶς μὲ κέφι καὶ ἐνθουσιασμό, ἐνῶ συχνὰ οἱ γονεῖς καταφεύγουν σὲ εὐκόλες λύσεις ἠλεκτρονικοῦ λόγου καὶ εἰκογραφημένων περιοδικῶν.

Γιὰ νά βοηθηθεῖ τὸ μικρὸ παιδί νά μιλάει σωστὰ ἔχει ἀνάγκη:

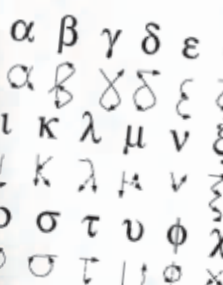
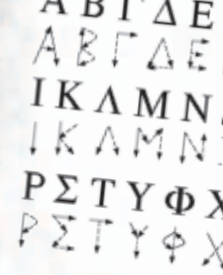
1. Νά μάθει νά ἀκούει. Νά μάθει νά προσέχει ὄχι τὸ λόγο γενικὰ ἀλλὰ τὴν κάθε λέξη ξεχωριστὰ. Σὲ ἓνα φιλικὸ περιβάλλον μαθαίνει νά ἀκούει, νά μιλάει καὶ ὀδηγεῖται νά ἐπιθυμῆσει τὸ διαβασμα καὶ τὸ γράψιμο.

2. Νά μάθει νά δημιουργεῖ λόγο. Παράλληλα μὲ τὴν ἱκανοποίηση τοῦ παιδιοῦ γιὰ σωστὰ καὶ γεμάτα ρυθμὸ ἀκούσματα, εἶναι ἀνάγκη νά καλλιεργηθεῖ καὶ ὁ δημιουργικὸς λόγος.

Τὸ φλύαρο παιδί πού μιλοῦσε ἀκατάπαυστα γιὰ κάθε τι καὶ πού γιὰ ὅλα ρωτοῦσε, δέν τὸ συναντᾶμε συχνὰ σπὶς μέρες μας. Πρέπει νά παρακινήσουμε τὰ παιδιά νά μιλήσουν, νά ἀποκτήσουν ἱκανοποιητικὸ λεξιλόγιο, νά τὰ βοηθήσουμε νά ὀργανώσουν τὴν σκέψη τους, διότι εἶναι γνωστὸ πὼς πλοῦτος λέξεων σημαίνει πλοῦτος σκέψεων.

Μὲ τρόπο ἀπλό, ἀλλὰ ὄχι ἀπλοϊκό, θά μῆσουμε τὸ παιδί σπὸν πλοῦτο τῆς ἐλληνικῆς γλώσσας, χωρὶς διδακτισμὸ, παίζοντας μὲ τὶς λέξεις, τοὺς ἦχους, τοὺς φθόγγους καὶ τοὺς ρυθμούς.

Ἡ ἐπιλογή βιβλίων μὲ νόημα, χιοῦμορ καὶ ἐλληνικότητα εἶναι μία ὁμολογουμένως δύσκολη δουλειά, ὅμως γνωρίζοντας πόσο σημαντικό ρόλο μπορεῖ νά διαδραματίσει, ἡ προσπάθεια σίγουρα ἀξίζει. Θὰ ἦταν μεγάλο κέρδος γιὰ τὰ παιδιά νά τοὺς ἐξάψουμε τὴν περιέργεια, ὥστε νά διαβάσουν μόνα τους ὅσα ὥραϊα γράφουν τὰ βιβλία. Νά ἐμπνεύσουμε τὴ λαχτάρια γιὰ τὰ “γράμματα σπουδάγματα” καὶ ἔτσι θά ἔχουμε πετύχει τὸ στόχο “Γλῶσσα καὶ Ἑλλάδα εἶναι ἓνα!”.



ΕΝΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΣ

Ένορία Αγ. Σπυρίδωνος Παλαιών Ρουμάτων Κισάμου

*Τοῦ Αἰδέσ. Γεωργίου Διγενάκη,
Ἐφημερίου τῆς Ἐνορίας*

Ἡ Ἐνορία Παλαιῶν Ρουμάτων βρίσκεται στο νότιο ανατολικότερο σημείο τῆς Ἐπαρχίας Κισάμου, καί ἀνήκει στήν περιφέρεια τοῦ Δήμου Βουκολίων. Ἡ σημερινή Ἐνορία Παλαιῶν Ρουμάτων ἀποτελεῖται ἀπό μικρά χωριά, τὰ ὁποῖα ἔχουν τόν χαρακτήρα καί τούς δεσμούς μεταξύ τῶν κατοίκων γειτονιάς, ἀποτελοῦν γειτονοχώρια. Τό 1872 ὑπῆρξε Δήμος Ρουμάτων, σύμφωνα μέ ἐπιγραφή εἰκόνας πού φυλάσσεται στόν Ἐνοριακό Ἱερό Ναό καί ἀναγράφει, Δωρεά τῆς σχολῆς τοῦ Δήμου Ρουμάτων 1872. Δήμος μέ τέσσερις μεγάλες Ἐνορίες, πού ἀργότερα καί σταδιακά συγχωνεύονται σέ μία.

Στόν κεντρικό Ἱερό Ναό φιλάσσονται σέ θέσεις γιά προσκύνηση ἀπό τούς πιστούς Ἱερά Λείψανα τῶν παρακάτω ἀγίων: Ἀποστόλου Ἰάκωβου υἱοῦ τοῦ Ἀλφαίου 9 Ὀκτωβρίου, Μεγάλου Βασιλείου Καισαρείας 1 Ἰανουαρίου, Ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Διαλόγου Πάπα Ρώμης 12 Μαρτίου, Ἀγίου Ἰγνατίου Ἀντιοχείας 20 Δεκεμβρίου, Ἀγίου Ἱερομάρτυρος Χαραλάμπους 10 Φεβρουαρίου, Ἀγίου Ἱερομάρτυρος Κλήμεντος Ρώμης 24 Νοεμβρίου, Ἀγίας Ἐλένης τῆς Ἰσαποστόλου 21 Μαΐου, Ἀγίου Θεόδωρου τοῦ Στρατηλάτου 8 Φεβρουαρίου, Ἀγίου Θεοδώρου τοῦ Τήρωνος 17 Φεβρουαρίου, Ἀγίου Μεγαλομάρτυρος Εὐσταθίου τοῦ Πλακίδα 20 Σεπτεμβρίου, Ἀγίου Μεγαλομάρτυρος Μερκουρίου 25 Νοεμβρίου, Ἀγίων Μαρτύρων Νταοῦ Πεντέλης 10 Ἀπριλίου, Ἀγίου Χρυσάνθου καί Δαρείας 19 Μαρτίου, Ὁσίων 99 Πατέρων Ἀζωγυρέ 7 Ὀκτωβρίου, Ὁσίου Ἱερώνυμου 15 Ἰουνίου, Ὁσίου Ἰλαρίωνος 21 Ὀκτωβρίου, Ὁσίου Παρθενίου τοῦ ἐν Κουδουμᾷ 10 Ἰουλίου, Ὁσίου Εὐμενίου τοῦ ἐν Κουδουμᾷ 10 Ἰουλίου. Φυλάσσονται ἀκόμη πλῆθος ἱερά κειμήλια, εἰκόνες, χειρόγραφα, παλαιά ἄμφια καί ἀντικείμενα ἰδιαίτερης ἱστορικής καί θρησκευτικῆς ἀξίας, τὰ ὁποῖα μέ τήν βοήθεια τῆς 28ης Ἐφορείας Βυζαντινῶν καί Μεταβυζαντινῶν ἀρχαιοτήτων, εὐελπιστοῦμε νά ἐκθέσουμε ὥστε νά μπορέσουμε ὅλοι νά τὰ θαυμάσουμε.

Παλαιά Ρούματα. Τόπος μέ πολὺ βαθιὰ λαϊκὴ καί

θρησκευτικὴ παράδοση, πού χάνεται σὰ βᾶθη τῶν αἰώνων, μὰ καί τόπος πού ἔχει τὴ δύναμη νά ἀφομοιώσει τούς ἀνθρώπους ἀπὸ ὅπου καί ἂν προέρχονται, μέ ὅποια ἰδεολογία, δίνοντάς τους συναισθήματα καί ἀντίληψη πού πολὺ σπάνια συναντᾶ κανεῖς.

Διατελέσαντες Ἱερεῖς ἀπὸ τὸ 1838. Τὸ 1838 μέχρι τὴν 8η Μαΐου 1903 π. Γεώργιος Δ. Δημητριάδης, τὴν 30ῆ Σεπτεμβρίου τοῦ ἴδιου ἔτους χειροτονεῖται Ἱερέας ὁ πρῶτος υἱός του, Δημήτριος Γ. Δημητριάδης καί διορίζεται ἐπίσημα τὴν 4η Ὀκτωβρίου 1904, ὁ ὁποῖος καί παραμένει μέχρι τὴν 17η Σεπτεμβρίου τοῦ 1917, ὅποτε καί φεύγει μέ προσωρινὴ ἄδεια στὸν Πειραιᾶ. Ὁ δεῦτερος υἱός τοῦ π. Γεωργίου Δημητριάδη, Ἀντώνιος, χειροτονεῖται Ἱερέας στὴν Ἀνώσκελη τὴν 13η Νοεμβρίου τοῦ 1909 καί μετατίθεται σὰ Παλαιὰ Ρούματα τὸ 1917 ἀπὸ τὸν ἀείμνηστο Μητροπολίτη Κισάμου κ.κ. Ἄνθιμο. Ὁ π. Ἀντώνιος Δημητριάδης παρέμεινε μέχρι τὸ 1959 ἐφημέριος καί ἐκοιμήθη τὸ 1964. Τὸ 1959 χειροτονεῖται Ἱερέας ὁ π. Πολυχρόνιος Φουντουλάκης καί διορίζεται Ἐφημέριος Παλαιῶν Ρουμάτων. Τὸ 2001 κατόπιν συνταξιοδότησης τοῦ π. Πολυχρονίου, χειροτονεῖται Ἱερέας ἀπὸ τὸν Γέροντα πρῶν Μητροπολίτη Κισάμου & Σελίνου Εἰρηναῖο Γαλανάκη καί διορίζεται Ἐφημέριος Παλαιῶν Ρουμάτων ὁ μέχρι τότε Διάκονος Γεώργιος Διγενάκης.



*Τὸ ἀρχαῖο καμπαναριὸ
τῆς Ἐνορίας.
Θεμελιώθηκε τὸ ἔτος 1914*

Ἡ Ἑνορία Παλαιῶν Ρουμάτων ἔπαιξε σημαντικό ρόλο στήν διαμόρφωση τῆς ἱστορίας τοῦ τόπου. Ἐνδεικτικὰ ἀναφέρουμε ὅτι, τὸ 1890 μετὰ ἀπὸ παράκληση τῶν κατοίκων καὶ τὴν σύμφωνη γνώμη τῶν Προεσπῶν τῶν περιοχῶν Παλαιῶν Ρουμάτων, Κακοπέτρου, Καλῆς Ἀχλάδας, Κεφάλας, Μεσαβλιῶν, Γρᾶ Κερᾶς, Προδρομίου, Ζυμβραγοῦ, εἰσπράττει τὸν μουκατὰ γιὰ λογαριασμὸ τῆς Κυβέρνησης, ὁ ὁποῖος ἦταν τὸ 1/4 τῆς παραγωγῆς σιτηρῶν καὶ ἐλαιολάδου. Αὐτὸ γίνεται μέχρι τὸ 1917, μὲ ἀποτέλεσμα ὅλοι οἱ κάτοικοι νὰ ἔχουν μεγάλη βοήθεια καὶ ἀσπίδα τὴν Ἑνορία, πού προσπαθοῦσε νὰ προστατεύσει τὰ πενιχρὰ εἰσοδήματα. Τὸ 1896 στεγάζει δωρεὰν τὸ σχολεῖο σὲ οἶκημα πού χίζεται μὲ δωρεὰς τῶν κατοίκων σὲ κτῆμα πού εἶχε ἀγοράσει ἀπὸ τὴν χήρα Παπαδογιάννη, μέχρι νὰ ἀποκτηθεῖ ἄλλος ἰδιωτικὸς χώρος. Ἡ χήρα Παπαδογιάννη δωρίζει κατόπιν δύο οἰκήματα καὶ ὅλη τὴν περιουσία της, πού εὑρισκόταν γύρω ἀπὸ τὸν Ἅγιο Σπυρίδωνα, στὴν Ἑνορία γιὰ τὸ καλὸ τοῦ χωριοῦ. Μέχρι τὸ 1927 νοικιάζει τὸ ἀγροκῆπιο δίπλα στὸν Ἱερὸ Ναὸ τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνα σὲ ἰδιῶτες, πάντα μὲ μόνον σκοπὸ τὰ ἔσοδα νὰ διαθέτονται γιὰ νὰ καλύψουν ἀνάγκες τῆς Ἑνορίας. Τὸ 1927 ἐνοικιάζεται σὲ ἰδιώτη γιὰ τέσσερα χρόνια, ὁ ὁποῖος δὲν τὸ ἐπιστρέφει ξανά στὴν Ἑνορία. Τὸ 1929 δημιουργεῖ ἄλλο μεγάλο ἀγροκῆπιο στὸ ἄλλο μεγάλο κτῆμα της, δίπλα στὸν ἐνοριακὸ Ἱερὸ Ναὸ, γιὰ νὰ μαθαίνουν τὰ παιδιά τοῦ σχολεῖου σύγχρονες καλλιέργειες. Τὸ 1930 ἡ Ἑνορία πωλεῖ ἓνα ἀπὸ τὰ οἰκήματα γιὰ νὰ στεγαστεῖ τὸ γραφεῖο τοῦ συνεταιρισμοῦ καὶ νὰ γίνει ἀποπληρωμὴ τοῦ τέμπλου. Τὸ 1933 παραχωρεῖ οἶκημα δωρεὰν, γιὰ τὴν στέγαση τῆς κοινότητας μὲ τὸν ὄρο νὰ τὸ ἐπιστρέφει στὴν Ἑνορία σὲ δέκα χρόνια. Τὸ 1944 παραχωρεῖ δωρεὰν οἶκημα καὶ προτείνει νὰ ἰδρυθεῖ ἡ λαϊκὴ Βιβλιοθήκη μέχρι νὰ ἀποκτήσει δικό της, κρίνοντας τὸ ἔργο αὐτὸ ἀναγκαῖο γιὰ τὸ χωριό. Τὸ 1945 παραχωρεῖ δωρεὰν οἶκημα γιὰ νὰ στεγαστεῖ τὸ λαϊκὸ ἰατρεῖο μέχρι νὰ ἀποκτήσει δικό του. Στὶς 4 Δεκεμβρίου τοῦ 1960 μὲ τὴν ἀπόφαση Γ' τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου παραχωρεῖ οἰκόπεδο ἀπὸ τὴν κάτω πλευρὰ τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος γιὰ νὰ ἀνεγερθεῖ κοινοτικὸ γραφεῖο, μὲ τὸν ὄρο, δίπλα στὸ κοινοτικὸ γραφεῖο νὰ ἀνεγερθεῖ καὶ γραφεῖο γιὰ τὴν Ἑνορία. Ἡ κοινότητα ἔχτισε γραφεῖο σὲ ἄλλο οἰκόπεδο καὶ, σύμφωνα μὲ τὸ παραπάνω πρακτικὸ, τὸ οἰκόπεδο πρέπει νὰ ἐπανεέλθει στὴν Ἑνορία. Τὸ 1961 ἰδρύεται, μετὰ ἀπὸ πρόταση τοῦ Μητροπολίτη Κισσάμου & Σελίνου κ.κ. Εἰρηναίου καὶ μὲ ἐνέργειες τῆς Ἑνορίας, ὁ σύλλογος γυναικῶν μὲ πρώτη πρόεδρο τὴν δασκάλα Μαρία Πατελάκη. Τὸ 1963 ἐκλέγεται πρόεδρος τοῦ συλλόγου ἡ πρεσβυτέρα Ἑλένη Φουντουλάκη, ἡ ὁποία καὶ ἐπανεκλέγεται ἐπὶ 17 χρόνια. Τὸ 1967, μὲ παρέμβαση τοῦ πατρὸς Πολυχρονίου καὶ τοῦ Ἐπισκόπου κ.κ. Εἰρηναίου, ἀθῶοι χωριανοὶ σώζονται



*Ὁ Παντοκράτωρ.
Φορητὴ εἰκόνα.
Συνοικισμὸς Βαβουλέδο*

ἀπὸ τὴν χούντα. Τὸ 1968 ὁ π. Πολυχρόνιος Φουντουλάκης ἐπιτρέπει νὰ κατεδαφιστοῦν τὰ παλαιὰ πλέον οἰκήματα καὶ, μαζί μὲ μέρος τοῦ κτήματος μπροστὰ ἀπὸ τὸν Ἱ.Ν. Ἁγ. Σπυρίδωνος, τὰ παραχωρεῖ γιὰ νὰ δημιουργηθεῖ πλατεία καὶ νὰ διαπλατυνεθεῖ ὁ δρόμος. Ἡ πλατεία καὶ σήμερα ἐξυπηρετεῖ πάρα πολὺ τὶς ἀνάγκες τοῦ χωριοῦ καὶ παρουσιάζει μία ὁμορφὴ εἰκόνα. Μὲ τὶς ἐνέργειες μάλιστα τοῦ σημερινοῦ Δημάρχου κ. Νικολάου Μπομπολάκη ἀναδεικνύεται ἡ ἱστορικὴ ἀξία τοῦ χωριοῦ μας.

Ὁ σημερινὸς Ἱερὸς Ναὸς εἶναι κυλιστὴ, δρομικὴ, τρίκλιτη βασιλικὴ μὲ τὸ κεντρικὸ κλίτος ἀφιερωμένο στὴν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου καὶ τὰ ἄλλα δύο ἀφιερωμένα στὸν Ἅγιο Ἰωάννη τὸν Θεολόγο καὶ στὸν Ἅγ. Σπυρίδωνα. Στὶς 30 Ἰανουαρίου 1906 μετὰ ἀπὸ συνέλευση ὅλων τῶν κατοίκων ἀποφασίσθηκε νὰ γκρεμισθεῖ ὁ παλαιότερος καὶ κατὰ πολὺ μικρότερος ναὸς καὶ στὴν ἴδια θέση νὰ ἀνεγερθεῖ καινούριος καὶ μεγαλύτερος. Ὁ θεμέλιος λίθος τοῦ κεντρικοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ ἐτέθη στὶς 7 Ἰουνίου 1906 στὴν θέση ὅπου εὑρισκόταν πολὺ ἀρχαιότερος καὶ μικρότερος δίκλιτος Ναῖσκος, ἀφιερωμένος στὸν Ἅγ. Ἰωάννη τὸν Θεολόγο καὶ τὸν Ἅγ. Σπυρίδωνα. Οἱ ἱεροὶ Ναοὶ οἱ ὁποῖοι ἀνήκουν στὴν Ἑνορία εἶναι: σὸ Βαβουλέδο ὁ Ἱ.Ν. Ἁγ. Βασιλείου, 13ου αἰ. μὲ τοιχογραφίες τοῦ 14ου καὶ τοῦ Τιμίου Σταυροῦ πού ἀποπερατῶνεται τὸ 1910 ἀλλὰ δὲν ἐγκαινιάστηκε ποτέ. Στὸν Τραχινὸ ὁ Ἱ.Ν. Ἁγ. Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου, 11ου αἰ. Στὰ Λιδιανὰ ὁ Ἱ.Ν. τῆς Ἁγ. Τριάδος καὶ τοῦ Ἁγ. Ἐλευθερίου, τοῦ 16ου αἰ. Στὰ Πατελιανὰ ὁ Ἱ.Ν. Ἁγίου Παντελεήμονος τοῦ 18ου αἰ. Στὸ Περαχώρι ὁ Ἱ.Ν. Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου 13ου αἰ. μὲ τοιχογραφίες τοῦ 14ου. Στὶς Πλατανῆς ὁ Ἱ.Ν. Πρ. Ἡλιοῦ τοῦ Θεοβίτου, τοῦ



*Χαμαλεύρι.
Τό κρυφό σχολειό*

17ου αϊ. Στά Βροντιανὰ ὁ Ἱ.Ν Ἀγίου Σπυρίδωνος, τοῦ 16ου αϊ. Στά Νταρατσιανὰ τοῦ Ἀγ. Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, 11ου αϊ. μὲ ἐπιχρισμένες τοικογραφίες. Στά Δασκαλιανὰ ὁ Ἱ.Ν Ἀγ. Πάντων, 16ου αϊ. Στὶς Κεχρὲς ὁ Ἱ.Ν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, 15ου αϊ. Στὸ Χαμαλεύρι ὁ Ἱ.Ν Ἀνακομιδῆς τῶν λειψάνων τοῦ Ἀγ. Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου, 15ου αϊ. Ὁ Ἱ.Ν. τοῦ Προφ. Ἐλισσαίου, ἀρχὲς 19ου αϊ. ἀνήκει σὲ ὅλα τὰ γύρω χωριά, καὶ μὲ ἀπόφαση τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κισιάμου τῆς 28ης Ἀπριλίου 1938 πρέπει νὰ διοικεῖται ἀπὸ ἐπιτροπή. Ἀνεγέρθη μὲ συνεισφορὰ ὄλων τῶν γύρω χωριῶν, σπὴν μνήμη τῶν πεσόντων στὴ μάχη τοῦ Δρομονέρου. Σήμερα ἡ ἐκκλησία αὐτὴ διακονεῖται ἄξια ἀπὸ τὸν π. Ἐμμανουὴλ Ἀλεξανδράκη, μὲ τὴν σύμφωνη γνώμη ὄλων μας, ὁ ὁποῖος μὲ πολὺ προσωπικὸ κόπο ὑπηρετεῖ.

Ἡ Ἐνορία διαθέτει ἑννέα κοιμητήρια, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὰ ὀκτὼ εὐρίσκονται σὲ κατάσταση κορεσμοῦ, καθὼς εἶναι ὅλα σὲ χρῆση. Ὁ κορεσμὸς τῶν κοιμητηρίων ὀδήγησε στὸ νὰ δημιουργηθεῖ καινούριο δημοτικὸ κοιμητήριο μὲ Ἱερὸ Ναὸ ἀφιερωμένο σπὴν Ἀγ. μεγαλομάρτυρα Αἰκατερίνα, ὁ ὁποῖος εἶναι οἰκοδομημένος μὲ προσωπικὸ κόπο καὶ κόστος ἀπὸ τὸν κ. Ἰωάννη Θεοδωρίδη.

Στὶς πρόσφατες ἀνασκαφὲς στὸ Χαμαλεύρι, πού ἄρχισαν στὶς 10 Μαΐου 2009 ἀπὸ τὴν Ἐνορία, μὲ τὴν ἐπίβλεψη καὶ καθοδήγηση τῆς 28ης Ἐφορείας Βυζαντινῶν καὶ Μεταβυζαντινῶν Ἀρχαιοτήτων καὶ τῆς ΚΕ Ἐφορείας Κλασικῶν καὶ Προϊστορικῶν Ἀρχαιοτήτων, ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ τόπος εἶναι σημαντικὸς γιὰ τὴν εὐρύτερη περιοχὴ τῶν Παλαιῶν Ρουμάτων, γιὰτὶ ἀπὸ τὰ σπασμένα κεραμικὰ πού διαρκῶς ἔρχονται στὸ φῶς, ἐπιβεβαιώνεται ἡ δραστηριότητα ἀνθρώπων ἀπὸ τὰ Μινωικὰ ἀκόμη χρόνια μέχρι καὶ σήμερα, καθὼς καὶ ἡ λειτουργία Κρυφοῦ Σχολείου σὲ ὅλη τὴν διάρκεια τῆς τουρκοκρατίας.

Τὰ Παλαιὰ Ρούματα εἶναι ἕνας τόπος πού γέν-

νησε καὶ ἀνάθρεψε ἄντρες καὶ γυναῖκες μὲ ἰσχυρὴ παρουσία, τόμπρους μὲ καθαρὴ ματιὰ καὶ δύναμη ψυχῆς πού ἔμαθαν νὰ προσαρμόζονται μὲ τὰ στοιχεῖα τῆς φύσης καὶ τὴν εὐτυχία, τὸν πόνο, τὴν κούραση, τὰ δάκρυα, τὸν πόλεμο, μὰ καὶ τίς καθημερινὲς ἀσκολίες, νὰ τὰ κάνουν μαντινάδες, χοροὺς καὶ ριζίτικο τραγούδι.

Ἡ προσωπικὴ μου θέση, ἡ ὁποία καὶ στηρίζω, εἶναι ὅτι τὰ Παλαιὰ Ρούματα ἔχουν πολὺ βαθιὲς μέσα στὸ χρόνο καταβολές. Βαβουλέδο, γιὰ ἐμένα, πού μὲ ἀξίωσε ὁ Θεὸς νὰ εἶμαι Ἐφημέριος σὲ ἕνα εὐλογημένο τόπο, πάντα θὰ εἶναι λέξη Ἰωνικῆς διαλέκτου πού σημαίνει τὰ σπίτια, πού βρίσκονται στὸν τόπο πού ἔχει ἀντίλαλο, καὶ πού ταυτίζεται ἀπόλυτα μὲ τὸν χαρακτήρα τῶν τραγουδιῶν μας, πού εἶναι ἀντιφωνικός. Ὁ Βαβουλέδος, γιὰ τοὺς παλαιότερους, εἶναι τὸ μοναδικὸ ὄνομα χωριοῦ σήμερα πού ἀποδεικνύει τὴν γενεσιουργὸ αἰτία τοῦ Ριζίτικου, τὴν ἀντιφωνία. Χαμαλεύρι εἶναι ὁ τόπος πού ἀλέθαμε. Οἱ ἐκκλησίες μας χτισμένες σὲ αὐτοὺς τοὺς τόπους ἀποδεικνύουν τὴν ἀνάγκη μας νὰ ἀποδείξουμε καὶ νὰ ἀποδεχτοῦμε τὸν ἱερὸ καὶ ὑπέρτατο σκοπὸ καὶ στόχο τῆς ἀπλῆς καθημερινότητάς μας καὶ μέσα ἀπὸ αὐτὴν νὰ λουσοῦμε τὸ προαιώνιο Φῶς τῆς χάριτος τοῦ Ὑψίστου.

Ἐνδεικτικὰ καὶ πάλι ἀναφέρω μία μεγάλη παρουσία τοῦ 17ου καὶ 18ου αἴωνα πού γεννήθηκε καὶ ἀναθράφηκε στὸ χωριὸ καὶ πού νομίζω ὅτι ἀντιπροσωπεύει ἕνα μεγάλο μέρος τῶν κατοίκων.

Τὰ Παλαιὰ Ρούματα εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς τόπους ὅπου καλλιεργήθηκε ἡ ἰδέα τῆς ἀπελευθέρωσης. Τὰ παιδιὰ μας μεγάλωναν καὶ μεγαλώνουν ἐπὶ αἰῶνες γαλουχούμενα μὲ τὴν αἴσθηση τῆς ἐλευθερίας, πού τὰ βουνὰ μας, οἱ παραδόσεις μας καὶ ἡ πίστη μας τοὺς ἔδιναν. Στοιχεῖα πού ὀδήγησαν ἀνθρώπους, ὅπως ὁ Νίκος ὁ Ρενιέρης νὰ ἀφιερῶσουν ὅλη τους τὴν ὕπαρξη σπὴν ἰδέα τῆς δημιουργίας μίας ἐνιαίας ἐλεύθερης Ἑλλάδας καὶ ἐνὸς Ἐθνους. Ἡ πολιτεία σήμερα πρέπει νὰ ἐνισχύσει τὸ δυναμικὸ τῶν ὄρεινῶν περιοχῶν, ὅπως εἶναι τὰ Παλαιὰ Ρούματα, σεβόμενη τουλάχιστον τὴν μνήμη τοῦ πρώτου Προέδρου τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ ἄλλων πού ἀκολούθησαν τοὺς ἴδιους ἀγῶνες δικαίου. Νὰ δημιουργήσει οικονομικὲς εὐκαιρίες γιὰ τοὺς ἴδιους τοὺς κατοίκους, ὥστε νὰ δοθοῦν ἐναύσματα στὶς νέες οἰκογένειες γιὰ νὰ παραμείνουν ἢ νὰ ἐπιστρέψουν σὲ αὐτοὺς τοὺς τόπους. Οἱ ἄνθρωποι τῶν ὄρεινῶν περιοχῶν πρέπει νὰ ξαναβιώσουν ὑπερήφανοι γιὰ τίς ξεχασμένες αὐτὲς περιοχὲς ἀλλὰ καὶ συνεχιστὲς μιᾶς μεγάλης παράδοσης πού χρέος καὶ εὐθύνη ἔχουμε ὅλοι νὰ περιφρουρήσουμε καὶ νὰ μεταλαμπαδεύσουμε στὶς νεώτερες γενιές. □



Κερδοσκοπικές πιέσεις δοκιμάζουν την άντοχή τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας καὶ τοῦ εὐρώ γενικότερα

Στόχος ἡ δημιουργία προβλήματος στή συνοχή τῆς εὐρωζώνης καὶ ἡ ὑποχώρηση τῆς ἰσοτιμίας τοῦ εὐρωπαϊκοῦ νομίσματος ἀπὸ τὴν ὁποία προσδοκῶνται ὑψηλὰ κέρδη.

**Τοῦ κ. Ἰωάννου Γ. Παπαδημητράκη
MBA Οἰκονομολόγου Ὑπηρεσίας Δημοσιονομικοῦ Ἐλέγχου Χανίων**

Τὴν ἀντίδραση τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἑνώσεως ἀναμένει ἡ ἀγορὰ γιὰ νὰ ἀντιμετωπιστοῦν οἱ ἔντονες κερδοσκοπικὲς πιέσεις πού ἀσκοῦνται τὶς τελευταῖες ἡμέρες ἀπὸ ἐπενδυτικὰ κεφάλαια, τὰ ἐπνομαζόμενα hedge funds, πρὸς τὰ ὁμόλογα τῶν οἰκονομικὰ ἀσθενέστερων οἰκονομιῶν τῆς εὐρωζώνης ἀλλὰ καὶ τὸ ἐνιαῖο εὐρωπαϊκὸ νόμισμα. Οἱ ἐπιθέσεις τῶν κερδοσκοπικῶν κεφαλαίων κατὰ τῶν ἑλληνικῶν ὁμολόγων ἐπεκτάθηκαν καὶ πρὸς τοὺς κρατικοὺς τίτλους τῆς Πορτογαλίας καὶ τῆς Ἰσπανίας, χωρῶν πού ἀντιμετωπίζουν καὶ αὐτὲς προβλήματα μὲ τὸν ἔλεγχο τῶν ὑψηλῶν δημοσιονομικῶν ἑλλειμμάτων τους. Οἱ μαζικὲς πωλήσεις ὁμολόγων ὀδήγησαν σὲ ὑψηλὰ ἐπίπεδα τὰ ἐπιτόκια πού δανεῖζονται οἱ χῶρες αὐτὲς καὶ «γκρέμισαν» τὰ χρηματιστήρια σὲ Ἀθήνα, Μαδρίτη καὶ Λισαβόνα. Στό παιχνίδι ἐκτὸς ἀπὸ κεφάλαια πού «παίζουν» στήν ἀγορὰ ὁμολόγων μπῆκαν καὶ κεφάλαια πού ἐπενδύουν στὶς ἀγορὲς συναλλάγματος, ἐνισχύοντας ἔτσι τὶς πιέσεις στοὺς

κρατικοὺς τίτλους. Στόχος τους, ἡ δημιουργία προβλήματος στή συνοχή τῆς εὐρωζώνης καὶ ἡ ὑποχώρηση τῆς ἰσοτιμίας τοῦ εὐρώ ἀπὸ τὴν ὁποία προσδοκοῦν νὰ βγάλουν κέρδη.

Ἡ ἰσοτιμία τοῦ ἐνιαίου νομίσματος ἔχει ὑποχωρήσει περισσότερο ἀπὸ 10% ἀπὸ τὸν περασμένο Δεκέμβριο, ὅταν ἄρχισε τὸ κερδοσκοπικὸ παιχνίδι. Ὅπως σημειώνουν κύκλοι τῆς ἀγορᾶς τὰ hedge funds πού ἐπενδύουν στὶς ἀγορὲς συναλλάγματος εἶναι πολὺ πιὸ ἰσχυρὰ ἀπὸ αὐτὰ πού τοποθετοῦνται στὶς ἀγορὲς ὁμολόγων. Τὰ κεφάλαια αὐτὰ δανεῖζονται ὁμολογα ἀπὸ τὴν ἀγορὰ καὶ στή συνέχεια τὰ πωλοῦν μὲ στόχο νὰ μειώσουν τὴν τιμὴ τους, νὰ τὰ ἀγοράσουν στή συνέχεια φθηνότερα καὶ νὰ τὰ ἐπιστρέψουν κερδίζοντας ἀπὸ τὴ διαφορά. Τὴν ἴδια στιγμή ἔχουν πάρει σημαντικὲς θέσεις στήν ἀγορὰ συναλλάγματος κατὰ τοῦ εὐρώ καὶ ὑπὲρ τοῦ δολλαρίου, εὐελπιστώντας ὅτι ἡ ἀναταραχὴ στὰ ὁμόλογα τῶν ἀδύναμων οἰκονομιῶν τῆς ζώνης τοῦ εὐρώ θὰ πλήξει τὸ ἐνιαῖο

νόμισμα.

Ἐπιθετικὲς κινήσεις

Τὰ ἐπιθετικὰ αὐτὰ ἐπενδυτικὰ κεφάλαια διαθέτουν μεγάλη οἰκονομικὴ δύναμη, ἡ ὁποία πολλαπλασιάζεται μὲ τὴ χρήση σύνθετων χρηματοοικονομικῶν ἐργαλείων. Παίζουν ὅμως χωρὶς ἀντίπαλο. Ἡ ἔλλειψη δυνατότητας οὐσιαστικῆς παρέμβασης ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τῆς εὐρωζώνης τοὺς ἀφήνει ἐλεύθερο πεδίο δράσης. Ὅπως σημειώνουν τραπεζικοὶ κύκλοι ἡ μπάλα τῶν βρῆσκειται στὸ γήπεδο τῶν εὐρωπαϊκῶν ἀρχῶν, ἡ ἀντιδράση τῶν ὁποίων ἀναμένεται νὰ βάλει τέλος, ἢ, τουλάχιστον, νὰ περιορίσει τὴ δράση τους. Βεβαίως, οἱ ἴδιοι ἀναγνωρίζουν ὅτι ὑπάρχει θέμα διεθνῶς μὲ τὸν ἔλεγχο τῶν κεφαλαίων αὐτῶν καὶ πῶς οἱ δυνατότητες τῶν εὐρωπαϊκῶν ἀρχῶν εἶναι περιορισμένες.

Ἀνάμεσά τους, ὅπως ἀναφέρουν, θὰ μπορούσε ἡ Εὐρωπαϊκὴ Τράπεζα Ἐπενδύσεων νὰ ἀγοράσει ὁμόλογα καὶ νὰ σπηρίξει τοὺς κρατικοὺς τίτλους τῶν εὐάλωτων



οικονομιῶν τῆς ζώνης τοῦ εὐρώ. Ἀξιοποιώντας τὴν οἰκονομικὴ ἰσχὺ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κεντρικῆς Τράπεζας (ΕΚΤ) θὰ μπορούσε νὰ δανειστεῖ καὶ νὰ στήσει γραμμὴ ἄμυνας ἀπέναντι στὰ hedge funds. Ἐπίσης, ἡ ΕΚΤ, ἀναφέρουν, θὰ μπορούσε νὰ ἐπιμκύνει τὸ χρονοδιάγραμμα ἀπόσυρσης τῶν μέτρων στήριξης τῆς ρευστότητας γιὰ τὴν εὐρωζώνη μέσω τοῦ ὁποῖου οἱ τράπεζες ἀλλὰ καὶ οἱ ἐπενδυτὲς χρησιμοποιοῦν τὰ ἑλληνικὰ ὀμόλογα, ὡς ἐνέχυρο γιὰ τὴν ἀντιληψη ρευστότητας. Κάτι τέτοιο θὰ καθιστοῦσε τοὺς τίτλους τοῦ ἑλληνικοῦ Δημοσίου ἐλκυστικότερους στοὺς ἐπενδυτὲς.

Ὁρολογιακὴ βόμβα

Πάντως, τὸ τεράστιο δημόσιο χρέος τῶν κρατῶν, τὸ ὁποῖο ἔχει διογκωθεῖ τὰ τελευταῖα δύο χρόνια, ἀπειλεῖ νὰ καταστεῖ ὠρολογιακὴ βόμβα στὰ θεμέλια τῆς παγκόσμιας οἰκονομίας. Οἱ κυβερνήσεις τῶν οἰκονομικῶν ἀνεπτυγμένων χωρῶν, γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσουν τὴν πιστωτικὴ κρίση τοῦ 2008 καὶ τὴν ὑφεση πού ἀκολούθησε, «ἔριξαν» χρήματα στις οἰκονομίες τῶν χωρῶν τους μέσω κρατικῶν προγραμμάτων στήριξης, δημιουργώντας σημαντικὰ ἑλλειμματα στοὺς προϋπολο-

γισμοὺς τους. Γιὰ νὰ καλύψουν τὰ ἑλλείμματα αὐτὰ δανείσθηκαν καὶ συνεχίζουν νὰ δανείζονται, ἐκδίδοντας ὀμόλογα. Ἡ πολιτικὴ αὐτὴ εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα τὸ δημοσιονομικὸ ἑλλεμμα γιὰ τὸ σύνολο τῆς εὐρωζώνης ἀπὸ 1,9% τοῦ Ἀκαθάριστου Ἐθνικοῦ Προϊόντος (ΑΕΠ) τὸ 2008 νὰ διαμορφωθεῖ σὲ 5,3% τοῦ ΑΕΠ τὸ 2009 καὶ σὲ 6,5% τοῦ ΑΕΠ τὸ 2010. Τὸ χρέος στὴν εὐρωζώνη θὰ αὐξηθεῖ ἀπὸ 69% τοῦ ΑΕΠ τὸ 2008 σὲ 78% τοῦ ΑΕΠ τὸ 2009. Οἱ ἐξελίξεις εἶναι ἄκρως ἀνησυχητικὲς, καθὼς στὴν οὐσία ἐξανεμίζουν μιᾶς δεκαετίας προσπάθειες τῶν εὐρωπαϊκῶν κυβερνήσεων γιὰ δημοσιονομικὸ νοικοκύρεμα. Στὴν ἄλλη πλευρὰ τοῦ Ἀτλαντικοῦ τὸ χρέος τῶν ΗΠΑ στό τέλος τοῦ 2009 αὐξήθηκε κατὰ 50% σὲ σχέση μὲ τὸ 2006 καὶ ἦταν ὕψους 12,3 δισ. δολларίων.

Μόνο ἐφέτος ὑπολογίζεται ὅτι θὰ ἐκδοθοῦν παγκοσμίως κρατικὰ ὀμόλογα συνολικοῦ ὕψους 4,5 δισ. δολларίων. Τὸ ποσὸ αὐτὸ εἶναι τριπλάσιο τοῦ μέσου ὄρου τῶν ὀμολόγων πού ἐξέδωσαν οἱ κυβερνήσεις τῶν οἰκονομικῶν ἀνεπτυγμένων χωρῶν κατὰ τὴν προηγούμενη τριετία.

Τὸ ἐφιαλτικὸ (ἀλλὰ ἀπίθανο) σενάριο πτώχευσης μιᾶς χώρας τῆς Εὐρωζώνης.

Θεωρητικὰ - καὶ πρακτικὰ, ἀν δέν ὑπάρξει πτώχευση ἐνὸς κράτους - ἡ ἐπένδυση σὲ ὀμόλογα εἶναι ἡ ἀσφαλέστερη σὲ σχέση μὲ ὅλες τῖς ἄλλες τοποθετήσεις. Ἄς δοῦμε ὅμως τί θὰ συμβεῖ στό ἐνδεχόμενο πτώχευσης (πού ὡς πιθανότητα εἶναι σχεδὸν μηδενικὴ).

Σὲ αὐτὴ τὴν περίπτωση τὸ Δημόσιο τοῦ ἐκάστοτε κράτους ἀνακοινώνει τὴν πτώχευσή του καὶ δηλώνει ὅτι δέν μπορεί νὰ πληρῶσει τὸ χρέος του, δηλαδὴ τοὺς κατόχους τῶν ὀμολόγων του. Ξεκινᾷ τότε μιὰ διαπραγμάτευση μὲ ὅλους τοὺς ὀμολογιούχους, πού καταλή-

γει στό ὅτι ἀγοράζει πίσω τὸ παλιὸ του χρέος, δηλαδὴ ὅλα τὰ ὑπάρχοντα ὀμόλογα, στὴ μισὴ τιμῆ.

Ἄρα τὸ κράτος ἐπαναγοράζει τὸ ὀμόλογο τῶν 100.000 εὐρώ καταβάλλοντας 50.000 εὐρώ. Ὁ ὀμολογιούχος χάνει τὰ μισὰ χρήματά του.

Τὶ θὰ γινόταν ἂν ὁ ἐπενδυτὴς, ἀντὶ νὰ ἀγοράσει ὀμόλογα, κατέθετε τὰ χρήματά του σὲ μιὰ τράπεζα καὶ ἡ χώρα πτώχευε; Ἄν ἡ τράπεζα δέν πτώχευε, θὰ συνέχιζε νὰ ἔχει τὶς καταθέσεις του καὶ νὰ εἰσπράττει τὸ ἐπιτόκιο του. Ὁ κίνδυνος σὲ αὐτὴ τὴν περίπτωση θὰ ἦταν νὰ μὴν μπορεῖ νὰ πάρει τὰ χρήματά του γιὰ μεγάλο χρονικὸ διάστημα.

Διότι ὅταν μιὰ χώρα πτωχεύει, τὸ κράτος προκειμένου νὰ προστατεύσει τὶς περιουσίες τῶν ἀπελισμένων πολιτῶν (οἱ ὁποῖοι μπορεί νὰ πουλήσουν τὸ σπίτι τους ἀντὶ 100 εὐρώ τὸ τετραγωνικὸ), θέτει διὰ νόμου πλαφὸν στὴν ἀνάληψη μετρητῶν ἀπὸ τὶς τράπεζες.

Λέει, γιὰ παράδειγμα, ὅτι ἀπαγορεύεται ἀνάληψη πάνω ἀπὸ 100 εὐρώ ἡμερησίως, ὥστε νὰ καλύπτονται μόνο τρέχουσες βιοτικὲς ἀνάγκες. Αὐτὰ στὴν περίπτωση πού ἡ τράπεζα, στὴν ὁποία ὁ ἐπενδυτὴς ἔχει κατάθεση, δέν πτωχεύει.

Αὐτὸ τὸ σενάριο, βεβαίως, τῆς πτώχευσης τοῦ κράτους ἢ τῶν τραπεζῶν, εἶναι ἐντελῶς ἀπίθανο. Τὸ πιθανότερο - σχεδὸν βέβαιο σενάριο - εἶναι ὅτι ἡ χώρα θὰ συνεχίσει νὰ δανεῖζεται μὲ ὑψηλὰ ἐπιτόκια, σημαντικὰ ὑψηλότερα ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα πού μπορεί κάποιος νὰ βρεῖ στὴν εὐρωζώνη, ὁπότε οἱ ὑψηλὲς ἀποδόσεις γιὰ τοὺς ἐπενδυτὲς θὰ συνεχιστοῦν. Καὶ ἡ κατάσταση αὐτὴ θὰ ἐξακολουθήσει νὰ ὑφίσταται ὥσπου νὰ πειστοῦν οἱ διεθνεῖς ἀγορὲς ὅτι ἡ οἰκονομικὴ πολιτικὴ πού ἐφαρμόζεται, μπορεί νὰ ὀδηγήσει σὲ μείωση τῶν ἑλλειμμάτων καὶ νοικοκύρεμα τῶν δημοσιονομικῶν.

Προστατευόμενες περιοχές και διαχείρισή τους


*Τοῦ κ. Γωάννου Ἀρνέλλου
Δασολόγου Μελετητοῦ*

στά προηγούμενα ἀποτελεῖ κάτι κοινὸ στά περισσότερα χωρὶά τῆς Κρήτης καὶ οἱ περισσότεροι τὸ ἔχουμε ζήσει καὶ βιώσει πολὺ καλά.

Οἱ περιοχές ποὺ «ἔμειναν πίσω», ἄργησαν δηλαδὴ νὰ μποῦν σὲ αὐτὸ τὸν κύκλο ἀνάπτυξης καὶ προσαρμογῆς στὸ μοντέρνο τρόπο ζωῆς (δὲν εἶναι ἀπαραίτητα θετικὸ ἢ ἀρνητικὸ αὐτὸ), ἀποτελοῦν τὶς τελευταῖες περιοχές ποὺ διατηροῦν τὰ χαρακτηριστικὰ ἐκεῖνα ποὺ ὄλοι οἱ ὑπόλοιποι (δηλαδὴ αὐτοὶ ποὺ δὲν ζοῦν ἐκεῖ) θέλουμε νὰ διατηρηθοῦν. Ἄν συντρέχουν καὶ ἄλλοι λόγοι, ὅπως π.χ. νὰ ζεῖ στὴν περιοχή ἓνα σπάνιο εἶδος ζῶου ἢ πουλιοῦ ἢ ἄν, γενικά, ὑπάρχει φυσικὸ περιβάλλον ἰδιαίτερο, τότε συνήθως ἡ περιοχή παίρνει κάποιο χαρακτηρισμὸ σὰν προστατευόμενη περιοχή καὶ αὐτομάτως κάποιες δραστηριότητες, εἴτε ἀπαγορεύονται εἴτε περιορίζονται, νομικά, σὲ μικρότερο ἢ μεγαλύτερο βαθμὸ. Τὸ γεγονός αὐτὸ προκαλεῖ συνήθως ἀντιδράσεις στοὺς κατοίκους καὶ ἄρκετὰ συχνὰ ὁ χαρακτηρισμὸς σὰν προστατευόμενη περιοχή δημιουργεῖ ἐμπόδια στὴν ἀνάπτυξη τῆς περιοχῆς. Τὰ ἐμπόδια προκύπτουν κυρίως, γιὰτί οἱ κάτοικοι – χρήστες τῆς περιοχῆς δὲν γνωρίζουν τί μποροῦν καὶ τί δὲν μποροῦν νὰ κάνουν, καὶ ἡ πολιτεία ἀπὸ τὴν ἄλλη δὲν γνωρίζει τί ταιριάζει στὴν περιοχή.

Ἐπειδὴ ἡ διαχείριση δὲν εἶναι κάτι στατικὸ ἀλλὰ ἐξελλίσσεται καὶ προσαρμόζεται στὸν χρόνο μπῆκε ἡ ἔννοια τοῦ Φορέα Διαχείρισης. Οἱ φορεῖς διαχείρισης ἀποτελοῦν ἓνα ἐργαλεῖο τῆς πολιτείας ποὺ στοχεύει νὰ λύσει τὰ παραπάνω προβλήματα. Σημειῶνω ὅτι ἡ θεσμοθέτηση τῶν φορέων διαχείρισης ἔχει γίνεῖ γιὰ τὶς περιοχές NATURA 2000, ἀλλὰ ἐπεκτείνεται καὶ σὲ ἄλλες περιοχές προστασίας. Ἐπειδὴ ἀκριβῶς ἔχουμε μείξει ἀνθρωπίνων δραστηριοτήτων μὲ τὸ προστατευταῖο ἀντικείμενο, ὁ φορέας διαχείρισης ἀποτελεῖ ἓναν διοικητικὸ ὄργανισμὸ ποὺ συστήνεται ἀπὸ τὴν πολιτεία καὶ λειτουργεῖ ὑπὸ τὴν ἐποπτεία ἑνὸς Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Στὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο συμμετέχουν, ἐκπρόσωποι τῆς πολιτείας (δημόσιοι ὑπάλληλοι ποὺ ἔχουν σχέση μὲ τὸ ἀντικείμενο ποὺ προστατεύεται), εἰδικοί ἐπιστήμονες, ἐκπρόσωποι σχετικῶν Μὴ Κυβερνητικῶν Ὄργανώσεων καὶ ἐκπρόσωποι τῆς Τοπικῆς Ἀυτοδιοίκησης. Μὲ αὐτὸ τὸν τρόπο, θεωρητικὰ τουλάχιστον, ἐπιτυγχάνεται ἡ ἐπικοινωνία τῶν διαφόρων ἀπόψεων. Τὸ κύριο ἐργαλεῖο τοῦ ΔΣ τοῦ Φορέα εἶναι μία μελέτη (Εἰδικὴ Περιβαλλοντικὴ Μελέτη ΕΠΜ) ποὺ καθορίζει μὲ ἐπιστημονικὸ τρόπο τὸ τί προστατεύεται καὶ μὲ ποῖο τρόπο. Βάσει αὐτῆς τῆς μελέτης ἢ καὶ ἄλλων, ποὺ προκύπτουν ἀπὸ αὐτὴ, ὁ φορέας ἀναλαμβάνει ἀρμοδιότητες ποὺ τοῦ ἐπιτρέπουν νὰ ἐγκρίνει δραστηριότητες, νὰ περιορίσει ἄλλες, καθὼς καὶ

...συνέχεια στὴ σελ. 22



Ἡ διαχείριση τῶν προστατευόμενων περιοχῶν ἀποτελεῖ ἰδιαίτερο πρόβλημα σὲ ὄλο τὸν κόσμο. Εἶναι σαφές ὅτι, ἂν ἔχουμε μία περιοχή ποὺ τὴν προστατεύουμε ἀπόλυτα, τότε τὰ πράγματα εἶναι ἀπλά. Δὲν ἐπιτρέπουμε ἀνθρώπινες δραστηριότητες (ἐκτὸς κάποιες ποὺ ἀφοροῦν στὴ μελέτη τῆς) καὶ τὸ θέμα ἔχει κλείσει.

Τέτοιες περιοχές στὴν Ἑλλάδα εἶναι οἱ πυρῆνες τῶν Ἐθνικῶν Δρυμῶν. Τὴν διαχείρισή τους τὴν ἔχουν ἀναλάβει τὰ Δασαρχεῖα καὶ ἀντιλαμβάνεται εὐκόλα ὁ κάθε ἐπισκέπτης τί μπορεῖ νὰ ἐπιτρέπεται καὶ τί ὄχι.

Ὅμως ὑπάρχουν καὶ ἄλλες μορφές προστατευόμενων περιοχῶν. Σὲ αὐτὲς τὶς περιοχές ὑπάρχουν ἀντικείμενα προστασίας ποὺ μπορεῖ νὰ εἶναι ἀπὸ γεωλογικοὺς σχηματισμοὺς καὶ φυσικὰ οἰκοσυστήματα μέχρι πολιτιστικά – ἱστορικά στοιχεία ἢ καὶ (τὸ πιὸ συνηθισμένο) ἡ μείξη τους. Ταυτόχρονα ὅμως ὑπάρχει ἔντονη ἀνθρώπινη δραστηριότητα. Αὐτὸ τὸ θέμα, τῆς συνυπαρξῆς ἀνθρώπινων δραστηριοτήτων καὶ προστατευόμενων περιοχῶν, πάντα ἀποτελοῦσε ἰδιαιτερότητα γιὰ τὴν ὁποία δὲν ὑπῆρχαν εὐκόλες καὶ πρακτικὲς λύσεις, γιὰ νὰ ἐφαρμοστοῦν μὲ ἀποτελεσματικὸ καὶ κοινὰ ἀποδεκτὸ τρόπο.

Συνήθως αὐτὲς οἱ περιοχές ἀναδεικνύονται ἀπὸ τοὺς ἴδιους τοὺς κατοίκους τους. Ἐνα γραφικὸ χωριό, γιὰ παράδειγμα, σὲ μία ἀπομακρυσμένη παραλία. Διατηρεῖ ἀρχιτεκτονικὰ τὸν παραδοσιακὸ χαρακτῆρα του, περιβάλλεται ἀπὸ καλῆς ποιότητας φυσικὸ περιβάλλον, ἡ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων ἀκολουθεῖ παραδοσιακοὺς τρόπους κλπ. Αὐτόματα αὐτὸ τὸ χωριὸ ἀποτελεῖ πόλο ἑλξῆς γιὰ πολλοὺς καὶ αὐτὸ μετατρέπεται – ἀλλοιώνει κατ' ἀρχὴν τὸν τρόπο ποὺ ἐξοικονομοῦσαν τὰ πρὸς τὸ ζῆν οἱ κάτοικοί του. Ἀλλάζουν οἱ ρυθμοὶ ζωῆς καὶ οἱ δραστηριότητες, ἀφοῦ ὁ τουρισμὸς φέρνει – δημιουργεῖ νέα δεδομένα καὶ, ἐκτὸς αὐτῶν, ἡ ἴδια ἢ ἐπικοινωνία μὲ τοὺς ἐπισκέπτες – τουρίστες ἀλλάζει τὶς προτεραιότητες τῶν κατοίκων. Αὐτὸ ποὺ περιγράφεται ἀδρά

Η ΝΟΣΟΣ ΠΑΡΚΙΝΣΟΝ



Τοῦ κ. Ἰωάννου Στεφανογιάννη
Συγγραφέως - Ἀρθρογράφου

Η νόσος Πάρκινσον εἶναι μία χρόνια προοδευτικά ἐξελισσόμενη ἐκφυλιστική νόσος τοῦ ἐγκεφάλου, ἡ ὁποία ἐπηρεάζει κυρίως τὴν κίνηση. Σὲ αὐτὴν τὴν κατάσταση, κάποια νευρικά κύτταρα ἐκφυλίζονται, ἀλλάζουν, δηλαδή, τὰ βιολογικά τους χαρακτηριστικά καὶ πεθαίνουν γρηγορότερα, μὲ μία διαδικασία ποὺ δὲν εἶναι ἀπότομη, ἀλλὰ παρουσιάζει ἀργὴ καὶ σταδιακὴ ἐπιδείνωση. Ἡ νόσος περιγράφηκε γιὰ πρώτη φορὰ τὸ 1817 ἀπὸ τὸν Ἀγγλο γιατρὸ Τζέημς Πάρκινσον καὶ προσβάλλει σὲ μεγαλύτερο ποσοστὸ τὸν ἀνδρικό πληθυσμό.

Τὰ αἷτια τῆς νόσου

Στὸν ἀνθρώπινο ἐγκέφαλο ὑπάρχει μία πολὺ μικρὴ περιοχὴ τοῦ ἐγκεφάλου (βασικὰ γάγγλια καὶ ἰδιαίτερα ἡ μέλαινα οὐσία), ἡ ὁποία διαδέτει ἐξειδικευμένα νευρικά κύτταρα, ποὺ παράγουν μία χημικὴ οὐσία, τὴ ντοπαμίνη. Ἡ ντοπαμίνη διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στὴν ὁμαλὴ λειτουργία τῶν διαφόρων μυῶν καὶ ἐπομένως στὴν κίνηση τοῦ σώματος. Ὄταν τὰ 75% περίπου τῶν κυττάρων ποὺ παράγουν τὴ ντοπαμίνη ἀρχίζουν σταδιακὰ νὰ ἀλλοιώνονται ἢ νὰ πεθαίνουν, ἡ παραγωγή τῆς οὐσίας μειώνεται καὶ ἔτσι παρουσιάζονται προβλήματα στὴν κινητικότητα τῶν ἀσθενῶν. Ἔτσι, ἂν καὶ οἱ ἐπιστήμονες σήμερα θεωροῦν βέβαιο ὅτι ἡ νόσος Πάρκινσον προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀνεπάρχεια ἐκκρίσεως τῆς ντοπαμίνης, δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ γνωρίζουν τίς αἰτίες ποὺ προκαλοῦν αὐτὴ τὴ σοβαρὴ βλάβη στὸ νευρικό σύστημα.

Ἡ ἀρχικὴ ἐκδήλωση

Τὰ ἀρχικὰ σημάδια τῆς νόσου δημιουργοῦν λανθασμένες ἐντυπώσεις καὶ εἶναι δύσκολο νὰ ἀναγνωριστοῦν, ἀκόμη καὶ ἀπὸ γιατρούς. Τὸ συνηθέστερο σύμπτωμα ποὺ παρατηρεῖται εἶναι ἡ μυϊκὴ ἀκαμψία ἢ δυσκαμψία στοὺς μύες καὶ στὶς ἀρθρώσεις, καθὼς καὶ τὸ ἀργό, ἀλλὰ ἐκδηλο τρεμούλιασμα, ποὺ χειροτερεύει ὅταν ὁ ἀσθενὴς εἶναι ἀκίνητος καὶ ἐξαφανίζεται, ὡς διὰ μαγείας, ὅταν κοιμάται. Στὶς περισσότερες περιπτώσεις, αὐτὸ τὸ τρεμούλιασμα ἐκδηλώνεται στὴ μία πλευρὰ τοῦ σώματος καὶ ἰδίως στὸ ἓνα χέρι.



...συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 21

νὰ ἀναδείξει τὰ προτερήματα τῆς περιοχῆς καὶ νὰ κατευθύνει τὴν ἀνάπτυξή της, μὲ τρόπο ποὺ καὶ τὸ ἀντικείμενο ποὺ προστατεύεται νὰ προστατευτεῖ ἀλλὰ καὶ ἡ περιοχὴ νὰ ἀναπτυχθεῖ.

Σημειῶν ἐδῶ ὅτι εἶναι δεσμευμένη ἡ χώρα μας νὰ ἐντάξει κάθε περιοχὴ NATURA 2000 σὲ φορέα διαχείρισης, ἀλλὰ πρὸς τὸ παρὸν στὴν Κρήτη ἔχει ξεκινήσει μόλις ἓνας. Αὐτὸς εἶναι ὁ φορέας διαχείρισης Ἐθνικοῦ Δρυμοῦ Σαμαριᾶς.

Θὰ ἀκολουθήσει ἐπόμενο ἀρθρο ποὺ θὰ γίνε ἀναλυτικότερη ἀναφορὰ στὶς περιοχὲς NATURA 2000 καὶ σὲ ἄλλες περιοχὲς προστασίας. Αὐτὸ ποὺ ἔχει ὅμως ἰδιαίτερη σημασία εἶναι νὰ ἀντιληφθοῦμε ὅλοι ὅτι ἡ προστασία τοῦ

φυσικοῦ περιβάλλοντος εἶναι ὑποχρέωση ὅλων μας. Ἄν ὅλοι συμμετείχαμε ἐνεργὰ, μὲ γνώση καὶ ἀγάπη γιὰ τὸν τόπο μας, τότε τὰ περισσότερα προβλήματα ποὺ προκύπτουν ἀπὸ ἀντιφατικὲς δραστηριότητες δὲν θὰ ὑπῆρχαν. Ἀπλὸ παράδειγμα ἀποτελοῦν τὰ οὐκίπια ποὺ πετᾶμε καθημερινὰ στοὺς δρόμους. Εἶναι σίγουρο ὅτι ὅπου καὶ ἂν δοῦμε, στὴν Ἑλλάδα ἢ στὸ ἐξωτερικό, περιοχὴ ποὺ προστατεύεται νὰ παρουσιάζει ἀνάπτυξη, αὐτὸ ὀφείλεται ἀποκλειστικὰ στὸ ὅτι οἱ κάτοικοι λειτουργοῦν μὲ ἀγάπη καὶ σεβασμὸ γιὰ τὸν τόπο τους. Ἡ ἀποτελεσματικὴ διαχείριση καὶ προστασία προέρχεται ἀπὸ τοὺς κατοίκους καὶ ὄχι ἀπὸ τοὺς νόμους. Οἱ νόμοι φτιάχνουν ἓνα πλαίσιο γιὰ νὰ ἀρχίσει κάποιος, δὲν εἶναι ὅμως ἀρκετοὶ γιὰ νὰ τὸ κάνουν νὰ εὐημερήσει.

Ἐπειδὴ οἱ πρῶτοι μύες ποὺ προσβάλλονται εἶναι αὐτοὶ τοῦ προσώπου, ἡ κινητικότητά τους χάνεται καὶ ἐμφανίζεται μία συγκεκριμένη ἔκφραση, σὰν μάσκα, τὸ «ἀνέκφραστο προσωπεῖο», ποὺ ἀναφέρεται ὅτι ἔχουν συχνὰ οἱ ἀσθενεῖς μὲ Πάρκινσον. Σὲ αὐτὸ τὸ στάδιο, ἐπίσης, οἱ ἀσθενεῖς δυσκολεύονται ἢ ἀργοῦν νὰ χαμογελάσουν. Ἄλλα σημάδια ποὺ προκαλοῦν ὑποψίες εἶναι ἡ σταδιακὴ μείωση στὸ μέγεθος τῶν γραμμάτων ποὺ γράφει ὁ ἀσθενής (μικρογραφία), ἡ ἐπίμονη δυσκοιλιότητα, ἡ δυσκολία κατάποσης καὶ τὸ αἶσθημα κορεσμοῦ τοῦ στομάχου, μετὰ ἀπὸ κατανάλωση μικρῆς ποσότητας τροφῆς.

Τὰ συμπτώματα

Υπάρχουν δύο βασικὲς κατηγορίες κλινικῶν ἐκδηλώσεων ποὺ ἀναφέρονται στὴ νόσο:

Α) Τὰ συμπτώματα ποὺ ἀφοροῦν στὴν κίνηση, ὅπως εἶναι τὸ τρέμουλο (στὰ πόδια ἢ τὰ χέρια, μειώνεται στὴν ἠθελημένη κίνηση καὶ ὑποχωρεῖ στὸν ὕπνο), ἡ διαταραχὴ στὴν ἰσορροπία (ἀστάθεια, τάση γιὰ πτώση, ἀδυναμία ἀνύψωσης, βάδιση μὲ μικρὰ καὶ συρτὰ βήματα, κάμψη τοῦ σώματος πρὸς τὰ ἔμπρός), ἡ δυσκολία στὶς κινήσεις (περπάτημα, σιελόρροια, δυσκολία στὸ ντύσιμο, μικρὰ γράμματα στὸ γράψιμο, ἀνέκφραστο πρόσωπο) καὶ ἡ μυϊκὴ δυσκαμψία.

Β) Τὰ συμπτώματα ποὺ δὲν σχετίζονται μὲ τὴν κίνηση, ὅπως εἶναι ἡ κατάθλιψη, ἡ ἀϋπνία, ἡ αὐξημένη ἐφίδρωση, ἡ ἀνησυχία, ἡ δυσκολία στὸ μάσημα ἢ τὴν κατάποση, ἡ ἀνοία, ἡ χαμηλὴ ἀρτηριακὴ πίεση, τὰ οὐρολογικὰ ἢ δερματολογικὰ προβλήματα, ἡ σεξουαλικὴ δυσλειτουργία, ἡ δυσκοιλιότητα καὶ τὸ αἶσθημα εὐκολῆς κόπωσης.

Πρέπει νὰ σημειωθεῖ, πάντως, ὅτι τὰ συμπτώματα τῆς νόσου δὲν εἶναι ἴδια, ἀλλὰ διαφέρουν μεταξὺ τῶν ἀσθενῶν. Ἐπιπροσθέτως, μποροῦν νὰ ἐμφανιστοῦν σπανιότερες ἐπιπλοκὲς τῆς νόσου στοὺς βαρέως πάσχοντες (κυρίως πνευμονικὲς λοιμώξεις ἢ κατακλίσεις), ποὺ ὀφείλονται στὴν περιτριμμένη κινητικότητά τῶν ἀσθενῶν.

Τὰ στάδια τῆς νόσου

Τὰ στάδια ποὺ δείχνουν τὴν προοδευτικὴ ἐπιδείνωση τῆς νόσου Πάρκινσον (κλίμακα Hoehn and Yahr) εἶναι τὰ παρακάτω:

Στάδιο 1: Ἐμφάνιση συμπτωμάτων

στὴ μία πλευρὰ τοῦ σώματος, συνήθως στὸ ἓνα χέρι

Στάδιο 2: Ἐκδήλωση συμπτωμάτων καὶ στὶς δύο πλευρὲς τοῦ σώματος.

Στάδιο 3: Οἱ ἀσθενεῖς ἀρχίζουν νὰ ἐμφανίζουν ἀστάθεια καὶ νὰ χάνουν τὴν ἰσορροπία τους.

Στάδιο 4: Οἱ ἀσθενεῖς δὲν μποροῦν νὰ περπατήσουν χωρὶς βοήθεια καὶ τὰ ὑπόλοιπα συμπτώματα ἐπιδεινώνονται.

Στάδιο 5: Οἱ ἀσθενεῖς δὲν μποροῦν νὰ σταθοῦν πλέον ὀρθοὶ καὶ καθιλώνονται σὲ ἀναπηρικὸ καροτσάκι.

Ἡ διάγνωση

Ἡ διάγνωση δὲν εἶναι εὐκόλη καὶ τίθεται τόσο μὲ τὴν κλινικὴ ἐξέταση τοῦ ἀσθενῆ ἀπὸ ἔμπειρο νευρολόγο, ὅσο καὶ ἀπὸ τὸ ἱατρικὸ ἱστορικὸ, ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει συγκεκριμένη ἐργαστηριακὴ ἐξέταση ποὺ νὰ ἐπιβεβαιώνει τὴ νόσο. Οἱ διαφορὲς, πάντως, ἐξετάσεις ποὺ συστήνει ὁ γιὰ τὸς, γίνονται μὲ σκοπὸ νὰ ἀποκλειστοῦν ἄλλες ἀσθένειες μὲ παρόμοια συμπτώματα (ἐκφυλιστικὲς νόσοι τοῦ Κεντρικοῦ Νευρικοῦ Συστήματος). Ἐπίσης, εἶναι πολὺ σημαντικὴ ἡ διερεύνηση τῶν αἰτίων ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ προκαλέσουν βλάβη στὰ ἐπίμαχα νευρικὰ κύτταρα, μὲ ἀπεικονιστικὲς μεθόδους, ὅπως ἡ ἀξονικὴ καὶ ἡ μαγνητικὴ τομογραφία ἐγκεφάλου, καθὼς καὶ ἡ τομογραφία ἐκπομπῆς ποζιτρονίων (PET Scan).

Οἱ κληρονομικὲς μορφὲς

Ἄν καὶ στὴ μεγαλύτερη πλειοψηφία τῶν περιπτώσεων ἡ νόσος δὲν εἶναι κληρονομικὴ, σὲ μικρὸ ἀριθμὸ οἰκογενειῶν παγκοσμίως ἔχουν ἀνακαλυφθεῖ γονίδια ποὺ σχετίζονται μὲ τὴν ἀσθένεια. Μὲ τὰ ὑπάρχοντα, δηλαδή, ἐπιστημονικὰ στοιχεῖα, ἡ νόσος Πάρκινσον δὲν θεωρεῖται γενικὰ ὅτι μπορεῖ νὰ κληροδοτηθεῖ ἀπὸ τοὺς γονεῖς στὰ παιδιά τους. Ὑπάρχει, ὅμως, σαφὴς γενετικὴ προδιάθεση, δηλαδή κάποια ἄτομα εἶναι περισσότερο ἐπιρρεπῆ, ἀπὸ τὸν ὑπόλοιπο πληθυσμὸ, στὴν ἀνάπτυξη τῆς νόσου.

Ἡ ἡλικία ἐμφάνισης

Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐταιρεία γιὰ τὴ Νόσο Πάρκινσον ἀναφέρει ὅτι τὸ 1% τῶν ἀτόμων πάνω ἀπὸ 60 ἐτῶν προσβάλλονται ἀπὸ τὴ συγκεκριμένη ἀσθένεια. Ὑπάρχει, ὅμως, καὶ ἡ νεανικὴ μορφή τῆς νόσου, ποὺ μπορεῖ νὰ ἐμφανιστεῖ σὲ ἄτομα ἀκόμη καὶ

κάτω τῶν 40 ἐτῶν (ἀποτελοῦν τὸ 5-10% τῶν ἀσθενῶν μὲ Πάρκινσον). Ἡ μέση ἡλικία ἐμφάνισης, πάντως, εἶναι τὰ 50-60 ἔτη.

Ἡ θεραπευτικὴ προσέγγιση

Ἀπὸ τὴ στιγμή πού τὰ αἷτια πρόκλησης τῆς νόσου εἶναι ἄγνωστα, παραμένει ἄγνωστη τόσο ἡ θεραπεία της, ὅσο καὶ ἀποτροπὴ τῆς ἐξέλιξης τῆς ἀσθένειας. Οἱ θεραπευτικὲς προσπάθειες μὲ φάρμακα στηρίζονται στὴν ἀναπλήρωση τῆς ποσότητας ἢ τῆς δράσης τῆς ντοπαμίνης πού λείπει ἀπὸ τὸν ἐγκέφαλο μὲ εἰδικὲς συνθετικὲς οὐσίες, ὥστε νὰ μὴν ἐπηρεάζονται οἱ μύες καὶ ἐπομένως οἱ κινήσεις τῶν διαφόρων μελῶν τοῦ σώματος. Ἐπίσης, μποροῦν νὰ δοθοῦν στοὺς ἀσθενεῖς διάφορα ἄλλα φάρμακα πού ἀντιμετωπίζουν ἱκανοποιητικὰ τὰ συμπτώματα τῆς νόσου γιὰ ἀρκετὰ χρόνια καὶ βελτιώνουν τὴν ποιότητα ζωῆς τους, ὅπως γιὰ παράδειγμα ἡ χορήγηση ἀντικαταθλιπτικῶν σὲ πιθανὴ ἐμφάνιση κατάθλιψης. Ὑπάρχει, ἀκόμη, καὶ ἡ νευροχειρουργικὴ ἀντιμετώπιση (ἠλεκτρικὴ διέγερση συγκεκριμένων περιοχῶν τοῦ ἐγκεφάλου, ἐμφύτευση ἠλεκτροδίων κ.ἄ.), πού προτείνεται ὅταν ἡ φαρμακευτικὴ θεραπεία ἀποτυγχάνει νὰ ἐλέγξει τὰ συμπτώματα τῆς ἀσθένειας.

Σὲ ὅλες τὶς περιπτώσεις, τὰ προγράμματα ἐργοθεραπείας καὶ φυσικοθεραπείας μποροῦν νὰ βοηθήσουν τὸν ἀσθενῆ, ὥστε νὰ ἀντιμετωπίσει καλύτερα τὶς καθημερινὲς του ἀνάγκες καὶ νὰ ἐπανακτήσει τὴν αὐτονομία του. Ἡ φυσικοθεραπεία, ἰδιαίτερα, ἔχει ὡς στόχο τὴν ἐπανάκτηση τῆς λειτουργικότητας τῶν μελῶν τοῦ σώματος, τὴ διατήρηση τῆς ἐλαστικότητας τῶν μυῶν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐκμάθηση νέων τρόπων κινητικότητας, ὅταν οἱ κλασικὲς κινήσεις εἶναι δύσκολο νὰ πραγματοποιηθοῦν.

Ἡ πρόγνωση τῆς νόσου

Ἡ νόσος Πάρκινσον δὲν εἶναι θανατηφόρα αὐτὴ καθ' ἑαυτή, ἀλλὰ ἐπιδεινώνεται δραματικὰ μὲ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου. Ἡ ἐξέλιξή της θεωρεῖται ὅτι μπορεῖ νὰ διαρκέσει ἀκόμη καὶ 20 χρόνια. Γενικὰ τὸ προσδόκιμο ζωῆς (τὰ χρόνια πού ἀναμένεται νὰ ζήσουν) τῶν ἀτόμων μὲ τὴ νόσο, εἶναι ἐλαφρῶς μικρότερο σὲ σχέση μὲ τὰ ἄτομα πού δὲν πάσχουν ἀπὸ Πάρκινσον. Αὐτὸ

συμβαίνει διότι, στὰ τελευταῖα στάδια, μπορεῖ νὰ ἐπέλθει ὁ θάνατος ἀπὸ καταστάσεις πού προκαλοῦνται ἢ συνδέονται μὲ τὴ νόσο, ὅπως πνευμόνις, πνευμονία, λοιμῶξεις ἀπὸ κατακλίσεις καὶ ἐπικίνδυνες πτώσεις.

Ἐπίλογος

Ἡ νόσος Πάρκινσον εἶναι μία συνεχῶς ἐξελισσόμενη καὶ ἐπιδεινούμενη κατάσταση, πού μπορεῖ νὰ ἀλλάξει ριζικὰ τὴν καθημερινότητα τοῦ ἀσθενῆ καὶ τῶν ἀνθρώπων πού τοὺς φροντίζουν. Παρὰ τὸ γεγονός, ὅμως, ὅτι δὲν ἔχει βρεθεῖ ἀκόμη ἡ ριζικὴ θεραπεία γιὰ τὴν ἀντιμετώπισή της καὶ ἡ πρόληψή της δὲν εἶναι ἐφικτὴ, οἱ ἀσθενεῖς δὲν πρέπει νὰ χάνουν τὶς ἐλπίδες τους. Εἶναι, ἀναμφίβολα, ἀναγκαῖο νὰ ἀποδεχθοῦν ὅτι ἡ νόσος εἶναι μέρος τῆς ζωῆς τους, νὰ προσαρμωστοῦν σὲ αὐτὴν καὶ νὰ προσπαθήσουν νὰ συνεχίσουν τὶς ἀγαπημένες τους δραστηριότητες καὶ τὸν παλιὸ τρόπο ζωῆς τους, γνωρίζοντας ὅτι ἡ ἐπιστήμη ἀνακαλύπτει καθημερινὰ νέους τρόπους ἀντιμετώπισης τῆς ἀσθένειας καὶ βελτίωσης τῆς ποιότητας ζωῆς τους.

Σὲ κάθε περίπτωση, πάντως, εἶναι ἀπαραίτητη ἡ παρακολούθηση ἀπὸ κάποιον εἰδικὸ νευρολόγο, ἢ σχολαστικὴ τήρηση τῶν ὁδηγιῶν του καὶ ἡ ρύθμιση τῆς φαρμακευτικῆς ἀγωγῆς, διότι καὶ αὐτὴ καθ' ἑαυτή ἡ θεραπεία, μπορεῖ νὰ προκαλέσει σοβαρὰ κινητικὰ προβλήματα (φαινόμενα on-off). Ἐπίσης, ἡ συμμετοχὴ σὲ ὁμάδες ὑποστήριξης ἀσθενῶν μὲ τὴν ἴδια νόσο, μπορεῖ νὰ δώσει λύση σὲ πολλὰ καθημερινὰ προβλήματα, ἐνῶ χρήσιμη εἶναι καὶ ἡ τακτικὴ ἀδλῆση, πού μπορεῖ νὰ προσφέρει εὐεξία καὶ νὰ βελτιώσει τὴ διάθεση τοῦ ἀσθενῆ.

Ἡ νόσος τοῦ Πάρκινσον σίγουρα δὲν εἶναι μία εὐκόλη ἀσθένεια. Μπορεῖ, ὅμως, παρὰ τὶς δυσκολίες της, νὰ γίνεи καλύτερα βιώσιμη μὲ τὴν αἰσιοδοξία καὶ τὶς ἄοκνες προσπάθειες τῶν ἀσθενῶν, οἱ ὁποῖοι, μὲ τὴ βοήθεια καὶ τὴν συμπαράσταση τῶν ἀνθρώπων πού τοὺς ἀγαποῦν, μποροῦν νὰ ἀντιμετωπίζουν τὴ ζωὴ μὲ ἕνα χαμόγελο αἰσιοδοξίας, ἀναμένοντας νέες οὐσιαστικότερες θεραπευτικὲς μεθόδους, οἱ ὁποῖες θὰ λύσουν ριζικὰ στὸ μέλλον τὸ πρόβλημα πού λέγεται νόσος Πάρκινσον.



Η Εκκρησία σᾶς ἀπαντιᾶ...

Ἀναγνώστης τοῦ Περιοδικοῦ μᾶς ἐρωτᾷ ἀναφορικά μέ τήν μαγεία.

Υπάρχουν μάγια καί πῶς αὐτά ἀντιμετωπίζονται;



Εἶναι γεγονός ὅτι ὑπάρχει παραπληροφόρηση (ἐκούσια καί ἀκούσια) γύρω ἀπό τό θέμα τῆς μαγείας καί γενικότερα τῶν διαφόρων σατανιστικῶν διαδικασιῶν (μαντεῖα, ἀστρολογία, μαγεία, πνευματισμός κ.λ.π.) καί ἔχουν λάβει ἐπικίνδυνες διαστάσεις γιά τήν ψυχική ὑγεία τῶν ἀνθρώπων. Τά κρούσματα τῆς λευκῆς καί μαύρης μαγείας αὐξάνονται ἐπικίνδυνα. Οἱ μάγοι, οἱ πνευματιστές, οἱ ἐξορκιστές, οἱ ὀραματίστριες, οἱ μέντιουμ, οἱ ἀστρολόγοι κ.λ.π. πληθαίνουν ὄλο καί περισσότερο καί κάνουν χρυσές δουλειές. Εἶναι καί αὐτό ἔνδειξη τῆς ἀπομάκρυνσής μας ἀπό τόν ἀληθινό Θεό. Ἡ πίστη στόν Θεό καί ἡ ζωντανή σχέση μαζί Του, ἔχουν ἀτονήσει. Ὁ ἄνθρωπος αἰσθάνεται ἀνασφαλῆς, νοιώθει τό κενό καί προσπαθεῖ νά τό ὑποκαταστήσει μέ τή μαγεία καί τόν ἀποκρυφισμό. Εἶναι παρατηρημένο ὅτι ὅσο ἡ πίστη τῶν ἀνθρώπων στόν ζῶντα Θεό ἀτονεῖ, τόσο ἀναβιώνει ἡ μαγεία καί αὐξάνουν οἱ μάγοι. Ἡ μαγεία εἶναι κάτι τό ὑπαρκτό. Εἶναι σατανική ἐνέργεια πού ἐνεργοποιεῖται γιά δύο λόγους: α. διότι κάποιος πού ἀποδέχεται τό σατανᾶ - ἄσχετα ἂν ὑποστηρίζει κάτι ἄλλο (π.χ. κάποιοι λένε ὅτι κάνουν μάγια γιά καλό ἢ ὅτι ἐπικαλοῦνται ἄλλο εἶδος πνευμάτων), καί β. διότι αὐτός πού «πίαστηκε» στά μαγικά δίχτυα δέν εἶχε ὀρθή σχέση μέ τόν Θεό (δηλ. μέ τήν Ἐκκλησία Του).

Αἰτίες πού ὀδηγοῦν τούς ἀνθρώπους στήν μαγεία: α) Ἀπό περιέργεια: Ὁ ἄνθρωπος εἶναι πάντα φιλοπερίεργος καί τά περίεργα φαινόμενα τοῦ προκαλοῦν τό ἐνδιαφέρον. Στή μαγεία πράγματι ὁ σατανᾶς παρουσιάζει περίεργα πράγματα. Εἶναι τό δόλωμα γιά νά τούς φέρει κοντά του. β) Γιά νά ἐπικοινωνήσουν δῆθεν μέ τούς νεκρούς: Κάποιοι καταφεύγουν στούς μάντεις πού τούς ὑπόσχονται αὐτή τήν πολυπόθητη

ἐπικοινωνία μέ τούς κεκοιμημένους. Ὅμως ὄλο αὐτό τό σκηνικό εἶναι μία ἐπικίνδυνη ἀπάτη. Ὁ μάντης μόνο μέ τά πονηρά πνεύματα ἐπικοινωνεῖ. γ) Γιά νά γνωρίσουν τό μέλλον: Πόσοι ἄνθρωποι ἀνασφαλεῖς δέν καταφεύγουν σέ μάγους, καφετζοῦδες καί χαρτορίχτρες γιά νά μάθουν τί θά τούς συμβεῖ στό μέλλον, γιά τό ποιά θά εἶναι ἡ μοῖρα τους, ἀκόμη καί γιά τό πού θά βροῦν κάποιο θησαυρό; δ) Γιά νά βροῦν θεραπεία: Ὁ πόνος κάνει πολλές φορές τούς ἀνθρώπους νά καταφεύγουν στούς μάγους γιά νά θεραπευθοῦν ἀπό ἀρρώστιες. Ὅμως εἶναι δυνατό ὁ διάβολος πού εἶναι «ἀνθρωποκτόνος», πού θανάτωσε μέ τή σατανική συμβουλή του ὄλο τό ἀνθρώπινο γένος, νά θεραπεύσει τόν ἄνθρωπο; ε) Γιά νά ἐκδικηθοῦν: Εἶναι οἱ ἄνθρωποι πού ἄφησαν στήν καρδιά τους νά φωλιάσει ὁ διάβολος καί συνεργάζονται μαζί του γιά νά ἐκδικηθοῦν τούς ἐχθρούς τους. στ) Ἀπό ἀφέλεια: Πολλοί ξεγελοῦνται καί παρασύρονται ἀπό ἄλλους. Δέν τό θεωροῦν κακό, ἀφοῦ πᾶνε «γιά καλό». Βλέπουν μάλιστα στό δωμάτιο τοῦ μάγου πολλές φορές ἀκόμη καί εἰκόνες.

Οἱ συνέπειες στή ζωή ἐκεῖνων πού καταφεύγουν στή μαγεία, εἶναι τραγικές. Ξεκινοῦν μέ τήν ἐλπίδα ὅτι θά λύσουν τά προβλήματά τους καί καταλήγουν σέ σύγχυση καί ἀδιέξοδο, σέ μαρασμό καί κατάθλιψη, σέ ψυχοσωματική καί οικονομική ἐξουθένωση.

Πῶς ἀντιμετωπίζεται τό πρόβλημα τῆς μαγείας;

Ἡ μόνη ἀντιμετώπιση καί λύση τοῦ προβλήματος εἶναι ἡ σωστή σχέση καί ἔνωση μέ τόν Θεό. Ὅλοι εἴμαστε πνευματικά ἀσθενεῖς καί πρέπει νά ἐπιζητήσουμε τήν θεραπεία μας. Τό μόνον θεραπευτήριο εἶναι ἡ Ἐκκλησία καί τό πρῶτο βῆμα πρὸς τόν σκοπό αὐτό εἶναι ἡ εὕρεση ἑνός ἐμπειροῦ καί καλοῦ ἱατροῦ,

δηλαδή ἑνός πνευματικοῦ πατέρα ὁ ὁποῖος θά μᾶς καθοδηγεῖ σωστά στήν πνευματική μας πορεία. Ὅπως δῆποτε χρειάζεται νά βροῦμε ἕναν ἔγκριτο πνευματικό καί νά ἐναποθέσουμε λεπτομερῶς τό πρόβλημα. Συχνή ἐξομολόγηση καί ἐπικοινωνία μέ τόν πνευματικό, συχνή μετοχή στό Μυστήριο τῆς Θεῆς Εὐχαριστίας, τήρηση τῶν διατεταγμένων νηστειῶν, ἀδιάλειπτη προσευχή, τακτικότητας Ἐκκλησιασμός, μελέτη τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ καί γενικότερη σχέση μέ τήν ζωή τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι μερικές πρακτικές συμβουλές γιά κάθε Χριστιανό πού ἔχει λάβει στά σοβαρά τήν σωτηρία του, τόν μόνο σκοπό τῆς ζωῆς μας. Μόνον ὁ ἄνθρωπος πού ζεῖ μέσα στήν οἰκογένεια τοῦ Θεοῦ, στό χωρο τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἀσφαλισμένος. Φυσικά ἐκτός ἀπό τά παραπάνω πρακτικά εἶναι ἀπαραίτητο νά παραδώσουμε ὄλη τήν ζωή μας καί τά προβλήματά μας στά χέρια τοῦ Θεοῦ μέ πίστη.

Ὅλα τά παραπάνω μπορεῖ νά μὴν φαίνονται ὡς ἔχοντα ἄμεση σχέση μέ τό πρόβλημά της μαγείας ὅμως αὐτός εἶναι ὁ δρόμος πρὸς τήν λύτρωση ἀπό κάθε κακό. Γράφει ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης: «Γιά νά φυλάγεστε ἀπό τά μαγικά καί τήν ἐνέργεια τῶν δαιμόνων, νά ἔχετε ὄλοι-μικροί καί μεγάλοι, ἄνδρες καί γυναῖκες- κρεμασμένο στό λαιμό σας τόν τίμιο Σταυρό. Τρέμουν οἱ δαίμονες τόν τύπο τοῦ Σταυροῦ καί φεύγουν μακριά ὅταν τόν βλέπουν. Ἄλλωστε, ὅπως ὁμολόγησαν οἱ ἴδιοι στόν ἅγιο Ἰωάννη τόν Βοσπρινό, πού εἶχε ἐξουσία κατά τῶν ἀκαθάρτων πνευμάτων, τρία πράγματα φοβοῦνται περισσότερο: τόν Σταυρό, τό ἅγιο Βάπτισμα καί τή θεία Κοινωνία. Νά ἔχετε ἐπίσης στό σπίτι σας, ἀλλά καί μαζί σας, τό ἅγιο Εὐαγγέλιο. Καί φυσικά νά τό μελετᾶτε. Σέ ὅποιο σπίτι ὑπάρχει Εὐαγγέλιο δέν μπαίνει ὁ διάβολος».

Γιά ὅποιοδήποτε θέμα, ἐρώτημα ἢ ἀπορία σας μπορεῖτε νά μᾶς γράψετε στήν ἠλεκτρονική διεύθυνση <http://www.imks.gr/cgi-bin/fpm.cgi>

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΣ

(ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ -ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2010)

Παγκρήτια Σύναξη Νέων



Τὸ Σάββατο, 2 Ἰανουαρίου, ἡ Ἱερὰ Πατριαρχικὴ Μονὴ Ζωοδόχου Πηγῆς, Χρυσοπηγῆς, τῆς Ἱ. Μ. Κυδωνίας & Ἀποκορώνου φιλοξένησε στοὺς χώρους τῆς Ἁγίας Κυριακῆς, στὸ Βαρυπέτρο, τὴν Παγκρήτια Σύναξη Νέων. Νέοι καὶ νέες ἀπὸ ὅλη τὴν Κρήτη λειτουργήθηκαν στὸ σπήλαιο τοῦ Ἁγίου Σιλουανοῦ, ἄκουσαν τὴν εἰσήγηση τοῦ Πρωτ. Νικολάου Λουδοβίκου, Καθηγητοῦ τῆς ΑΕΣΘ καὶ τοῦ Πανεπιστημίου Cambridge καὶ μετείχαν στὸν γόνιμο διάλογο ποὺ ἀκολούθησε. Ἡ Μονὴ παρέθεσε πλούσια τράπεζα, ἀκολούθησε τὸ κόψιμο τῆς βασιλόπιτας, περίπατος στὰ μονοπάτια τῆς μοναστικῆς περιοχῆς, δενδροφύτευση καὶ Ἑσπερινός. Παρόντες ἦταν ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Κρήτης κ. Εἰρηναῖος, ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης Κυδωνίας & Ἀποκορώνου κ. Δαμασκηνός καὶ ὁ Ἐπίσκοπός μας.

Ἐκδημία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Γάνου & Χώρας

Τὴν Δευτέρα 4 Ἰανουαρίου τελέστηκε στὴν Ἱερὰ Πατριαρχικὴ Μονὴ Γουβερνέτου ἡ ἐξόδιος ἀκολουθία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Γάνου & Χώρας κυροῦ Νεκταρίου, ὁ ὁποῖος ἐκοιμήθη στὴν οἰκία του στὴν Ἀθήνα. Τῆς ἐξοδίου ἀκολουθίας προεξήρχε ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Κρήτης κ. Εἰρηναῖος, συμπαρισταμένων τῶν Σεβ. Μητρ. Λάμπης, Συβρίτου & Σφακίων κ. Εἰρηναίου, Ἀρκαλοχωρίου, Καστελλίου & Βιάννου κ. Ἀνδρέου καὶ τοῦ οἰκεί-



ου Ἐπισκόπου Κυδωνίας & Ἀποκορώνου κ. Δαμασκηνοῦ. Τὴν ΑΘΠ, τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟ ἐξεπροσώπησε ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Κνωσοῦ κ. Εὐγένιος, ἐνῶ ἐκπρόσωπος τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ.κ. Θεοδώρου ὀρίστηκε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας.

Ἑορτὴ τῶν Θεοφανείων



Ἡ μεγάλη Δεσποτικὴ ἑορτὴ τῶν Θεοφανείων ἐορτάστηκε μὲ τὴν δέουσα μεγαλοπρέπεια καὶ στὶς Ἑνορίες τῆς Μητροπολιτικῆς μας περιφέρειας. Στὶς Ἑνορίες ποὺ εἶναι παράκτιες τελέστηκε ὁ ἀγιασμός τῶν ὑδάτων καὶ ἡ ρίψις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας τέλεσε τὸν ἀγιασμό τῶν ὑδάτων καὶ τὴν ρίψη τοῦ Τιμίου Σταυροῦ στὴν παραλία τοῦ Καστελλίου.

Έορτα Έκδήλωση - Κοπή Βασιλόπιτας



Τὸ ἑσπέρας τῆς 6ης Ἰανουαρίου ἡ Ὁρθόδοξος Ἀκαδημία Κρήτης σὲ συνεργασία μὲ τὸν Δήμο Κολυμβαρίου διοργάνωσαν, στοὺς χώρους τῆς ΟΑΚ, ἑορτία ἐκδήλωση ἡ ὁποία συμπεριελάμβανε κοπή Βασιλόπιτας καὶ ἀπονομὴ ἐπαίνων στοὺς ἐπιτυχοῦντες σὲ Α.Ε.Ι. καὶ Τ.Ε.Ι., οἱ ὁποῖοι κατάγονται ἀπὸ τὸν Δήμο Κολυμβαρίου. Ἀκολούθησε μουσικὸ πρόγραμμα ἀπὸ τὴν χορωδία τοῦ Γυμνασίου Κολυμβαρίου καὶ τοὺς μαθητὲς τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Κολυμβαρίου.

Έορτὴ Ἁγίου Μακαρίου



Κατὰ τὴν ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Μακαρίου ἐορτάζει καὶ τὸ ὁμώνυμο κατανυκτικὸ Κάθισμα τὸ ὁποῖο εὑρίσκεται στοὺς χώρους τῆς Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας Κρήτης. Στὸν Ἑσπερινὸ χοροστάτησε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας. Μαθητὲς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Κρήτης πλαισίωσαν τὸν χορὸ. Ἀκολούθησε ζεστὴ φιλοξενία στοὺς χώρους τῆς ΟΑΚ, ἐνῶ

τὴν ἐπομένη τελέσθηκε ἡ θεία Λειτουργία.

Ἐπέτειος μάχης τοῦ Πύργου τῶν Βουκολιῶν



Τὰ γεγονότα τῆς μάχης τοῦ Πύργου τῶν Βουκολιῶν κατὰ τὴν ἐπανάσταση τοῦ 1897 ἀναβίωσαν τὴν 7η Φεβρουαρίου στὴν θέση ποὺ διαδραματίστηκαν (Πύργος Βουκολιῶν), οἱ κάτοικοι τῆς περιοχῆς ἀλλὰ καὶ ὅλοι ὅσοι προσήλθαν πρὸς τιμὴν τῶν ἡρωϊκῶν μορφῶν ποὺ ἔλαβαν μέρος σ' αὐτά. Τῆς Δοξολογίας καὶ ἐπιμνημόσυνης δέησης ἀκολούθησαν ὁμιλία γιὰ τὸ ἱστορικὸ τῆς ἡμέρας καὶ χαιρετισμοὶ ἀπὸ τοὺς διοργανωτὲς (Ἱερὰ Μητρόπολις Κισάμου & Σελίνου, Δήμος Βουκολιῶν, Δημ. Σχολεῖο Κολυμβαρίου & Σύλλογος Κυριῶν καὶ Δεσποινίδων Βουκολιῶν).

Ἑσπερινὸς Συγχωρήσεως

Τὴν Κυριακὴ 14 Φεβρουαρίου στὴν Ἱερὰ Πατριαρχικὴ Μονὴ Ὁδηγητρίας Γωνιάς τελέστηκε ὁ Ἑσπερινὸς τῆς Συγχωρήσεως, χοροστατοῦντος τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Κνωσοῦ κ. Εὐγενίου, ὁ ὁποῖος καὶ μίλησε μὲ θέμα: «Μεγάλη Σαρα-



κοστή. Πορεία προς τὸ Πάσχα». Τοῦ Ἑσπερινοῦ ἀκολούθησε ὁ ἀσπασμὸς τῆς συγχωρήσεως.

Ἑορτὴ τῆς Ὁρθοδοξίας



Στὴν Ἱερὰ Σταυροπηγιακὴ Μονὴ Ὁδηγητρίας Γωνιάς ἐορτάστηκε ἡ Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας ἱερουργούντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Ἀμφιλοχίου. Μετὰ τὸ πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας ἀκολούθησε ἡ λιτάνευσις τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων, κατὰ τὸ Βυζαντινὸ Τυπικόν.

Ἑόρτιος ἐκδήλωση



Ἡ Ὁρθόδοξος Ἀκαδημία Κρήτης κατὰ τὴν Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας, ἐπὶ σειρά ἐτῶν, ὁργανώνει ἐόρτιο ἐκδήλωση. Προσκεκλημένος ὁμιλητὴς τῆς ἡμέρας, τὴ φετεινὴ χρονιά ἦταν ὁ Αἰδ. Πρωτ. Ἀδαμάντιος Αὐγουστίδης, Ἀναπλ. Καθηγητὴς τῆς

Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ὁ ὁποῖος ἀνέπτυξε τὸ θέμα: «Ὁρθοδοξία καὶ Ἐπιστῆμες τοῦ ἀνθρώπου. Τὸ παράδειγμα τοῦ διαιολόγου Θεολογίας - Ψυχολογίας».

Κατανυκτικοὶ Ἑσπερινοὶ



Τὸ ἑσπέρας τῶν Κυριακῶν τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς στὴν ἔδρα τῆς Μητροπόλεώς μας, στὸ Καστέλλι, τελοῦνται οἱ Κατανυκτικοὶ Ἑσπερινοὶ στὸν Ἱερὸ Μητροπολιτικὸ Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου καὶ τὸν Καθεδρικὸ Ναὸ τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος, ἐναλλάξ, μὲ τὴν συμμετοχὴ τῶν Ἱερέων τῆς περιοχῆς καὶ ἰκανοῦ ἀριθμοῦ πιστῶν. Τοῦ Ἑσπερινοῦ ἀκολουθεῖ πνευματικὴ ὁμιλία μὲ ἀξιόλογους ὁμιλητὲς, προσκεκλημένους τῆς Μητροπόλεώς μας. ○



ΔΩΡΕΕΣ

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΣ

Άνωνυμος 150€	Άνωνυμος 50€
Γεώργιος και Άχιλλέας Δεσποτάκης εις μνήμην γονέων τους Εύθυμιου και Χρυσής Δεσποτάκη και θείου τους Δημητρίου Δεσποτάκη 150€	Έρυθρός Σταυρός Κισάμου 100€
Άριστέα Άνδρονικάκη 100€	Οικογ. Έμμανουήλ και Ήλια Φαραγγιτάκη εις μνήμην μητρός των Έλπίδας Φαραγγιτάκη 500€
Ίωάννης Φραγκιαδάκης εις μνήμην μητρός του Ίωάννα Φραγκιαδάκη 100€	Αιδεσ. Εύτυχιος Παπαδερός 100€
Έλένη Τσιλιμιγκάκη εις μνήμην θυγατρός της Μαρίας, υιού της και συζύγου της 100€	Άρχόντισσα Ναναδάκη με την συμπλήρωση 6 έτων από τον θάνατο του συζύγου της Γεωργίου Ναναδάκη 300€
Χρυσούλα Κοκκινάκη 150€	Ι. Ν. Αγ. Χαραλάμπους Καλλιθέας Χρυσουαγής . 150€
Κυριακή Σαριδάκη εις μνήμην συζύγου της Γεωργίου ... 100€	Δέσποινα Κλιματσάκη 150€
Έμμανουήλ και Φωτεινή Σεγρεδάκη εις μνήμην Δέσποινας Σημαντηράκη-Παρασκάκη 50€	Άγγελική Κορδάκη – Κολοκοτρώνη 200€
Πολιτιστικός Σύλλογος Κεράς, Σφακοπηγαδίου, Περιοδικών εις μνήμην Δέσποινας Σημαντηράκη - Παρασκάκη 50€	Μιχαήλ Νικολιουδάκης 100€
Ένορία Σπηλιάς 300€	Άνωνυμος 155€
Άπόστολος Γιανναδάκης εις μνήμην πατρός του και αδελφής του 50€	Αικατερίνη Παπαδάκη 100€
Βασίλειος Σημαντηράκης εις μνήμην αδελφής του Δέσποινας Σημαντηράκη-Παρασκάκη 300€	Έρμιόνη Άντ. Μυλωνάκη εις μνήμην των κεκοιμημένων συγγενών της 300€
Συνεταιρισμός Γυναικών Παραδοσιακής Χειροτεχνίας Έπαρχίας Κισάμου εις μνήμην Δέσποινας Σημαντηράκη Παρασκάκη 150€	Χρυσούλα Κουτσαυτάκη εις μνήμην υιού της Σταύρου Κουτσαυτάκη 50€
Σύλλογος Κυριών-Δεσποινίδων Κισάμου 500€	Άνωνυμος 300€
Έλευθερία Περούλακη εις μνήμην συζύγου της Νικολάου 50€	Άλεξάνδρα Κατερουδάκη 50€

ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΣΦΑΛΜΑΤΟΣ:

Εις μνήμην και αντί μνημοσύνου Έμμανουήλ Ζ. Κουτσοερελάκη ή οικογένεια του κατέθεσε 100€ αντί του έσφαλμένου ή Ίωάννα Άλυγιζάκη κατετεθεσε 100€ εις μνήμην Έμμανουήλ Ζ. Κουτσοερελάκη

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΙΣΑΜΟΥ & ΣΕΛΙΝΟΥ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΟΙΚΟΝ. ΕΤΟΥΣ 2009 ΓΕΝΙΚΟΥ ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ «Ο ΑΓΙΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ» Ι.Μ. ΚΙΣΑΜΟΥ & ΣΕΛΙΝΟΥ

Α/Α	Α ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΟΣΟΝ	Α/Α	Β ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΞΟΔΩΝ	ΠΟΣΟΝ
1	Υπόλοιπον Χρήσεως 2008	6.522,21 €	1	Βοηθήματα	35.357,29 €
2	Κρατική Επιχορήγηση	0,00 €	2	Λοιπά Έξοδα	0,00 €
3	Πρόσοδοι ίδιας περιουσίας	0,00 €	3	Φόροι Τόκων	2,46 €
4	Εσοδα-Δωρεές	30.590,00 €	4		
5	Λοιπά Έσοδα	0,00 €	5		
6	Τόκοι Καταθέσεων	24,59 €	6		
7	ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	37.136,80 €	7	ΣΥΝΟΛΟΝ	35.359,75 €
				ΥΠΟΛΟΙΠΟΝ ΕΙΣ ΜΕΤΑΦ. ΕΤΟΥΣ 2010	1.777,05 €

Εν Κισάμω τη 8η Ιανουαρίου 2010

**Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
Ο ΚΙΣΑΜΟΥ & ΣΕΛΙΝΟΥ ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΣ**

ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΔΡΟΜΗ

ΣΕ ΜΥΤΙΑΗΝΗ-ΕΥΒΟΙΑ-ΚΟΡΙΝΘΟ-ΜΥΤΙΑΗΝΗ-ΟΣΙΟ ΔΑΒΙΔ-ΟΣΙΟ ΠΑΤΑΠΙΟ-ΟΣΙΟ ΙΩΑΝΝΗ ΡΩΣΟ-ΜΟΝΗ ΛΕΙΜΩΝΟΣ-ΚΑΛΛΟΝΗ- ΠΑΝΑΓΙΑ της ΠΕΤΡΑΣ -ΜΟΛΥΒΟ-ΘΕΡΜΗ-ΑΓ. ΡΑΦΑΗΛ-ΜΑΝΤΑΜΑΔΟ-ΤΑΞΙΑΡΧΗ -ΠΛΩΜΑΡΙ-ΑΓΙΑΣΣΟ-ΚΑΡΙΝΗ

15- 21 Απριλίου 2010

Συνοδός: Σεβ. Μητροπολίτης Κισάμου & Σελίνου κ. Αμφιλόχιος

1η Μέρα: Πέμπτη 15/4/2010

ΧΑΝΙΑ - ΠΕΙΡΑΙΑΣ

Συγκέντρωση νωρίς τό απόγευμα στά Γραφεία τής Μητροπόλεως (Κίσαμος) καί ἀναχώρηση περί ώρα 18.00μ.μ. μέ πούλιμαν γιά τό λιμάνι τής Σούδας. Ἐπιβίβαση στά καράβι. Ἀναχώρηση γιά Ἀθήνα.

2η Μέρα: Παρασκευή 16/04/2010

ΠΕΙΡΑΙΑΣ-ΕΥΒΟΙΑ-ΜΥΤΙΑΗΝΗ

Ἄφιξη στό λιμάνι τοῦ Πειραιᾶ. Ἀναχώρηση γιά Εὐβοία. Προσκύνημα στόν Ὅσιο Ἰωάννη τόν Ρώσο καί (ἐάν ὁ χρόνος τό ἐπιτρέπει) καί Ὅσιο Δαβίδ. Στάση στήν Χαλκίδα, ἀναχώρηση γιά Πειραιᾶ-Μυτιλήνη.

3η Ἡμέρα: Σάββατο 17/04/2010.

ΜΥΤΙΑΗΝΗ-ΜΑΝΤΑΜΑΔΟ

Ἄφιξη στήν Μυτιλήνη. Προσκύνημα στήν ἱστορική Μονή Λειμῶνος, ἕνα σημαντικό Μοναστήρι στήν καρδιά τής Λέσβου, μία μοναστική πολιτεία, μία μικρογραφία τοῦ Ἁγίου Ὁρους μέ συνεχή διαδρομή στήν ἱστορία τοῦ νησιοῦ τούς τελευταίους πέντε αἰῶνες. Ἡ Μονή βρίσκεται Β.Δ. τής Καλλονῆς, σέ ἀπόσταση 5km σέ μία ὀλοπράσινη κοιλάδα. Τιμᾶται στό ὄνομα τοῦ Ταξιάρχου Μιχαήλ. Ἡ Μονή ἐκτός ἀπό τόν ἐντυπωσιακό μουσειακό πλοῦτο διαθέτει ἤδη πάνω ἀπό 40 μικρές καί μεγάλες Ἐκκλησίες, παλαιές καί νέες, μέ τό καθολικό στό μέσον τής Μονῆς. Τακτοποίηση στό ξενοδοχεῖο. Ἀναχώρηση γιά τό Μανταμάδο, ὅπου καί ἡ Μονή τοῦ Ταξιάρχου (παραμονή ἐορτῆς), προστάτη τής Λέσβου μέ τήν θαυματουργή ἀνάγλυψη εἰκόνα τοῦ Μιχαήλ Ἀρχαγγέλου, κατασκευασμένη ἀπό πυλό (αἶμα τῶν μοναχῶν καί χῶμα). Τήν εἰκόνα φιλοτέχνησε ὁ μοναχός Γαβριήλ. Μετά ἀπό ἐπίδρομή Σαρακηνῶν πειρατῶν οἱ ὁποῖοι ἔσφαξαν τούς μοναχούς γλύτωσε μόνο ὁ μοναχός Γαβριήλ πού εἶχε σκαρφλώσει στήν στέγη. Ὁ Γαβριήλ μετά πού ἔφυγαν οἱ πειρατές τοῦ παρουσιάστηκε μία μορφή καί τοῦ εἶπε νά ἀνακατέψει τό αἶμα τῶν μοναχῶν μέ χῶμα καί νά πλάσει τήν μορφή πού ἔβλεπε. Ὁ Γαβριήλ ὑπακούοντας ἀνακάτεψε τό αἶμα μέ τό χῶμα καί σκάλισε (ἔπλασε) τήν μορφή τοῦ Μιχαήλ Ἀρχαγγέλου (Ταξιάρχου). Τό πανηγύρι τοῦ Ταξιάρχου γίνεται τήν Κυριακή τῶν Μυροφόρων μέ τήν συμμετοχή χιλιάδων προσκυνητῶν. Συνδυάζεται μέ τήν τελετουργική σφαγή τοῦ ταύρου, ἐνῶ στός ἀποθηρευτικούς χώρους τής Μονῆς προετοιμάζεται τό παραδοσιακό «κισκέ(ι)», τό ὁποῖο μοιράζεται στούς κατοίκους καί στούς προσκυνητές. Ἐπιστροφή στό ξενοδοχεῖο. Δεῖπνο, διανυκτέρευση.

4η Ἡμέρα: Κυριακή 18/04/2010

ΜΥΤΙΑΗΝΗ

Συμμετοχή στήν Πανηγυρική Θεία Λειτουργία στό μεγάλο προσκύνημα τοῦ Ταξιάρχου στό Μανταμάδο. Ἐπίσκεψη μετά τήν Θεία Λειτουργία στό Μουσεῖο τοῦ Θεοφίλου καί τό ἀπολιθωμένο δάσος. Ἐπιστροφή στό ξενοδοχεῖο. Δεῖπνο, διανυκτέρευση.

5η Ἡμέρα: Δευτέρα 19/04/2010

ΜΥΤΙΑΗΝΗ- ΠΕΤΡΑ-ΜΟΛΥΒΟΣ-ΠΛΩΜΑΡΙ-ΑΓΙΑΣΣΟ

Μετά τό πρωινό στό ξενοδοχεῖο ἀναχώρηση γιά τόν ὄμορφο καί καταπράσινο κόλπο τής Καλλονῆς, ἀφιξη στήν Πέτρα ὅπου θά προσκυνήσουμε τήν Μονή τής Παναγίας τής Γλυκοφιλούσας μέ τά 110 σκαλιά, χτισμένη στήν κορυφή ἑνός βράχου 40 μέτρων. Ἐπίσκεψη στόν πανέμορφο καί γραφικό Μόλυβο. Ἀναχώρηση γιά τό Πλωμάρι, κομόπολη πλούσια σέ πολιτιστική παράδοση μέ τό φημισμένο οὔζο. Στήν συνέχεια καί στή διαδρομή μας πρός τήν γραφική Ἀγιάσο θά ἐπισκεφθοῦμε τήν μαγευτική Καρίνη μέ τά πολλά νερά καί τά αἰωνόβια δέντρα, ὅπου καί θά δοῦμε τόν πλάτανο τοῦ Θεοφίλου στήν κορυφή τοῦ ὁποῖου συχνά ξαπόσταινε ὁ «περιπλανώμενος» καλλιτέχνης. Φτάνουμε στήν Ἀγιάσο, χωριό χαρακτηρισμένο ὡς παραδοσιακός οἰκισμός μέ μεγάλη παράδοση στήν ἀγγειοπλαστική

καί τήν ξυλογλυπτική καί πού οἱ ἐσωτερικοί του δρόμοι εἶναι ὅλοι λιθοστρωτοί. Ἐδῶ θά βρεῖτε πληθώρα ὑφαντῶν, ξυλόγλυπτων καί κεραμικῶν, ἀφοῦ ἡ Ἀγιάσος ἀποτελεῖ τό σημαντικότερο κέντρο χειροτεχνικῆς παράδοσης τοῦ νησιοῦ. Τό ὄνομα Ἀγιάσος προέρχεται ἀπό τήν Ἁγία Σιών καί ἐδῶ θά προσκυνήσουμε στήν Ἐκκλησία τής Παναγίας μέ τήν θαυματουργή εἰκόνα τής Παναγίας τής Βρεφοκρατούσας καί θά τελέσουμε Ἱερά Παράκληση ἐνώπιον τής θαυματουργοῦ Εἰκόνας Τῆς. Ἐπιστροφή στό Ξενοδοχεῖο. Δεῖπνο, διανυκτέρευση.

6η Ἡμέρα: Τρίτη 20/04/2009

ΜΥΤΙΑΗΝΗ - ΑΓΙΟΣ ΡΑΦΑΗΛ - ΠΕΙΡΑΙΑΣ

Θεία Λειτουργία - προσκύνημα στήν Ἱερά Μονή Ἁγίου Ραφαήλ, Θέρμη. Προσκύνημα στόν Ἱερό Ναό Ἁγίου Θεοράποντος καί Ἁγιο Θεόδωρο τόν Βυζάντιο. Μεταφορά στό λιμάνι. Ἀναχώρηση γιά Πειραιᾶ.

7η Ἡμέρα: Τετάρτη 21/04/2010 ΠΕΙΡΑΙΑΣ-ΚΟΡΙΝΘΟΣ-ΣΟΥΔΑ

Ἄφιξη στόν Πειραιᾶ, ἀναχώρηση γιά Κόρινθο. Προσκύνημα στόν Ὅσιο Πατάπιο. Στάση στήν Κόρινθο, ἐπιστροφή Πειραιᾶ. Ἀναχώρηση γιά Σούδα.

8η Ἡμέρα: Πέμπτη 22/04/2010

ΣΟΥΔΑ-ΚΙΣΑΜΟΣ

Ἄφιξη στήν Σούδα, ἐπιστροφή μέ πούλιμαν στήν Κίσαμο.

ΤΕΛΟΣ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΟΣ.

ΤΙΜΗ ΚΑΤ' ΑΤΟΜΟ 485 €

Στήν τιμή περιλαμβάνονται:

- Μεταφορά μέ πούλιμαν ἀπό Κίσαμο, Σούδα καί ἐπιστροφή
- Ἀτμοπλοϊκά εἰσιτήρια: Σούδα-Πειραιᾶς-Μυτιλήνη καί ἀντίστροφα.
- Τρεῖς διανυκτερεύσεις σέ Ξενοδοχεῖο Β΄ Κατηγορίας σέ δίκλινα δωμάτια.
- Τρία πρωινά (μπουφέ) καί τρία γεύματα.
- Μεταφορές, περιηγήσεις, ἐκδρομές ὅπως ἀναφέρονται στό πρόγραμμα.
- Ἐμπειρος διπλωματοῦχος ξεναγός
- Συνοδός τοῦ Γραφείου.
- Ἀσφάλεια Ἀστικής & Ἐπαγγελματικῆς εὐθύνης.
- Τσάντες ταξιδίου (ἀπό τό Γραφεῖο)

Δέν περιλαμβάνονται:

- Ὅ,τι δέν ἀναφέρεται στό πρόγραμμα.
- Εἰσοδοί στά Μουσεία καί ἀρχαιολογικούς χώρους
- Τά ποτά στά γεύματα τοῦ ξενοδοχείου.

Σημειώσεις:

Γιά λόγους ὀργανωτικῶν ἢ ἀπρόβλεπτου γεγονότος δυνατή ἡ ἀλλαγή τής σειράς τῶν ἐκδρομῶν καί τῶν ξεναγήσεων, χωρίς νά παραλειφθεῖ τίποτα ἀπό τό παραπάνω πρόγραμμα.

Γιά κράτηση θέσεως προκαταβολή 200€ καί ἐξόφληση τό ἀργότερο ὀκτώ ἡμέρες πρὶν τήν ἀναχώρηση.

Ὅροι ἐκδρομῆς (παρακαλοῦμε διαβάστε τους)

Τό γραφεῖο δέν φέρει καμία εὐθύνη γιά ὀτιδήποτε ἤθελε προκύψει μέ ὑπαιτιότητα τῶν μεταφορικῶν μέσων πού δέν τοῦ ἀνήκουν ἢ ὅτι ἄλλο δέν ἀφορᾶ τήν ὀργάνωση ἀπό τό γραφεῖο καί κάθε ἄλλο συμβάν. Ἐπίσης γιά τά ἔξοδα πού θά προκύψουν ἀπό τό συμβάν αὐτό, ὅπως: στάσεις, ἀπεργίες, ἀλλαγή δρομολογίων, καθυστερήσεις λόγω καιρικῶν συνθηκῶν κ.λπ. Ἐπίσης δέν εὐθύνεται γιά ἀπώλεια ἀποσκευῶν. Ἀναγράφεται στίς ἀποσκευές ἀπαραιτήτως τό ὄνομα καί τήν διεύθυνσή σας.

Πληροφορίες - Κρατήσεις θέσεων:

**Βιβλιοπωλεῖο Ι. Μητροπόλεως Κισάμου & Σελίνου
κ. Ἐμμανουήλ Μποτωνάκης, τηλ. 28220-22128, ἔσωτ. 5.
(Ὁρεές γραφείου)**

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Άπό τόν υπεύθυνο τοῦ Ἐκκλ. Βιβλιοπωλείου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως
κ. Ἐμμανουήλ Μποτωνάκη
Τηλ. 28220 22018, 22128 (ἔσωτ. 5)

«Ὁ Ἀκάθιστος Ὑμνος». Ἐκδ. Παπαδημητρίου Σελ. 190



«Ἡ Παναγία εἶναι ἡ «μετά Θεόν-Θεός», κατά τὴν ἔκφρασιν Πατρός τῆς Ἐκκλησίας μας, διὰ τοὺς Ὀρθοδόξους». Μὲ τὸ μικρὸ αὐτὸ καὶ εὐχρηστο λειτουργικὸ βιβλίον ποὺ περιέχει τὴν Ἀκολουθία τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου, οἱ πιστοὶ μποροῦν νὰ ζοῦν καὶ νὰ βιώνουν τὰ ὅσα ἀκατάπαυστα ἡ Κυρία Θεοτόκος συλλειτουργεῖ γιὰ τὴν σωτηρία μας.

«Σαρακοσιανὸ Προσευχιάρν». Ἐκδ. Μυριόβιβλος Σελ. 276

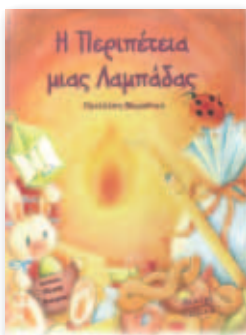
Μικρὸ βιβλίον ποὺ περιέχει ὅλες τὶς Ἀκολουθίες τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς: Πρωϊνὴ Προσευχή, Εὐχὴ Τραπέζης, Θεία Λειτουργία Προηγιασμένων Δώρων, Μέγα Ἀπόδειπνο, Ἀκολουθία Χαιρετισμῶν καὶ Θείας Μεταλήψεως.

«Δέν φτάνει μόνο ἡ Πίστη...». Ἀγ. Νικολάου Βελμιρόβιτς, Ἐκδόσεις Ἐν πλῶ, σελ. 320



«Δέν φτάνει, λοιπόν, μόνο ἡ πίστη στὸν Θεὸ ἀλλὰ εἶναι ἀπαραίτητα καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ποὺ ὁ Σωτὴρας τοῦ κόσμου ἀνήγειλε στοὺς ἀνθρώπους καὶ ζήτησε ἀπ' αὐτοὺς. Ἀφοῦ ἐάν ἦταν ἀρκετὸ μόνο ἐκεῖνο ποὺ ἡ φύση μᾶς ὑπαινίσσεται καὶ ποὺ ἐσεῖς θεωρεῖτε ἀρκετὸ, τότε καὶ ὁ ἐρχομὸς τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ στὸν κόσμον θά ἦταν ἄχρηστος καὶ τὰ πάθη Του στό σταυρὸ ἀνόητα. Γιὰ αὐτὸ βιαστεῖτε, μέχρι νὰ ἔρθει ὁ θάνατος, νὰ ντύσετε τὸν νεκρὸ σκελετὸ τῆς πίστεως σας μὲ σάρκα καὶ ζωή».

«Ἡ περιπέτεια μῆς λαμπάδας». Πηνελόπη Μωραΐτου, Σελ. 30 Ἐκδ. Ἀκρίτας



«Ἀνάμεσά τους στριμωγμένο σὲ μιά γωνία ἓνα κίτρινο χλωμὸ κεράκι πρόβαλε δειλὰ τὸ φωτιλάκι του. Τὸ ταπεινὸ αὐτὸ μικρὸ κεράκι ἔχει ἓνα κρυφὸ πασχάλινὸ ὄνειρο. Ἐνα μεγάλο ταξίδι καὶ μιά ἀπίθανη περιπέτεια τὸ περιμένει. Ποιὰ θά εἶναι ἡ τύχη του ἄραγε;» Παιδικὸ μυθιστόρημα ποὺ ἀναφέρεται στὴν ἑορτὴ τοῦ Πάσχα. Μία προσφορά ἀπὸ τὶς ἐκδόσεις Ἀκρίτας γιὰ τὰ παιδιά μας.

«Ἁγία καὶ Μεγάλη Ἐβδομάδα». Ἐκδ. Σαΐτης.

Ὅλες οἱ Ἀκολουθίες, χωρίς συντομεύσεις καὶ παραπομπές, τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Ἐβδομάδος. Ἀπὸ τὴν Κυριακὴ τῶν Βαΐων ἕσπερας ἕως καὶ τὴν Κυριακὴ τοῦ Πάσχα.

«Χαιρετισμοὶ-Ἀκάθιστος Ὑμνος – Πᾶμε Ἐκκλησία». Ἐκδ. Μεγάλη Ἐβδομάδα καὶ Πάσχα-Πᾶμε Ἐκκλησία. Γεωργίου Ἀντωνάκη-Γεωργίας Ἀντωνάκη, Σελ. 55 Ἐκδ. Ἀκρίτας.



Δύο μικρὰ βιβλία, σὲ μέγεθος τσέπης, γιὰ τοὺς μικροὺς μας φίλους ποὺ θὰ τοὺς βοηθήσουν πολὺ εὐκόλα νὰ κατανοήσουν τοὺς ὕμνους τῶν Χαιρετισμῶν καὶ τῆς Μεγάλης Ἐβδομάδος.

«Καλογηρικὴ Μαγειρικὴ καὶ Ξαχαροπλαστικὴ». Ἀρχιμ. Δοσιθέου. Ἐκδ. Παναγίας Τατάρνης.



Ἐνας πλούσιος τόμος μὲ θαυμάσιες συνταγές μαγειρικῆς καὶ Ξαχαροπλαστικῆς καὶ, ὅπως γράφει καὶ ὁ συγγραφέας, Ἀρχ. Δοσιθεός, «Καλὸν θὰ εἶναι γιὰ ἐμᾶς ποὺ φορᾶμε «ποδιά» καὶ ἀνακατεύομαστε μὲ κατσαρόλες καὶ τηγάνια, νὰ ἔχουμε πάντα «πρὸ ὀφθαλμῶν» ὅτι «ὡς Θεῷ ἀναφέροντες τὴν διακονίαν».

«Θεόδωρος Βασιλικός, Ἄρχων Μουσικοδιδάσκαλος τῆς Μ.τ.Χ.Ε.-Πρωτοψάλτης & Χοράρχης-55 χρόνια Ἱεροψαλτικῆς Διακονίας». Ἀντ. Βακάκη, Θεολόγου-Ἱεροψαλτο-Γραμματέως τῆς Ἱ.Μ.Κ.Σ. Ἐκδ. Σιαμοῦλης, σελ. 215



Ἐνας τιμητικὸς τόμος, ὁ ὁποῖος ἀναφέρεται στὴ ζωὴ καὶ στὴν ἱεροψαλτικὴ διακονία τοῦ καταξιωμένου Πρωτοψάλτου Θεοδώρου Βασιλικοῦ, στὶς Βυζαντινὲς Χορωδίες ποὺ κατά καιροὺς διηθῆναι καὶ στὴν συμβολὴ του στὴ διάδοση καὶ προβολὴ τῆς Βυζ. Μουσικῆς σ' ὅλο τὸν κόσμον. Περιλαμβάνει ἐπίσης χαιρετισμοὺς καὶ σχόλια ἀπὸ ἐκπροσώπους τῆς Ἐκκλησίας, τῶν Γραμμάτων καὶ τοῦ Πνεύματος

γιὰ τὸν Πρωτοψάλτη, αὐτοῦσια μουσικὰ χειρόγραφα του καὶ πλούσιο φωτογραφικὸ ὕλικό.

